

Rada
Európskej únie

V Bruseli 7. júla 2023
(OR. en)

11624/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0234(COD)**

ENV 826
COMPET 739
SAN 448
MI 600
IND 374
CONSOM 267
ENT 158
FOOD 57
AGRI 383
CODEC 1320

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	6. júla 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 420 final
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 420 final.

Príloha: COM(2023) 420 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 7. 2023
COM(2023) 420 final

2023/0234 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2023) 420 final} - {SWD(2023) 420 final} - {SWD(2023) 421 final} -
{SWD(2023) 422 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V Európskej zelenej dohode¹ a akčnom pláne pre obehové hospodárstvo² sa vyzýva na posilnené a urýchlené opatrenia EÚ a členských štátov, ktorými sa zabezpečí environmentálna udržateľnosť textilného a potravinárskeho sektora, keďže ide o sektory veľmi náročné na zdroje, ktoré spôsobujú významné negatívne environmentálne externality, pričom nedostatok financovania a technologické rozdiely bránia dosahovaniu pokroku pri prechode na obehové hospodárstvo a dekarbonizáciu. Potravinársky sektor je najnáročnejším a textilný sektor je štvrtým najnáročnejším sektorom na zdroje³, pričom ani v jednom z nich sa plne nedodržiavajú základné zásady odpadového hospodárstva EÚ stanovené v hierarchii odpadového hospodárstva, podľa ktorých sa vyžaduje, aby prioritu malo predchádzanie vzniku odpadu, po ktorom nasleduje príprava na opätovné použitie a recykláciu. Vzhľadom na prijaté záväzky sa tento návrh na zmenu rámcovej smernice o odpade⁴ zameriava na dva sektory náročné na zdroje: textilný a potravinársky, a to s týmito všeobecnými cieľmi:

- znížiť environmentálne a klimatické vplyvy, zvýšiť kvalitu životného prostredia a zlepšiť verejné zdravie v súvislosti s nakladaním s textilným odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva,
- znížiť environmentálne a klimatické vplyv potravinových systémov v súvislosti so vznikom potravinového odpadu. Predchádzanie vzniku potravinového odpadu by prispelo aj k potravinovej bezpečnosti.

Textilný odpad

Napriek tomu, že predchádzanie vzniku odpadu je hlavným cieľom rámcovej smernice o odpade, a napriek úsiliu vynakladanému na vnútroštátnej úrovni aj súkromnými subjektmi, sa objem vzniknutého odpadu vo všeobecnosti naďalej zvyšuje a pozorovať možno iba „relatívne oddelenie“ vzniku odpadu od hospodárskeho rastu⁵. Tento trend, ktorého sme svedkami v prípade celkového odpadu, možno pozorovať aj pri textilnom odpade. Prehľbuje ho však aj takzvaná „rýchla móda“, ktorá je charakteristická častejším uvádzaním na trh módnych kolekcií⁶ obsahujúcich lacné výrobky, v ktorých nie sú započítané environmentálne externality⁷, ktorá podporuje impulzívne nakupovanie zákazníkov a stimuluje nakupovanie väčšieho množstva odevov⁸. Táto stúpajúca spotreba textílií vedie k vyššiemu objemu

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final].

² Nový akčný plán pre obehové hospodárstvo: Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu [COM(2020) 98 final], 11. 3. 2020.

³ [Spôsoby transformácie EÚ \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/sp%C3%B4soby-transform%C3%A1cie-eu).

⁴ Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁵ Európska environmentálna agentúra, *Waste prevention in Europe* (Predchádzanie vzniku odpadu v Európe), 2021, [Predchádzanie vzniku odpadu v Európe – Európska environmentálna agentúra \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/predchadzanie-vzniku-odpadu-v-europe).

⁶ Lai, O., *What is fast fashion* (Čo je rýchla móda), Earth.org, 2021, <https://earth.org/what-is-fast-fashion>.

⁷ Seminár zainteresovaných strán.

⁸ Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/858144>.

textilného odpadu. Podľa prebiehajúcej štúdie Spoločného výskumného centra⁹ dosiahol textilný odpad, do ktorého sa započítavajú odevy a obuv, bytový textil, technické textilie, ako aj postindustriálny odpad a odpad z výroby, v roku 2019 celkový objem 12,6 mil. ton (Mt) (10,9 Mt spotrebiteľského odpadu a 1,7 Mt postindustriálneho odpadu a odpadu z výroby). Odpad z odevov a obuvi predstavoval 5,2 Mt, čo sa rovná 12 kg na osobu ročne v EÚ.

Podľa štúdie Spoločného výskumného centra¹⁰ sa v súčasnosti oddelene nezberia a končí v zmesovom odpade z domácnosti určenom na spálenie alebo skládkovanie 78 % spotrebiteľského textilného odpadu, do ktorého sa započítavajú odevy a obuv, bytový textil a technické textilie. Takéto zdrojovo neefektívne nakladanie s odpadom nie je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a vedie k poškodzovaniu životného prostredia v EÚ a v tretích krajinách v dôsledku nadmerných úrovni emisií skleníkových plynov, spotreby vody, znečisťovania a využívania pôdy. Z oddelene vyzbieraného textilného odpadu, ktorý predstavuje iba 22 % vzniknutého spotrebiteľského textilného odpadu, sa približne 32 % recykluje v rámci EÚ (približne 20 % mimo EÚ), približne 8 % sa opätovne využíva v rámci EÚ (približne 38 % mimo EÚ) a zvyšok sa vyváža.

Povinnosť triedeného zberu textílií z rámcovej smernice o odpade začne platiť od 1. januára 2025. Na základe informácií poskytnutých členskými štátmi sa odhaduje, že systémy triedeného zberu a infraštruktúra triedenia a recyklácie pravdepodobne nebudú pripravené na zvládnutie očakávaného dodatočného vyzbieraného množstva. Vo väčšine členských štátov sa očakáva triedenie v blízkosti zberných miest odpadu a vo väčšom objeme v tých, v ktorých panujú priaznivé trhové podmienky (napr. nižšie náklady na nakladanie s odpadom, existujúca rozšíriteľná infraštruktúra a zručnosti, blízkosť k recyklačným/výrobným centráam a miestam). Neočakáva sa, že recyklácia sa bude uskutočňovať vo všetkých krajinách, a pravdepodobne sa bude vykonávať v regiónoch v blízkosti centier textilnej výroby a existujúcich infraštruktúrnych základní.

Textilný sektor je náročný na zdroje. Pokiaľ ide o výrobu surovín a textílií, najviac sa tlak a vplyv v súvislosti so spotrebou odevov, obuvi a bytových textílií v EÚ prejavuje v iných regiónoch sveta. Napriek tomu, že najviac sa vplyvy spotreby textílií v EÚ na životné prostredie prejavujú v tretích krajinách¹¹, v dôsledku svojho globálneho dosahu ovplyvňujú aj EÚ. Európska environmentálna agentúra (ďalej len „EEA“) odhaduje, že 80 % prvotných surovín, 88 % vody a 92 % pôdy použitých pri výrobe množstva odevov, textílií a obuvi spotrebovaného v roku 2020 v EÚ pochádzalo z krajín mimo EÚ, kde vzniklo aj 73 % emisií skleníkových plynov z tejto výroby. Napríklad emisie skleníkových plynov predstavujú globálny jav, ktorý sa neobmedzuje na konkrétne hranice alebo regióny. Okrem toho bolo v dodávateľskom reťazci na celom svete zamestnaných takmer 13 miliónov pracovníkov v ekvivalente plného pracovného času¹². Predchádzanie vzniku textilného odpadu, jeho opätovné použitie a recyklácia môžu preto prispieť k zníženiu environmentálnej stopy sektora.

⁹ Európska komisia, Spoločné výskumné centrum. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles* (Vedecko-technické posúdenie možností nakladania s použitými a odpadovými textíliami), 2023 (vypracúva sa).

¹⁰ Európska komisia, Spoločné výskumné centrum. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles* (Vedecko-technické posúdenie možností nakladania s použitými a odpadovými textíliami), 2023 (vypracúva sa).

¹¹ Európska environmentálna agentúra 2019.

¹² EEA. *Textiles and the environment: the role of design in Europe's circular economy* (Textilie a životné prostredie: úloha dizajnu v obehovom hospodárstve Európy) (2022). K dispozícii na stránke: <https://www.eea.europa.eu/publications/textiles-and-the-environment-the>.

Okrem toho náklady na nakladanie s odpadom v súvislosti s použitými odevmi a bytovými textíliami nie sú zahrnuté v cene nových výrobkov. Priemerne by sa náklady na zber a spracovanie rovnali približne 12 centom za kus. Tieto náklady sa však líšia podľa druhov jednotlivých kusov, keďže niektoré obsahujú zmes druhov textilných vlákien a disruptory (napríklad gombíky a zipsy), v dôsledku čoho je ich spracovanie drahšie, a iné len jeden druh vlákna bez disruptorov, ako napríklad tričká, v dôsledku čoho je ich spracovanie lacnejšie. Vzhľadom na veľký objem textilného odpadu, ktorý sa v súčasnosti zneškodňuje vo zvyškovom odpade, sa okrem toho neinternalizujú ani náklady na dané zneškodňovanie a environmentálne externality tohto zneškodňovania vrátane emisií zo spaľovania a skládkovania. K ďalším externalitám patria najmä environmentálne a sociálne vplyvy textilného odpadu vyvázaného do tretích krajín, ktorý sa skrýva za opätovné použitie, a to najmä pokiaľ ide o vyvázané netriedené textílie, z ktorých podstatná časť končí na (nezákonných) skládkach.

Fragmentované vymedzenie pojmov textílie a textilný odpad vedú k administratívne záťažiu a vytvárajú prekážky pre cezhraničnú prepravu. Okrem zložitosti procesu recyklácie textílií v dôsledku rôzneho zloženia textilného odpadu aj rozdielne politické a regulačné signály v jednotlivých členských štátoch a nedostatočné informácie (napr. o kvalite surovín) bránia rozšíreniu odvetvia recyklácie a opätovného použitia, pričom narúšajú rovnaké podmienky na jednotnom trhu. Tým sa bráni nielen prechodu na obehové hospodárstvo v oblasti textílií, ale aj vytváraniu kvalitných pracovných miest a pridanej hodnoty v EÚ. Nepostačujúca infraštruktúra triedenia a recyklácie bude pravdepodobne viesť k tomu, že po nadobudnutí účinnosti povinnosti triedeného zberu sa textílie nebudú spracúvať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Výroba s nízkou pridanou hodnotou sa vyskytuje najmä v tretích krajinách. Výroba a zneškodňovanie dovážaného textilného odpadu má závažné negatívne vplyvy na spoločnosť na miestnej, regionálnej aj globálnej úrovni¹³.

Špecifické ciele tohto návrhu, pokiaľ ide o textilný odpad, preto spočívajú v zlepšení nakladania s textilným odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva¹⁴ zakotvenou v rámcovej smernici o odpade, a to súčasne s uprednostňovaním predchádzania vzniku odpadu, prípravy na opätovné použitie textílií a ich recykláciu pred inými možnosťami zhodnocovania a zneškodňovaním, ako aj vo vykonávaní zásady „znečisťovateľ platí“. V akčnom pláne pre obehové hospodárstvo¹⁵ a stratégiu EÚ v oblasti udržateľných a obehových textílií (ďalej len „stratégia pre textílie“)¹⁶ sa vyzýva na posilnené a urýchlené opatrenia EÚ a členských štátov, ktorými sa predíde vzniku textilného odpadu a zlepší obehovosť textílií, keďže ide o sektor náročný na zdroje, ktorý spôsobuje významné negatívne environmentálne externality, pričom nedostatok financovania a technologické rozdiely bránia dosahovaniu pokroku pri prechode na obehové hospodárstvo.

Potravinový odpad

¹³ Nadácia Ellen Mac Arthur Foundation 2017, <https://ellenmacarthurfoundation.org/a-new-textiles-economy>.

¹⁴ Hierarchia odpadového hospodárstva je ústredným pojmom rámcovej smernice o odpade, ktorou sa stanovuje preferenčné poradie nakladania s odpadom a zneškodňovania odpadu: najskôr treba predchádzať vzniku odpadu (a to aj opätovným použitím výrobkov) a potom prichádzajú činnosti nakladania s odpadom: príprava na opätovné použitie, recyklácia, zhodnocovanie a až nakoniec zneškodňovanie odpadu. Do praxe sa uvádza prostredníctvom špecifických pravidiel a výkonnostných cieľov, napríklad stanovením povinnosti triedeného zberu a cieľov v oblasti predchádzania vzniku odpadu, recyklácie odpadu alebo presmerovania odpadu zo skládok.

¹⁵ COM(2020) 98 final.

¹⁶ COM(2022) 141 final.

Potravinový odpad patrí k najväčším pôvodcom neefektívnosti v agropotravinovom reťazci. Má za následok najmä negatívne vplyvy na životné prostredie a klímu. Spotreba potravy najviac prispieva k vplyvom spotreby EÚ na životné prostredie¹⁷ a na biodiverzitu¹⁸.

Aj napriek tomu, že sa potravina vyhodí, všetka v nej obsiahnutá energia a zdroje, ako aj ich dôsledky na životné prostredie, napríklad v podobe emisií skleníkových plynov (ktoré sa akumulujú v potravinovom reťazci), sa prejavajú, ale už bez toho, aby prispeli k ľudskej výžive. Spracované, prepravené a uvarené potraviny, ktoré sa vyhodia vo fáze spotreby, majú väčší vplyv na životné prostredie ako nespracované potraviny, ktoré predstavujú stratu poľnohospodárskeho podniku. 58,5 Mt vzniknutého potravinového odpadu viedlo v roku 2020 v EÚ¹⁹ k emisiám v objeme 252 Mt ekvivalentu CO₂²⁰. To zodpovedá 16 % celkového vplyvu emisií skleníkových plynov vygenerovaných potravinovým systémom EÚ. Potravinový odpad vyvíja zbytočný tlak aj na obmedzené prírodné zdroje. Napríklad množstvo vody spotrebovanej na výrobu potravín, ktoré sa nakoniec vyhodí, možno vyčíslieť ako 342 mld. m³ ekvivalentu vody²¹, čo zodpovedá 12 % celkového vplyvu výroby a spotreby potravín v EÚ. Potravinový odpad tvorí aj 16 % vplyvu na pôdu spôsobeného činnosťami využívania pôdy²², pričom dôsledky na morskú eutrofizáciu sú na celkovej úrovni 15 %^{23,24}.

Pokiaľ ide o hospodárske dôsledky, súvisiaca trhovú hodnota 58,5 Mt potravinového odpadu sa odhaduje na 132 mld. EUR²⁵. Tieto náklady zahŕňajú stratené prostriedky prevádzkovateľov potravinárskych podnikov v každom článku potravinového dodávateľského reťazca, ale aj zbytočné výdavky domácností. Okrem toho sa náklady na zber a spracovanie potravinového odpadu odhadujú na ďalších 9,3 mld. EUR²⁶.

¹⁷ Sanyé Mengual, E. a Sala, S. (2023), *Consumption Footprint and Domestic Footprint: Assessing the environmental impacts of EU consumption and production* (Stopa spotreby a domáca stopa: posúdenie vplyvov spotreby a výroby v EÚ na životné prostredie).

¹⁸ Sanyé-Mengual, E., Biganzoli, F., Valente, A., Pfister, S. a Sala, S. (2023), *What are the main environmental impacts and products contributing to the biodiversity footprint of EU consumption? A comparison of life cycle impact assessment methods and models* (Ktoré hlavné vplyvy na životné prostredie a výrobky prispievajú k vplyvu spotreby v EÚ na biodiverzitu? Porovnanie metód a modelov posúdenia vplyvu životného cyklu).

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasfw/default/table?lang=en.

²⁰ Vypočítané na základe metodiky stopy spotreby uvedenej v publikácii: Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Sanyé Mengual, E., Sala, S., *Consumption footprint and domestic footprint: assessing the environmental impacts of EU consumption and production: life cycle assessment to support the European Green Deal* (Stopa spotreby a domáca stopa: posúdenie vplyvov spotreby a výroby v EÚ na životné prostredie: posúdenie životného cyklu na podporu Európskej zelenej dohody), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/218540>.

²¹ Jeden m³ ekvivalentu vody predstavuje jeden meter kubický priemernej spotreby vo svete. Priemer znamená vážený priemer spotreby, a teda reprezentuje miesta, kde sa v súčasnosti spotrebúva voda.

²² Posudzované z hľadiska vplyvov na štyri vlastnosti pôdy: biotickú produkciu, odolnosť proti erózii, mechanickú filtráciu a dopĺňanie podzemnej vody, ako sa uvádza v publikácii: De Laurentiis, V., Secchi, M., Bos, U., Horn, R., Laurent, A. a Sala, S., *Soil quality index: Exploring options for a comprehensive assessment of land use impacts in LCA* (Index kvality pôdy: preskúmanie možností komplexného posúdenia vplyvov využívania pôdy pri posúdení životného cyklu), *Journal of Cleaner Production*, 215, s. 63 – 74, 2019.

²³ Stopa spotreby zahŕňa 16 kategórií vplyvu environmentálnej stopy (Európska komisia 2021) vrátane eutrofizácie sladkej vody, ktorú spôsobujú najmä emisie fosforu.

²⁴ Ú. v. EÚ L 471, 30.12.2021, s. 1 – 396.

²⁵ Eurostat 2022 (pozri poznámku č. 92, s. 32).

²⁶ Manfredi, S. a Cristobal, J., *Towards more sustainable management of European food waste: Methodological approach and numerical application* (Dosahovanie udržateľnejšieho nakladania s európskym potravinovým odpadom: metodický prístup a číselná aplikácia). *Waste Management and Research*, 34(9), s. 957 – 968, 2016, <https://doi.org/10.1177/0734242X16652965>.

Plytvanie potravinami má významné sociálne dôsledky. Vedie k nepotrebnému vynakladaniu prostriedkov, ktoré by sa mohli použiť inde. Priemerný podiel výdavkov na potraviny (agropotravinové a potravinové služby) na celkových výdavkoch domácností v EÚ je na úrovni približne 19 %²⁷. Vyhadzovanie potravín vhodných na ľudskú spotrebu namiesto ich rozdania ľuďom v núdzi, napríklad prostredníctvom darovania potravín, predstavuje so zreteľom na narastajúce výzvy v oblasti potravinovej bezpečnosti aj zmeškanú príležitosť. Hoci je v Európe dostupnosť potravín zabezpečená, cenová dostupnosť sa stáva problémom čoraz väčšieho počtu občanov EÚ: 32,6 mil. ľudí si každý druhý deň nemôže dovoliť jedlo obsahujúce mäso, ryby, hydinu, prípadne jeho vegetariánsky ekvivalent²⁸. A napokon má pre množstvo spotrebiteľov plytvanie potravinami významný etický rozmer²⁹.

V tejto súvislosti sa EÚ a jej členské štáty zaviazali dosiahnuť cieľ udržateľného rozvoja 12.3, ktorý spočíva v znížení celosvetového potravinového odpadu na obyvateľa na maloobchodnej a spotrebiteľskej úrovni do roku 2030 o polovicu a v znížení potravinových strát v celom výrobnom a dodávateľskom reťazci vrátane pozberových strát.

Na zníženie potravinových strát a objemu potravinového odpadu EÚ realizuje špecializovaný akčný plán obsahujúci regulačné aj neregulačné opatrenia, ktorý bol pôvodne súčasťou akčného plánu pre obehové hospodárstvo z roku 2015 a od roku 2020 je súčasťou stratégie Z farmy na stôl³⁰. Cieľom Komisie pri tom nie je len stanoviť jednoznačne povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o zníženie objemu potravinového odpadu, ale aj vytvoriť politické prostredie, ktoré podporuje členské štáty pri prijímaní účinných opatrení.

V rámcovej smernici o odpade v znení z roku 2018 sa členské štáty vyzývajú na vypracovanie osobitných programov predchádzania vzniku potravinového odpadu v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Od členských štátov sa v nej vyžaduje zníženie objemu potravinového odpadu v každom článku potravinového dodávateľského reťazca, monitorovanie úrovni potravinového odpadu a podávanie správ o dosiahnutom pokroku. Komisia v roku 2019 prijala spoločnú metodiku na meranie potravinového odpadu³¹, ktorá sa má použiť ako základ monitorovania potravinového odpadu na úrovni celej EÚ.

S cieľom podporiť členské štáty pri prijímaní opatrení Komisia od roku 2015 prijíma iniciatívy na objasnenie a harmonizáciu príslušných právnych predpisov (napr. prijatie usmernení EÚ o darovaní potravín³², po ktorom nasledovali zmeny pravidiel hygieny potravín na uľahčenie bezpečných postupov darovania potravín, ako aj usmernení EÚ k používaniu potravín, ktoré už nie sú určené na ľudskú spotrebu, ako krmiva³³). Komisia takisto od roku 2016 zaviedla mnohostrannú platformu zainteresovaných strán, platformu EÚ pre potravinové

²⁷ Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, *EU agricultural outlook for markets, income and environment 2022-2032* (Výhľad poľnohospodárstva EÚ pre trhy, príjmy a životné prostredie na roky 2022 – 2032), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie 2023, s. 43, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/29222>. Poznámka: Veľmi malá odchýlka (menej ako 1 %) z dôvodu použitia mierne odlišného základného scenára MAGNET.

²⁸ Eurostat, október 2022, *Living conditions in Europe - material deprivation and economic strain - Statistics Explained* (Životné podmienky v Európe – materiálna deprivácia a ekonomické zaťaženie – Statistics Explained).

²⁹ Potreba zabezpečiť prístup k potravinám a solidaritu v potravinovom dodávateľskom reťazci sa zdôrazňuje aj v odporúčaní európskej panelovej diskusie občanov o plytvaní potravinami. Úplný súbor odporúčaní pozri v prílohe 16 k správe o posúdení vplyvu.

³⁰ COM(2020) 381 final.

³¹ Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 77 – 85.

³² Ú. v. EÚ C 361, 25.10.2017, s. 1 – 29.

³³ Ú. v. EÚ C 133, 16.4.2018, s. 2 – 18.

straty a plytvanie potravinami³⁴, na podporu všetkých subjektov pri stanovovaní opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu, výmenu najlepších postupov a hodnotenie pokroku. Takisto prijala vlastné ciele (napr. odporúčania týkajúce sa opatrení pri predchádzaní vzniku potravinového odpadu³⁵) a podporila úsilie na úrovni EÚ v oblasti zlepšovania postupov vyznačovania dátumov³⁶. Výmena najlepších postupov a riešení na znižovanie objemu potravinového odpadu v celej EÚ sa uľahčuje aj prostredníctvom digitálneho centra EÚ pre predchádzanie potravinovým stratám a plytvaniu potravinami³⁷. V pilotnom projekte RESTwithEU³⁸ sa vyhodnocujú a odporúčajú digitálne nástroje na znižovanie objemu potravinového odpadu v reštauračnom odvetví. Podpora zmeny správania spotrebiteľov sa rieši v špecializovanej podskupine platformy, pričom prehľad najlepších postupov vypracovaný v rámci pilotného projektu EÚ „Európske fórum pre spotrebiteľské plytvanie potravinami“ bude k dispozícii na konci júna 2023. S cieľom posilniť dôkazovú základňu pre predchádzanie vzniku potravinového odpadu vykonáva Spoločné výskumné centrum posúdenia účinnosti zásahov v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu³⁹, podporené hodnotiacim rámcom, ktorý môžu využiť všetky subjekty. Výzvy na predkladanie návrhov v rámci rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie Horizont 2020⁴⁰ a Horizont Európa⁴¹ ponúkajú nové príležitosti na výskum a inováciu v oblasti riešenia potravinových strát a potravinového odpadu. K ďalším nástrojom na financovanie predchádzania vzniku potravinového odpadu patria program LIFE a iniciatíva InterReg Europe. V rámci Programu pre jednotný trh Komisia takisto sprístupnila granty na podporu členských štátov a zainteresovaných strán⁴² pri zlepšovaní merania potravinového odpadu a vykonávaní opatrení na znižovanie objemu potravinového odpadu v spolupráci s Európskou výkonnou agentúrou pre zdravie a digitalizáciu (HADEA).

Mnohí prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v potravinovom dodávateľskom reťazci prijali dôležité kroky na zníženie miery vzniku potravinového odpadu a zefektívnenie využívania zdrojov. Podľa kódexu správania EÚ v oblasti zodpovedného podnikania a marketingových postupov v potravinárstve⁴³ prijali podniky spracúvajúce potraviny a maloobchodníci konkrétne záväzky v oblasti znižovania objemu potravinového odpadu pri svojej činnosti a v celom dodávateľskom reťazci.

Napriek týmto opatreniam a zlepšujúcej sa informovanosti o negatívnych vplyvoch a dôsledkoch potravinového odpadu, politickým záväzkom prijatým na úrovni EÚ a členských štátov a opatreniam EÚ realizovaným od prijatia akčného plánu pre obehové

³⁴ https://food.ec.europa.eu/safety/food-waste/eu-actions-against-food-waste/eu-platform-food-losses-and-food-waste_en.

³⁵ https://food.ec.europa.eu/system/files/2021-05/fs_eu-actions_action_platform_key-rcmnd_en.pdf.

³⁶ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/date_marking_sk.

³⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu-food-loss-waste-prevention-hub/eu-member-state-page/show/FI.

³⁸ <https://restwith.eu/>.

³⁹ Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Caldeira, C., Sala, S., De Laurentiis, V., *Assessment of food waste prevention actions. Development of an evaluation framework to assess the performance of food waste prevention actions* (Posúdenie opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu. Vypracovanie hodnotiaceho rámca na posúdenie výkonnosti opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2019.

⁴⁰ Pozri projekty [CHORIZO](#) a [ToNoWaste](#).

⁴¹ Pozri projekty [FOLOU](#) a [WASTELESS](#).

⁴² Príklad: [Výzva agentúry HADEA z roku 2022 na predkladanie návrhov s cieľom pomôcť zainteresovaným stranám pri prijímaní opatrení v oblasti boja proti potravinovému odpadu](#).

⁴³ Európska komisia, GR pre bezpečnosť potravín, *Kódex správania EÚ v oblasti zodpovedného podnikania a marketingových postupov v potravinárstve*, 2021.

hospodárstvo v roku 2015 sa vznik potravinového odpadu neznižuje dostatočne na to, aby sa zaistil významný pokrok pri plnení cieľa udržateľného rozvoja 12.3. V EÚ sú dosiaľ aj napriek existujúcim zákonným povinnostiam vyplývajúcim z rámcovej smernice o odpade a podporným činnostiam Komisie opatrenia v členských štátoch nerovnomerné a neumožňujú významné zníženie úrovni objemu potravinového odpadu.

Stanovenie cieľov je preto nevyhnutným ďalším krokom. Špecifické ciele tohto návrhu sú tieto: po prvé stanoviť jednoznačnú zodpovednosť členských štátov za zrýchlenie znižovania objemu potravinového odpadu v celom potravinovom dodávateľskom reťazci a v domácnostiach na ich vlastných územiach, a tým významne prispieť k dosahovaniu cieľa udržateľného rozvoja 12.3, a po druhé zabezpečiť dostatočnú a konzistentnú reakciu všetkých členských štátov, ktorá bude smerovať k znižovaniu objemu potravinového odpadu a ktorá bude v súlade s reakciou krajín, ktoré sú v tomto smere priekopníkmi.

To by malo viesť každý členský štát k prijatiu ambiciózných krokov – k zavedeniu najúčinnějších opatrení prispôbených jeho konkrétnej vnútroštátnej situácii – a k podpore zmeny správania spotrebiteľov, ako aj k posilneniu koordinácie činností medzi subjektmi v celom potravinovom hodnotovom reťazci, a to aj v spolupráci s inými významnými subjektmi (napr. akademickou obcou, MVO, finančnými inštitúciami, aktérmi sociálneho hospodárstva atď.).

Okrem toho bol potravinový odpad po Konferencii o budúcnosti Európy vybraný za prvú tému poradnej európskej panelovej diskusie občanov. Odporúčania európskej panelovej diskusie občanov podporia úsilie Komisie a členské štáty pri navrhovaní vnútroštátnych stratégií a akčných plánov na predchádzanie vzniku potravinového odpadu.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Navrhovaná zmena je zlučiteľná s článkom 11 ods. 1 rámcovej smernice o odpade, v ktorom sa vyžaduje, aby členské štáty do 1. januára 2025 zaviedli triedený zber textílií. V návrhu sa zavádza rozšírená zodpovednosť výrobcov a ďalšie politické opatrenia, ktorých cieľom je podporiť potrebné financovanie a harmonizovať informácie a prístupy týkajúce sa infraštruktúry zberu, triedenia, opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie, ktoré budú potrebné, keď povinnosť triedeného zberu nadobudne účinnosť.

Podľa článku 9 ods. 6 rámcovej smernice o odpade musí Komisia do 31. decembra 2023 preskúmať údaje o potravinovom odpade poskytnuté členskými štátmi, aby mohla posúdiť uskutočniteľnosť zavedenia celoúijného cieľa znižovania objemu potravinového odpadu, ktorý sa má dosiahnuť do roku 2030, a predložiť správu Európskemu parlamentu a Rade, ku ktorej v prípade potreby pripojí aj legislatívny návrh. Stanovením cieľov by sa mali posilniť súčasné ustanovenia článku 9 ods. 1 rámcovej smernice o odpade, v ktorých sa vyžaduje, aby členské štáty prijali opatrenia na znižovanie objemu potravinového odpadu v celom potravinovom dodávateľskom reťazci.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

V stratégii EÚ pre textílie sa rieši výroba a spotreba textílií, pričom sa uznáva dôležitosť textilného sektora. Predstavuje víziu pre textílie do roku 2030, v ktorej sa stanovuje cieľ, aby textilné výrobky mali dlhú životnosť a boli recyklovateľné, z väčšej časti vyrobené z recyklovaných vlákien, bez nebezpečných látok a so zreteľom na práva zamestnancov a sociálne práva a s ohľadom na životné prostredie, a poukazuje sa v nej na nevyhnutnosť zodpovednosti výrobcov v celom hodnotovom reťazci, potrebu dostatočných kapacít na

inovačnú recykláciu vlákien v uzavretom cykle, bioriešenia a zníženie objemu spaľovania a skládkovania textílií na minimum. Obzvlášť významné pre nakladanie s odpadom je to, že v stratégii EÚ pre textílie sa oznámila harmonizácia pravidiel EÚ týkajúcich sa rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie a hospodárske stimuly na zabezpečenie lepšej udržateľnosti výrobkov (ďalej len „ekomodulácia poplatkov“). Ďalej sa v nej zdôraznil cieľ Komisie riešiť výzvy spojené s vývozom textilného odpadu a podporovať dôstojnú prácu na celom svete v záujme globálnej spravodlivej transformácie a udržateľnej obnovy⁴⁴.

Táto iniciatíva sa zameriava aj na dosiahnutie cieľa akčného plánu pre obehové hospodárstvo, ktorý spočíva vo významnom znížení celkovej miery vzniku odpadu a znížení objemu zvyškového (nerecyklovaného) komunálneho odpadu o polovicu do roku 2030. Cieľom revízie smernice o obaloch a odpadoch z obalov bude zníženie miery vzniku odpadu z obalov. Spoločne sa táto iniciatíva a iniciatíva revízie smernice o obaloch a odpadoch z obalov budú zaoberať 65 % všetkého vzniknutého komunálneho odpadu (obaly, potravinový odpad a textilný odpad), čím sa prispeje k všeobecnému cieľu rámcovej smernice o odpadoch a Európskej zelenej dohody.

Návrh nariadenia o preprave odpadu, ktorý vypracovala Komisia⁴⁵, bol prijatý 17. novembra 2021 a v čase prijatia tohto návrhu sa o ňom ešte stále rokuje. Jeho cieľom je zabezpečiť, aby EÚ nevyvážala svoje problémy s odpadom do tretích krajín, ako aj uľahčiť prepravu na účely recyklácie a odrádzať od prepravy na účely zneškodňovania. Opatrenia zahŕňajú kritériá na lepšie rozlišovanie medzi zmesovým a nezmesovým odpadom, ako aj medzi použitým a odpadovým tovarom, ktoré môžu byť stanovené pre textílie. Navrhuje sa aj prísnejší režim vývozu do tretích krajín, ktoré nie sú členmi OECD, ako aj povinnosť kontroly výkonnosti zariadení na zhodnocovanie v tretích krajinách. A napokon sa navrhujú opatrenia na zintenzívnenie úsilia v oblasti presadzovania pravidiel prepravy odpadu vrátane textilného. Na vplyvy návrhu nariadenia o preprave odpadu sa prihliada vo vykonanom posúdení. Okrem toho sa v opatreniach na riešenie prepravy materiálov (opatrenia 2.6 a 2.9) rozlišuje medzi textíliami určenými na opätovné použitie, ktoré už nie sú odpadom (a preto sa už na ne nevzťahuje nariadenie o preprave odpadu), a textíliami, ktoré sú odpadom, čiže sa na ne priamo vzťahujú opatrenia uvedené v návrhu.

V navrhovanom nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov⁴⁶ sa stanoví rámec na určenie požiadaviek na ekodizajn konkrétnych skupín výrobkov s cieľom významne zlepšiť ich obehovosť, energetickú hospodárnosť a iné aspekty environmentálnej udržateľnosti. Požiadavky na ekodizajn môžu mať kľúčový význam pre predchádzanie vzniku odpadu a vysokokvalitnú recykláciu, keďže dokážu zlepšiť trvanlivosť, opraviteľnosť, recyklovateľnosť a recyklovaný obsah výrobku. Vypracovanie takýchto požiadaviek môže slúžiť aj ako základ na stanovenie harmonizovaných finančných príspevkov do systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Zavedenie požiadaviek na ekodizajn textílií sa očakáva do roku 2025 alebo 2026. Okrem zavedenia nových požiadaviek na ekodizajn sa v nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov zavedú aj opatrenia na zabránenie ničeniu nepredaných spotrebných výrobkov. Po prvé sa v nariadení navrhuje zavedenie požiadavky, aby veľké podniky zverejňovali informácie o počte a druhoch nepredaných spotrebných výrobkov, ktoré vyradujú. Toto opatrenie má fungovať ako reputačný faktor odrádzajúci od tejto praktiky, pričom sa zároveň predpokladá, že bude viesť k vytvoreniu lepšej dôkazovej základne

⁴⁴ COM(2022) 66 final.

⁴⁵ COM(2021) 709 final.

⁴⁶ COM(2022) 142 final.

o rozsahu ničenia nepredaných spotrebných výrobkov. Po druhé bude nariadenie o ekodizajne udržateľných výrobkov obsahovať právomoc prijímať delegované akty, ktorými sa zakáže ničenie konkrétnych druhov nepredaných spotrebných výrobkov, ako sú textilie, pričom sa prihliadne na informácie vyplývajúce zo všeobecnej povinnosti zverejňovania informácií. K ďalším dôležitým politikám Únie patria nariadenie o označovaní textílií etiketou⁴⁷ a nariadenie o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)⁴⁸.

Právne záväzné ciele v oblasti znižovania objemu potravinového odpadu prispievajú k realizácii množstva ďalších politických cieľov EÚ, konkrétne k znižovaniu emisií skleníkových plynov, čím prispievajú aj k dosiahnutiu cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 a k cieľu dosiahnuť aspoň 55 % čistého zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030, ako je vyjadrené v pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030⁴⁹. Znižovanie objemu potravinového odpadu vedie aj k udržateľnejšiemu využívaniu pôdy, zníženiu morskej eutrofizácie a obmedzeniu nedostatku vody, a to v súlade s cieľom zaviesť udržateľný potravinový systém, ako sa navrhuje v stratégii Z farmy na stôl.

V stratégii sa predpokladá, že do roku 2023 sa vypracuje základný scenár úrovni potravinového odpadu na základe nových údajov vykázaných členskými štátmi a stanovia sa právne záväzné ciele znižovania objemu potravinového odpadu v celej EÚ.

V stratégii pre biohospodárstvo⁵⁰ sa vyzýva na prijatie opatrení v oblasti opätovného použitia, zníženia objemu a recyklácie tokov biologického odpadu. Znižovanie objemu potravinového odpadu prispieva k základným zásadám stratégie, akými sú obehové hospodárstvo, kaskádové využívanie biomasy a uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva.

V publikácii Spôsob transformácie cestovného ruchu⁵¹, vydanéj vo februári 2022, sa za jedno z kľúčových opatrení považuje znižovanie objemu potravinového odpadu v odvetví ubytovacích a pohostinských služieb. V decembri 2022 prijali členské štáty závery Rady týkajúce sa európskeho programu pre cestovný ruch do roku 2030⁵², v ktorých sa Komisia a členské štáty vyzývajú na podporu zlepšenej obehovosti služieb cestovného ruchu, a to vrátane potravinového odpadu.

A napokon sa určilo, že potravinový odpad je jedným z hlavných faktorov ovplyvňujúcich potravinovú bezpečnosť na strane dopytu aj ponuky⁵³. Znižovanie objemu potravinového odpadu môže prispieť k zvýšeniu odolnosti potravinových systémov a k potravinovej bezpečnosti vo všeobecnosti, keďže vedie k zefektívneniu dodávateľského reťazca a produktivity, ako aj k cenovej dostupnosti potravín. Zefektívnením potravinových systémov a podporou zmeny správania spotrebiteľov s cieľom zabrániť zbytočnému vyhadzovaniu potravín by bolo možné nasýtiť väčšie množstvo ľudí rovnakou potravinárskou výrobou. Znižovanie objemu potravinového odpadu môže teda prispieť k uspokojeniu očakávaného rastu dopytu po potravinách a zároveň zabezpečiť fungovanie našich potravinových systémov v medziach možností našej planéty. Okrem toho môže znižovanie potravinových strát

⁴⁷ Ú. v. EÚ L 272, 18.10.2011, s. 1.

⁴⁸ Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁴⁹ COM(2020) 562 final.

⁵⁰ COM(2012) 60 final.

⁵¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/404a8144-8892-11ec-8c40-01aa75ed71a1>.

⁵² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15441-2022-INIT/sk/pdf>.

⁵³ SWD(2023) 4 final, *Faktory ovplyvňujúce potravinovú bezpečnosť*.

a objemu potravinového odpadu prispieť k zníženiu cien potravín, a tým potenciálne aj zlepšiť ekonomickú dostupnosť potravín.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V článku 192 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ)⁵⁴ sa EÚ splnomocňuje konať v oblasti environmentálnej politiky s cieľom udržiavať, chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia, chrániť ľudské zdravie, prispievať k rozvážnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov a podporovať opatrenia na medzinárodnej úrovni na riešenie regionálnych alebo celosvetových problémov v oblasti životného prostredia.

Návrh sa predkladá prostredníctvom cielennej zmeny smernice 2008/98/ES o odpade (rámcovej smernice o odpade), ktorá je v EÚ jediným právnym nástrojom na regulovanie predchádzania vzniku textilného odpadu a nakladania s ním a vychádza z článku 192 ods. 1 ZFEÚ. Hoci sa textilné výrobky regulujú vo viacerých právnych aktoch (napr. v nariadení REACH alebo v nariadení o označovaní textílií etiketou), rámcová smernica o odpade je jediným právnym nástrojom, v ktorom sa regulujú všetky aspekty nakladania s textilným odpadom vrátane konkrétnych povinností na zabezpečenie jeho triedeného zberu a požiadaviek na jeho spracovanie a vykazovanie.

Cielená zmena rámcovej smernice o odpade vychádza z týchto existujúcich požiadaviek pri odstraňovaní identifikovaných regulačných prekážok a riešení trhových zlyhaní, a to prostredníctvom lepšieho objasnenia, konkretizovania a lepšej harmonizácie uvedených ustanovení, aby bolo možné zmierniť rozsah potenciálnych rozdielov medzi členskými štátmi a vytvoriť podmienky na rozšírenie infraštruktúry na opätovné použitie a recykláciu textílií. Okrem toho sa zavedením rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie plnia minimálne požiadavky stanovené v práve Únie a cieľ harmonizácie. Tento cieľ sa okrem toho presadzuje aj poverením Komisie prijímať podrobnejšie pravidlá prostredníctvom vykonávacích aktov. Pre jednotlivé opatrenia sú stanovené jednoznačné dátumy ich realizácie so zreteľom na ich uskutočniteľnosť a na čas, ktorý zainteresované strany s uloženými povinnosťami potrebujú, aby sa novým pravidlám prispôbili.

V oblasti potravinového odpadu vychádza cielená zmena rámcovej smernice o odpade z existujúcich požiadaviek, ktorými sa riešia hlavné aspekty predchádzania vzniku potravinového odpadu (vymedzenie pojmu „potravinový odpad“ a spoločná metodika na meranie potravinového odpadu, povinnosti členských štátov v oblasti znižovania objemu potravinového odpadu v každom článku potravinového dodávateľského reťazca, monitorovanie a každoročné vykazovanie úrovní potravinového odpadu, vypracovanie vnútroštátnych programov predchádzania vzniku potravinového odpadu) a nakladanie s týmto odpadom (napr. triedený zber).

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Vzhľadom na to, že hodnotový reťazec textílií má z hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho hľadiska cezhraničný charakter, sú predaj textílií, ich spotreba a nakladanie s nimi po skončení ich životnosti neoddeliteľne spojené s fungovaním jednotného trhu

⁵⁴ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 47.

a celosvetovými hodnotovými reťazcami. Vysoká závislosť od surovín zdôrazňuje význam posilnenia obehových obchodných modelov, ktoré by znížili spotrebu prvotných surovín a pomohli zmierniť sprievodné negatívne environmentálne externality.

Systémy zberu, triedenia a recyklácie je potrebné rozšíriť, aby boli pripravené na plnenie nadchádzajúcej povinnosti triedeného zberu a zabezpečenie jej úplného vykonávania, keďže viaceré regulačné a trhové zlyhania, ktoré ovplyvňujú všetky členské štáty a subjekty v celom textilnom hodnotovom reťazci, v súčasnosti bránia dostatočnému zabezpečeniu zbernej, triediacej a recyklačnej kapacity. Neexistencia spoločného prístupu EÚ k nakladaniu s textíliami prináša riziko vytvorenia alebo ďalšieho prehĺbenia regulačnej fragmentácie a narušenia tokov odpadu a materiálov, čím brzdí cezhraničný pohyb textílií (textilných výrobkov, použitých a odpadových textílií), ako aj koordinovanú činnosť a rýchle investície v celej EÚ. Existujú značné riziká, že v dôsledku nejednotného uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ vo vnútroštátnych systémoch rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie sa ešte viac zvýši regulačná fragmentácia a administratívne zaťaženie zainteresovaných strán z odvetvia, najmä MSP. Riešenie cezhraničných environmentálnych externalít vrátane emisií skleníkových plynov a vývozu textílií (a nepriznaného odpadu) do tretích krajín je efektívnejšie prostredníctvom opatrenia na úrovni EÚ, a to najmä preto, že kľúčové príčiny problému súvisia s regulačnými zlyhaniami vyplývajúcimi z nedostatočne harmonizovaných vymedzení pojmov a regulačnej fragmentácie, ako aj z nedostatočného financovania, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty.

Všetky členské štáty vytvárajú potravinový odpad, čím vznikajú závažné cezhraničné environmentálne externality. Výroba, uskladňovanie, preprava a spracovanie potravín a zneškodňovanie potravinového odpadu ovplyvňujú životné prostredie a klímu (napríklad v podobe emisií skleníkových plynov, vplyvov na využívanie pôdy, biodiverzitu, spotrebu vody a eutrofizácie) v celej EÚ. Okrem toho môže výroba potravín dovážaných do EÚ viesť k významným celosvetovým vplyvom na životné prostredie a klímu.

Konzistentné znižovanie objemu potravinového odpadu v celej EÚ je potrebné na to, aby sa v každom členskom štáte zabezpečilo rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov, zníženie negatívnych vplyvov na klímu, biodiverzitu a využívanie prírodných zdrojov, čo bude mať prínosy presahujúce štátne hranice. Dôležité je, že zefektívnením potravinového systému prispieva zníženie objemu potravinového odpadu aj k potravinovej bezpečnosti v celej EÚ.

S potravinami sa na trhu EÚ obchoduje vo veľkom rozsahu a potravinárske podniky, ktoré pôsobia cezhranične, potrebujú súdržnosť a jednoznačnosť, pokiaľ ide o úroveň očakávaných ambícií, aby mohli plánovať investície a opatrenia v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu. Koordinovaný prístup na úrovni EÚ dokáže zabezpečiť spoľahlivosť a kontinuitu, a tým podporiť prijatie nových obchodných modelov prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov s cieľom zrýchliť znižovanie objemu potravinového odpadu v celom potravinovom hodnotovom reťazci.

Napriek politickým záväzkom prijatým na medzinárodnej úrovni, úrovni EÚ a na úrovni členských štátov, existujúcim právnym požiadavkám stanoveným v rámcovej smernici o odpade a podporným činnostiam Komisie je reakcia členských štátov v oblasti potravinového odpadu nerovnomerná a celkovo nedostatočná na riešenie identifikovaných problémov, ako aj ich environmentálnych, hospodárskych a sociálnych dôsledkov pre spotrebiteľov, podniky a spoločnosť ako celok. Nejednotné úsilie členských štátov o zníženie miery vzniku potravinového odpadu a rozdielne úrovne očakávaní, pokiaľ ide o príspevok

prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, naznačuje potrebu koordinovanejších a jednotnejších opatrení na úrovni EÚ, ktoré podnietia dosahovanie pokroku v takom rozsahu a takým tempom, ktoré sa vyžaduje na plnenie cieľa udržateľného rozvoja 12.3.

Očakáva sa, že stanovenie právne záväzných cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré majú členské štáty dosiahnuť do roku 2030, posilní úsilie zamerané na identifikovanie a rozšírenie účinných stratégií a iniciatív v jednotlivých členských štátoch tým, že: zefektívni spoluúčasť prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, a to najmä v rámci cezhraničných dodávateľských reťazcov; pomôže zabezpečiť, aby sa príčinami vzniku potravinového odpadu (trhovými aj behaviorálnymi) zaoberali všetky členské štáty konzistentne a súbežne, v súlade s opatreniami prijatými (dosiaľ iba niektorými) priekopníckymi štátmi, a zrýchlením vypracovania účinných vnútroštátnych stratégií na predchádzanie vzniku potravinového odpadu prostredníctvom šírenia osvedčených postupov a ďalšieho využívania vedomostnej základne EÚ týkajúcej sa predchádzania vzniku potravinového odpadu.

Stanovenie cieľov v právnych predpisoch EÚ o odpade predstavuje politický nástroj, ktorým by sa od členských štátov vyžadovalo, aby prijali opatrenia, a zároveň by im poskytovalo plnú flexibilitu pri výbere požadovaných opatrení. Členské štáty si teda môžu vybrať politické nástroje, ktoré budú najúčinnnejšie a najefektívnejšie vzhľadom na konkrétnu situáciu na ich územiach.

- **Proporcionalita**

Regulačný prístup rámcovej smernice o odpade k harmonizácii niektorých prvkov nakladania s odpadom (vymedzenie pojmov, kvantitatívne alebo kvalitatívne ciele uplatňujúce hierarchiu odpadového hospodárstva, zásada „znečisťovateľ platí“ a požiadavky na vykazovanie) a ponechanie priestoru na vnútroštátne a miestne vykonávacie opatrenia (plánovanie nakladania s odpadom a povoľovanie odpadu) sú v súlade s opatreniami na úrovni EÚ, ktoré sa obmedzujú iba na to, čo je nevyhnutne potrebné.

Právnu istotu pre potrebné koordinované úsilie dotknutých zainteresovaných strán v celom textilnom hodnotovom reťazci (členské štáty, sociálne podniky, prevádzkovatelia v oblasti nakladania s odpadom, výrobcovia, ďalšie hospodárske subjekty, občania) zamerané na investície do vývoja infraštruktúr v celej EÚ s cieľom maximalizovať opätovné použitie a recykláciu je možné zabezpečiť intenzívnejšou harmonizáciou prístupov k nakladaniu s textilným odpadom, pokiaľ ide o rozsah zacielených textílií, jednoznačným vymedzením pojmov, minimálnymi požiadavkami na prepravu a spracovanie, ktorými sa uvedie do praxe hierarchia odpadového hospodárstva, organizačnými prvkami systémov zberu textílií a rozdelením zaťaženia. Títo prevádzkovatelia dosahujú hospodársku efektívnosť v dôsledku úspor z rozsahu a nižších nákladov na dodržiavanie predpisov, keďže musia dodržiavať iba jeden celouňijný regulačný prístup, ktorý si vyžaduje prijímanie krokov na úrovni EÚ. Harmonizovaný prístup, ktorý by nedostatočné financovanie riešil spoločnými pravidlami rozšírenej zodpovednosti výrobcov, by pri súčasnom zmiernení ostatných regulačných prekážok, ktoré bránia väčšej jednotnosti textilného odpadu uľahčujúcej triedenie vstupov a výstupov a prepravu cez hranice na účely triedenia, opätovného použitia a recyklácie, do veľkej miery prispel k zníženiu hospodárskeho zaťaženia subjektov odvetvia a MSP, čo by im umožnilo zachovať si konkurencieschopnosť. Takisto treba uviesť, že textilný sektor tvoria z 99 % MSP, preto by sa rozšírená zodpovednosť výrobcov vykonávala kolektívne prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré by preberali zodpovednosť v nich mene, čím by sa významne znížilo ich administratívne zaťaženie. Za významný vedľajší

prínos sa môže považovať kombinované zlepšenie kvality životného prostredia. S cieľom ešte viac zmierniť vplyv na MSP sa mikropodniky (do desať zamestnancov), ktoré predstavujú 88 % všetkých spoločností v sektore, oslobodzujú od rozšírenej zodpovednosti výrobcov, čo pre ne predstavuje významnú úľavu od administratívneho zaťaženia a vplyvu na MSP.

Textilnému sektoru dominujú MSP. Mikropodniky tvoria približne 88 % sektora. Návrh je osobitne koncipovaný tak, aby minimalizoval finančný a administratívny vplyv na mikropodniky, a to najmä tým, že všetky mikropodniky oslobodzuje od rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Na všetky zostávajúce MSP (t. j. MSP, ktoré nie sú mikropodnikmi) by sa rozšírená zodpovednosť výrobcov naďalej vzťahovala. Zároveň by podpora opätovného použitia a recyklácie znamenala v porovnaní s nezmeneným stavom aj podporu MSP, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov (t. j. tých, ktoré nie sú mikropodnikmi), keďže by sa sprístupnilo ďalšie financovanie a na trhu by boli dostupné stabilnejšie suroviny v podobe opätovne použiteľných a recyklovateľných textílií.

V prípade potravinového odpadu neznamena navrhované stanovenie cieľov znižovania objemu potravinového odpadu nové opatrenia na úrovni EÚ. Stanovenie cieľov dáva členským štátom slobodu výberu najúčinnějších opatrení prispôbených na mieru ich konkrétnej vnútroštátnej situácii. Členské štáty nie sú povinné prijať žiadne nové opatrenia týkajúce sa znižovania objemu potravinového odpadu okrem tých, ktoré sú už stanovené v rámcovej smernici o odpade (t. j. znižovanie objemu potravinového odpadu v každom článku potravinového dodávateľského reťazca, vypracovanie programov predchádzania vzniku potravinového odpadu, vykonávanie súvisiacich opatrení, monitorovanie a vykazovanie dosiahnutého pokroku). Okrem toho sa členské štáty už od prijatia agendy pre udržateľný rozvoj v roku 2015 zaviazali prijať opatrenia na znižovanie objemu potravinového odpadu s cieľom prispieť k dosahovaniu cieľa udržateľného rozvoja 12.3, ktorý je v podstate nezáväzným, aspiračným cieľom.

Skúsenosti vedúcich krajín ukazujú, že opatrenia dosiaľ realizované vládami vychádzajú z dobrovoľného zapojenia hospodárskych subjektov z potravinového dodávateľského reťazca do spoločných plánov zameraných na dosiahnutie spoločného cieľa znižovania objemu potravinového odpadu. V súčasnosti sa na úrovni EÚ ponúka finančná pomoc (vo forme grantov na akcie) na podporu zainteresovaných strán pri prijímaní konkrétnych krokov na zlepšenie merania potravinového odpadu a predchádzanie jeho vzniku. Granty, ktoré dosiaľ udelila Komisia v rámci Programu pre jednotný trh, sa zameriavajú najmä na MSP s cieľom riešiť ich osobitné potreby a podporiť vypracúvanie a šírenie najlepších postupov.

Ďalšia výmena poznatkov, najlepších postupov, nástrojov, usmernení a skúseností bude pokračovať prostredníctvom platformy EÚ (vrátane jej podskupín) a vyhradeného webového sídla (centra EÚ pre predchádzanie potravinovým stratám a plytvaniu potravinami).

Celkovo navrhované opatrenia neprekračujú rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie regulačného súladu pri zaručení ochrany životného prostredia.

• **Výber nástroja**

Vzhľadom na uvedené vysvetlenia je na zmenu rámcovej smernice o odpade vhodným nástrojom smernica. Umožňuje harmonizáciu niektorých prvkov, pričom členským štátom sa ponecháva priestor na transpozíciu smernice prispôbenú vnútroštátnym špecifikám.

Rámcová smernica o odpade je v EÚ jediným právnym nástrojom na regulovanie predchádzania vzniku textilného odpadu a nakladania s ním a vychádza z článku 192 ods. 1

ZFEÚ. Hoci sa textilné výrobky regulujú vo viacerých právnych aktoch (napr. v nariadení REACH alebo v nariadení o označovaní textílií etiketou), rámcová smernica o odpade je jediným právnym nástrojom, v ktorom sa regulujú všetky aspekty nakladania s textilným odpadom vrátane konkrétnych povinností na zabezpečenie jeho triedeného zberu a požiadaviek na jeho spracovanie a vykazovanie.

V rámcovej smernici o odpade sa vymedzuje a reguluje aj potravinový odpad. Zatiaľ čo viaceré jednotlivé opatrenia, ktoré môžu prispieť k zníženiu objemu potravinového odpadu, sa regulujú v právnych predpisoch o fungovaní trhu s potravinami, bezpečnosti potravín alebo poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom na úrovni Únie, celkový legislatívny rámec predchádzania vzniku potravinového odpadu vrátane monitorovania a vykazovania vznikajúceho potravinového odpadu, ako aj plánovanie vnútroštátnych programov predchádzania vzniku potravinového odpadu, sú súčasťou rámcovej smernice o odpade.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post***

Keďže posledná zmena rámcovej smernice o odpade sa uskutočnila iba v roku 2018, nevykonali sa žiadne hodnotenia *ex post*. Preto by bolo predčasné vykonať hodnotenie *ex post* nedávnych zmien, ktoré sa ešte v plnej miere neprejavili. Okrem toho sa v rámcovej smernici o odpade predpokladajú osobitné doložky o preskúmaní konkrétnych tokov odpadu, ktoré povedú k analýzam vplyvov súčasných ustanovení.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Konzultačná metóda a stratégia boli opísané vo výzve na predkladanie podkladov k návrhu s názvom Environmentálny vplyv odpadového hospodárstva – revízia rámca EÚ pre odpadové hospodárstvo⁵⁵ a v úvodnom posúdení vplyvu návrhu revízie smernice 2008/98/ES o odpade – v časti o cieľi znížovania objemu potravinového odpadu⁵⁶. Vzhľadom na to, že cieľom uvedených dvoch návrhov je zmeniť ten istý právny akt podľa toho istého právneho základu, rozhodlo sa o ich zlúčení. Následne od mája do augusta 2022 prebiehala otvorená verejná konzultácia, ktorá sa týkala oboch tokov odpadu.

Textilný odpad

V rámci výzvy na predkladanie podkladov dostala Komisia 197⁵⁷ samostatných odpovedí. Respondenti pochádzali z 25 rôznych krajín, z ktorých štyri boli krajiny mimo EÚ: 65 pochádzalo z Belgicka, čo odzrkadľuje počet obchodných združení odvetvia

⁵⁵ Európska komisia, Vyjadrite svoj názor, Uverejnené iniciatívy, Environmentálny vplyv odpadového hospodárstva – revízia rámca EÚ pre odpadové hospodárstvo, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13225-Environmental-impact-of-waste-management-revision-of-EU-waste-framework_sk.

⁵⁶ Európska komisia, Vyjadrite svoj názor, Uverejnené iniciatívy, Plytvanie potravinami – ciele znížovania, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13223-Food-waste-reduction-targets_sk.

⁵⁷ Na lokalite [Environmentálny vplyv odpadového hospodárstva – revízia rámca EÚ pre odpadové hospodárstvo \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13225-Environmental-impact-of-waste-management-revision-of-EU-waste-framework_sk) sa uvádza počet 198, keďže jedna odpoveď je duplicitná z fóra OEEZ.

a mimovládnych organizácií (MVO) v danej krajine, 23 z Nemecka, 16 z Francúzska, 14 z Holandska a 12 z Talianska.

Z výsledkov konzultácie vyplynula celková podpora potreby zlepšiť nakladanie s textíliami v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, pričom sa vyzývalo na regulačné opatrenia, ktorými by sa riešili súčasné trhové zlyhania nahrávajúce zneškodňovaniu. Celková podpora bola vyjadrená zavedeniu systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“, a to aj zo strany dotknutého odvetvia. Sprevádzali ju však naliehavé výzvy na zabezpečenie čo najdôkladnejšej harmonizácie, aby sa obmedzili dôsledky pre odvetvie, ktorému dominujú MSP, a najmä zabezpečil plný súlad s požiadavkami na ekodizajn textilných výrobkov podľa nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov pri plnení požiadaviek na moduláciu poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Zástupcovia odvetvia recyklácie pripomenuli, že príslušné systémy recyklácie textílií si vyžadujú primerané prechodné obdobia na nastavenie recyklačnej kapacity a systémov, aby sa zabezpečila kvalita vstupov. Súčasný dizajn odevov so zmiešaným zložením textílií je náročný na recykláciu, ktorú ešte komplikuje nedostatok automatických triediacich technológií a kapacít potrebných na prípravu suroviny na recykláciu. Zainteresované strany z oblasti opätovného použitia a MVO poukázali na dôkazy, z ktorých vyplýva, že použité (second-hand) odevy prispievajú k zníženiu textilného odpadu a že triedený zber použitých (a nielen odpadových) textílií je základným predpokladom na zabezpečenie opätovného použitia. Zástupcovia textilného odvetvia zdôraznili aj sociálno-ekonomické a environmentálne prínosy obehových obchodných modelov, akým je napríklad prenájom textílií, ktorými sa predlžuje životnosť textílií, čo neplatí pre textílie vo vlastníctve jednotlivcov. Zúčastnené subjekty z rôznych skupín zainteresovaných strán zdôraznili dôležitosť zabezpečenia harmonizovaného uplatňovania pravidiel týkajúcich sa odpadových textílií a použitých textílií na uľahčenie cezhraničného pohybu takýchto materiálov a riešenie všetkých nezákonných prepráv odpadu, ktorý sa skrýva za použité výrobky, a najmä na riešenie obáv, ktoré vzniesli niektoré zainteresované strany, pokiaľ ide o ekologické spracovanie vyvázaných použitých a odpadových textílií, najmä netriedených. Podobne sa ďalšie naliehavé výzvy širokej skupiny zainteresovaných strán týkali potreby harmonizácie vymedzení textílií, ako aj výrobkov, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, a ich kľúčových vlastností, a to najmä s cieľom zmierniť riziko trhovej a legislatívnej fragmentácie a administratívne zaťaženie vzhľadom na viaceré krajiny, ktoré zvažujú zavedenie systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

Verejná konzultácia prebiehala od 24. mája 2022 do 24. augusta 2022 s cieľom zozbierať ďalšie dôkazy pre základný scenár, získať stanoviská a poznatky o problémoch s textilným odpadom, o uskutočniteľnosti a možných vplyvoch alternatívnych opatrení, ako aj zhromaždiť príklady najlepších postupov a názory na subsidiaritu možných opatrení. Spolu bolo doručených 731 platných odpovedí⁵⁸. Okrem toho 207 respondentov predložilo písomné príspevky. Respondentmi boli zväčša podnikové/obchodné organizácie a záujmové združenia (40 %, 299 odpovedí) a občania EÚ (36 %, 255 odpovedí). 94 % respondentov (693 odpovedí) pochádza z EÚ, pričom väčšina z nich z Belgicka (16 %, 119 odpovedí)⁵⁹, Nemecka (13 %, 96 odpovedí), Talianska (11 %, 82 odpovedí) a Francúzska (8 %, 63 odpovedí).

⁵⁸ Všetky prijaté príspevky boli posúdené ako platné.

⁵⁹ Vyšší počet respondentov z Belgicka vyplýva zo skutočnosti, že v Bruseli sa nachádza množstvo organizácií zastupujúcich rôzne záujmové skupiny pred inštitúciami EÚ, ako napríklad priemyselných združení, mimovládnych organizácií, spotrebiteľských organizácií atď.

Je dôležité zdôrazniť, že textilný odpad patrí k druhom odpadu, ktorý respondentov konzultácie zaujíma najmenej, čo uviedlo 63 % spoločností a záujmových združení. Zostávajúce zainteresované strany (občania EÚ, MVO, subjekty verejného sektora) prejavili v tejto záležitosti väčšiu mieru znepokojenia. Viac ako polovica respondentov súhlasila alebo do veľkej miery súhlasila s tým, že sa podieľa na triedenom zbere textilného odpadu, pričom výsledky sa líšili v závislosti od skupiny zainteresovaných strán, do ktorej respondenti patrili. Občania EÚ zastávali pri zbere textilného odpadu vedúcu pozíciu a po nich nasledovali subjekty verejného sektora; na posledných pozíciách boli MVO a spoločnosti a záujmové združenia. Iba 40 % subjektov verejného sektora, 32 % spoločností a záujmových združení, 28 % občanov EÚ a 24 % MVO však vyjadrilo alebo do veľkej miery vyjadrilo (221 odpovedí) spokojnosť so zavedeným systémom zberu textilného odpadu na mieste, kde žijú.

Takmer 30 pozičných dokumentov sa týkalo oblasti textilného odpadu, z ktorých takmer polovica pochádzala od MSP alebo organizácií, ktoré ich zastupujú. MSP poukázali na to, že v súčasnosti neexistuje rozsiahly plán spracovania textilného odpadu. Zdôraznili potrebu podporovať trvanlivé a vysokokvalitné textílie, zlepšiť ich opätovné použitie, vždy, keď je to možné, ich pripraviť na opätovné použitie a rozšíriť infraštruktúru, aby sa zabezpečilo dostatočné triedenie na účely opätovného použitia, recyklácie a spracovania. Takisto odporúčajú zmenu dizajnu a modelov spotreby textílií a zníženie objemu textílií prostredníctvom ambiciózných odpadových politík. Tie isté pripomienky týkajúce sa trvanlivosti a opätovného použitia textílií, ako aj triediacej a recyklačnej kapacity, vyjadrili aj subjekty z odvetvia recyklácie, ktoré okrem toho uviedli, že by sa mali vytvoriť obehové a sociálne textilné hodnotové reťazce.

Medzi odporúčaniami sa uvádzala aj potreba stanoviť kvantitatívne ciele opätovného použitia a prípravy na opätovné použitie, ako aj zlepšiť systémy triedeného zberu. MSP uviedli, že v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov by sa mala presadzovať hierarchia odpadového hospodárstva stanovením kvantitatívnych cieľov v oblasti predchádzania vzniku odpadu a prípravy na opätovné použitie, zabezpečovať ekomodulácia poplatkov a spravodlivá hospodárska súťaž na trhoch s recykláciou, prevádzkovateľom pripravujúcim odpad na opätovné použitie by sa mal udeľovať prístup k toku odpadu a zároveň by sa mali sociálne podniky ako kľúčové zainteresované strany zapájať do vypracúvania, riadenia a fungovania týchto systémov. Obhajovali aj konzistentnosť s ostatnými regulačnými iniciatívami, akými sú napríklad nariadenie o ekodizajne udržateľných výrobkov a nariadenie o preprave odpadu, a harmonizáciu kritérií stavu konca odpadu na úrovni EÚ, ktorú podporilo aj odvetvie recyklácie. MSP poukázali aj na potrebu usmernenia na dosahovanie vysokých úrovní triedenia textilu a na to, že vyspelé triedenie a predbežné spracovanie vlákien má zásadný význam pre rozšírenie recyklácie spotrebiteľského odpadu. V niektorých pozičných dokumentoch sa uvažuje o harmonizovanom vymedzení pojmu textilný odpad.

Okrem toho sa uskutočnili rozhovory so zainteresovanými stranami. V apríli a máji 2022 sa uskutočnili rozhovory s vybratými zainteresovanými stranami spomedzi všetkých skupín zainteresovaných strán, ktoré sa najprv zameriavali predovšetkým na všeobecné otázky a neskôr sa sústredili na použité textílie a textilný odpad. Uskutočnilo sa 27 individuálnych rozhovorov/rozhovorov so skupinami, ktorých cieľom bolo identifikovať problémy, rozsah cieľov a zhromažďovania dôkazov o vplyvoch možností a opatrení. Podľa zainteresovaných strán bude celouňijný rámec rozšírenej zodpovednosti výrobcov účinný vtedy, ak bude zahŕňať konkrétne prvky. Opatrenia v oblasti opätovného použitia, opravy a triedeného zberu musia zahŕňať vykonateľné záväzné ciele, ktoré budú výrobcov motivovať k prechodu na obehovosť. Pokiaľ ide o rozsah iniciatívy, niektoré zainteresované strany navrhli, aby sa zber

týkal aj textilného odpadu vytvoreného domácnosťami a v profesijnej oblasti, ktorý je porovnateľný s textilnými výrobkami pre domácnosť, ako sú odevy, bytové a interiérové textílie, tašky z textílií a textilné doplnky; vyjadrili však obavy, pokiaľ ide o obuv a technické textílie. Takisto navrhli najskôr rozsah obmedziť a potom ho časom rozšíriť, keď bude zavedená infraštruktúra, a používať číselné znaky KN zoznamu colných sadzieb na vymedzenie textílií, na ktoré sa vzťahuje navrhovaný systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

Zainteresované strany vyjadrili v otázke usmernenia rôzne názory. Pokiaľ ide o ciele, zainteresované strany odporučili, aby sa vypracovali ciele s postupným zvyšovaním úrovne ambícií v závislosti od úrovni spotreby, ako aj vykonateľné ciele obmedzovania zdrojov na výrobu textílií, napríklad cieľ recyklovaného obsahu. Takisto zdôraznili skutočnosť, že všetky ciele by sa mali kombinovať s rozširovaním recyklačných technológií v členských štátoch a že ciele opätovného použitia by mali zabezpečovať, že k opätovnému použitiu skutočne dôjde. Uviedli, že je dôležité, aby ciele prípravy na opätovné použitie a recykláciu textilného odpadu vychádzali z hierarchie odpadového hospodárstva.

Cielené konzultácie týkajúce sa použitých textílií a textilného odpadu mali podobu štyroch virtuálnych seminárov so zainteresovanými stranami s využitím skupinových diskusií ako takých, ako aj diskusných skupín a digitálnych bielych tabúl. Na získanie ďalších cielených dôkazov sa okrem toho využilo aj zasadnutie expertnej skupiny pre rámcovú smernicu o odpade (členské štáty), rozhovory a Konferencia o budúcnosti Európy.

Informácie získané počas konzultácií so zainteresovanými stranami prispeli k vymedzeniu problémov a k rozhodnutiu o tom, na ktoré možnosti politiky sa zamerať.

Potravinový odpad

V súvislosti s úvodným posúdením vplyvu bolo doručených 85 príspevkov od respondentov zo 17 členských štátov a dvoch tretích krajín (Spojené kráľovstvo a USA). Väčšina príspevkov pochádzala od záujmových združení (27), po ktorých nasledovali MVO (18, z čoho 12 sa zameriava na životné prostredie), spoločnosti (11), občania EÚ (9), spotrebiteľské (4) a environmentálne (3) organizácie. Šesť subjektov verejného sektora (vrátane troch členských štátov) poskytlo informácie prostredníctvom mechanizmu spätnej väzby.

Celkovo vyjadrili zainteresované strany podporu legislatívnej iniciatívy EÚ, ktorú považujú za nevyhnutnú na dosiahnutie cieľov Zelenej dohody spočívajúcich v klimatickej neutralite a prechode na udržateľné potravinové systémy, ako sa požaduje aj v stratégii Z farmy na stôl. Väčšina zainteresovaných strán potvrdzuje, že ciele znížovania objemu potravinového odpadu by sa mali týkať celého dodávateľského reťazca (čím sa prihliada na integrovaný prístup k potravinovým systémom), pričom budúci cieľ EÚ by mal byť v súlade s cieľom udržateľného rozvoja 12.3. Hoci niektorí respondenti z odvetvia (najmä zo sektorov prvovýroby a spracovania) uprednostňujú cieľ zameraný iba na maloobchod a spotrebu, ostatné zainteresované strany z odvetvia a mimovládne organizácie (MVO) sú za holistický prístup, ktorým by sa zabezpečila spoločná zodpovednosť a povinnosť všetkých subjektov. Viaceré zainteresované strany zdôrazňujú potrebu spoľahlivej dôkazovej základne na stanovenie cieľov, ako aj základného scenára, v ktorom sa uznáva úsilie predchodcov. Približne v tretine doručených príspevkov sa vyzývalo na ambiciózne opatrenia a zvýšenú cieľovú úroveň (50 %), a to vrátane takmer všetkých MVO; na druhej strane sa v troch príspevkoch členských štátov uvádzalo, že základné alebo stredne náročné možnosti sú realistickejšie. Niektoré

zainteresované strany (spomedzi environmentálnych a spotrebiteľských MVO, ako aj sociálnych podnikov) okrem toho vyzývajú na začlenenie potravinových strát v poľnohospodárskych podnikoch do budúceho legislatívneho návrhu, zatiaľ čo prvovýrobcovia tvrdia, že takéto straty nemožno riešiť (z právnych aj prevádzkových príčin). A napokon viaceré zainteresované strany vyzývajú na súdržnosť politík a vybudovanie kultúry potravinovej hodnoty, aby bolo možné riešiť systémové problémy súvisiace s potravinovými systémami.

Verejná konzultácia, ktorá prebiehala od 24. mája 2022 do 24. augusta 2022, sa týkala textilného aj potravinového odpadu. Pokiaľ ide o znižovanie objemu potravinového odpadu, zainteresované strany zo všetkých skupín súhlasili alebo do veľkej miery súhlasili (viac ako 90 %) s tým, že znižovanie objemu potravinového odpadu je prínosné, pričom za najväčšie prínosy považovali „prispievanie k zmierňovaniu vplyvov na životné prostredie“ a „prispievanie k zmierňovaniu zmeny klímy“. Respondenti určili hlavné subjekty, ktoré musia prijať ďalšie opatrenia na znižovanie objemu potravinového odpadu, a tými sú spotrebiteľia, maloobchodníci a ďalší distribútori, výrobcovia potravín, ako aj pohostinské a stravovacie služby. Respondenti uviedli, že najvýznamnejšie výzvy v oblasti znižovania objemu potravinového odpadu sa týkajú potreby spotrebiteľov osvojiť si nové návyky, napríklad lepšie zručnosti pri nakladaní s potravinami, a potreby podnikov začleniť predchádzanie vzniku potravinového odpadu do svojich činností. Zabezpečenie prijímania dostatočných opatrení tempom potrebným na plnenie globálnych záväzkov týkajúcich sa zníženia vzniku potravinového odpadu do roku 2030 o polovicu považovali za dôležitejšie subjekty verejného sektora ako ostatné skupiny. Pokiaľ ide o možné opatrenia EÚ na zlepšenie predchádzania vzniku odpadu, 74 % respondentov (488 odpovedí) súhlasilo alebo do veľkej miery súhlasilo so stanovením právne záväzných cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, pričom ešte väčšiu podporu im vyjadrili subjekty verejného sektora (86 %, 25 odpovedí).

53 pozičných dokumentov doručených v rámci verejnej konzultácie sa zameriavalo na potravinový odpad alebo obsahovalo úvahy na túto tému. 26 dokumentov vrátane pripomienok k potravinovému odpadu bolo doručených od záujmových združení, 12 od neziskových organizácií, osem od spoločností a sedem od subjektov verejného sektora. Vo väčšine pozičných dokumentov sa vyjadroval súhlas so stanovením cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, pričom v desiatich z nich sa obhajovala potreba ambiciózných cieľov (50 % zníženie) a v 18 uplatňovanie cieľov vo všetkých fázach dodávateľského reťazca. Dve obchodné organizácie však nesúhlasili so stanovením cieľov vo fáze prvovýroby v dôsledku nevyváženosti sily v dodávateľskom reťazci a trhovej dynamiky, ktorú poľnohospodári nedokážu kontrolovať. Vo viacerých dokumentoch sa zdôrazňovala dôležitosť uprednostnenia opatrení s najväčším vplyvom na životné prostredie alebo klímu, pričom najmä záujmové združenia poukazovali aj na úlohu obalov pri predchádzaní vzniku potravinového odpadu. Pokiaľ ide o opatrenia a politické iniciatívy, ktoré by mala EÚ presadzovať, najčastejšie sa uvádzali pravidlá vyznačovania dátumov a opatrenia súvisiace so zlepšovaním informovanosti a vzdelávania, pričom niektorí respondenti uvádzali aj zlepšené systémy monitorovania a jeden navrhol poskytovanie fiškálnych stimulov za darovanie potravín. Niektoré zainteresované strany odporúčali aj súdržnosť politiky potravinového odpadu a ostatných súvisiacich politík (napr. označovania etiketou, opatrení v oblasti klímy, spoločnej poľnohospodárskej politiky).

Zber údajov o iniciatívach na predchádzanie vzniku potravinového odpadu sa uskutočňoval prostredníctvom dvoch prieskumov, ktoré členským štátom zaslali experti a zainteresované strany potravinového dodávateľského reťazca. Oba prieskumy sa zameriavali na zber

kvantitatívnych údajov o nákladoch na iniciatívy predchádzania vzniku potravinového odpadu a objemu potravinového odpadu, ktorého vzniku sa podarilo predísť. Okrem toho sa uskutočnili štyri rozhovory s vybratými zainteresovanými stranami, ktoré sa zúčastnili na prieskume (dve spoločnosti, jedna nezisková organizácia a jeden subjekt verejného sektora), s cieľom získať dodatočné údaje a informácie o ich iniciatívach a/alebo objasniť informácie získané z prieskumov.

A napokon sa pri štyroch príležitostiach konali cielené konzultačné stretnutia s platformou EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami. Platforma EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami združuje medzinárodné organizácie, inštitúcie EÚ, expertov z členských štátov a zainteresované strany z potravinového dodávateľského reťazca vrátane poľnohospodárov, subjektov odvetvia, environmentálnych, spotrebiteľských a iných MVO (vrátane potravinových bánk a iných charitatívnych organizácií). Organizácie zo súkromného sektora v potravinovom hodnotovom reťazci zastupujú MSP v ich konkrétnom sektore pôsobnosti (napr. výroba potravín, maloobchod, stravovacie služby atď.).

Najčastejšie problémy, ktoré uvádzali zainteresované strany, spočívali v začlenení všetkých fáz potravinového dodávateľského reťazca do rozsahu pôsobnosti cieľov, pričom niektoré zdôrazňovali aj dôležitosť monitorovania a začlenenia potravinových strát v poľnohospodárskych podnikoch a potravinových strát pred zberom; dôležitosť zohľadňovania bezpečnosti potravín a krmív (vyjadrená najmä organizáciami súkromného sektora); obavu o výber roka 2020 ako základného scenára na stanovenie cieľov, a to pre vplyv pandémie ochorenia COVID-19 (zdôrazňovali ju niektoré členské štáty a MVO); možnosť rozlišovania medzi jedlým a nejedlým potravinovým odpadom a prihládania na tento rozdiel (uvádzali ju organizácie súkromného sektora) a možnosť posúdenia výsledkov, ktoré už dosiahli členské štáty pri určovaní základného scenára (zdôrazňovali ju členské štáty a organizácie súkromného sektora).

V súvislosti s dokončením posúdenia vplyvu Komisia okrem toho zvolala zasadnutie expertnej skupiny členských štátov pre potravinové straty a plytvanie potravinami (7. marca 2023) a spoločné zasadnutie platformy EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami a poradnej skupiny pre udržateľnosť potravinových systémov (13. marca 2023). Uvedené problémy sa zopakovali a uskutočnila sa ďalšia spätná väzba týkajúca sa zvažovania rôznych možností politiky v oblasti stanovenia cieľov.

Informácie získané počas uvedených konzultácií zainteresovaných strán prispeli k vymedzeniu možností politik, a najmä k tomu, aby sa ciele neobmedzovali na fázy spotreby a maloobchodu, ale aby sa vzťahovali na potravinový dodávateľský reťazec v širšom zmysle. Z údajov o nákladoch na predchádzanie vzniku potravinového odpadu získaných z prieskumov zainteresovaných strán vyplynula veľká variabilita a vo všeobecnosti vykazovali vyššie hodnoty ako v literatúre. Preto neboli priamo použité v modeli na výpočet makroekonomických vplyvov cieľov.

Panelová diskusia občanov

V nadväznosti na Konferenciu o budúcnosti Európy Komisia oznámila „novú generáciu“ panelových diskusií občanov s cieľom viesť konzultácie s náhodne vybratými občanmi pred predstavením určitých kľúčových návrhov na európskej úrovni. Potravinový odpad považovali občania na troch zasadnutiach panelovej diskusie, ktorá sa konala od decembra 2022 do februára 2023, za jednu z troch najdôležitejších tém (spolu s virtuálnymi svetmi a vzdelávacou mobilitou). Hoci panelová diskusia občanov nebola súčasťou konzultačných

činností organizovaných na účely vypracovania právneho návrhu, odporúčania občanov⁶⁰ budú naďalej podporovať úsilie Komisie v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu a posudzovali sa aj pri vypracúvaní tohto legislatívneho návrhu. Odporúčania občanov budú slúžiť aj ako usmernenie na pomoc členským štátom pri dosahovaní cieľov znižovania objemu potravinového odpadu uvedených v tomto návrhu.

V 23 odporúčaníach predložených občanmi sa zdôrazňuje potreba prijať všeobecný prístup k potravinovému systémom so zapojením všetkých subjektov a posilnením spolupráce v celom potravinovom dodávateľskom reťazci. Tento komplexný prístup sa predkladá v troch témach, ktorých sa týkali odporúčania panelovej diskusie: 1. spolupráca v potravinovom dodávateľskom reťazci: z farmy na stôl; 2. iniciatívy potravinárskych podnikov a 3. podpora zmeny správania spotrebiteľov.

V odporúčaníach občanov sa odzrkadľujú tri základné smerovania, ktoré musia členské štáty prijať, aby mohli zrýchliť znižovanie objemu potravinového odpadu na vnútroštátnej úrovni a dosiahnuť budúce ciele. Všeobecný regulačný rámec EÚ v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu stanovený v rámcovej smernici o odpade, ako aj podporné opatrenia prijaté na úrovni EÚ, budú takisto čerpať z odporúčaní a podpory členských štátov pri dosahovaní budúcich cieľov.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Textilný odpad

Spoločné výskumné centrum poskytovalo mimoriadne dôležité vedecké informácie vo všetkých fázach posudzovania vplyvu vrátane preskúmania dokumentov a zverejnenia dôkazov v danej veci⁶¹:

Komisia zadala vypracovanie externej štúdie na podporu tohto posúdenia vplyvu možností politiky v rámci revízie rámcovej smernice o odpade v roku 2023 – osobitná zmluva č. 090202/2021/861277/ENV.B.3. Podporilo ho aj viacero expertov a štúdie o technickej pomoci uvedené v prílohe k posúdeniu vplyvu.

Potravinový odpad

Okrem úvodného posúdenia vplyvu a uvedených verejných a cielených konzultácií bolo posúdenie vplyvu v oblasti potravinového odpadu podporené aj týmito odbornými poznatkami:

- Spoločné výskumné centrum poskytovalo mimoriadne dôležité vedecké informácie vypracovaním dvoch správ s analýzami podporujúcimi vypracovanie posúdenia vplyvu revízie rámcovej smernice o odpade, najmä o uskutočniteľnosti stanovenia cieľov znižovania objemu potravinového odpadu:

⁶⁰ Európska panelová diskusia občanov o plytvaní potravinami, [záverečné odporúčania](#), február 2023.

⁶¹ [Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, Circular economy perspectives in the EU Textile sector](#) (Perspektívy obehového hospodárstva v textilnom sektore EÚ), 2021 a Európska komisia, Spoločné výskumné centrum. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles* (Vedecko-technické posúdenie možností nakladania s použitými a odpadovými textíliami), 2023 (vypracúva sa).

- Európska komisia, Spoločné výskumné centrum: *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets* (Príprava pôdy pre iniciatívu EÚ týkajúcu sa cieľov znižovania objemu potravinového odpadu), 2023⁶²,
- Európska komisia, Spoločné výskumné centrum: *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets* (Posúdenie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov cieľov znižovania objemu potravinového odpadu). Analýza na základe modelov 2023⁶³.
- Eurostat zverejnil 25. októbra 2022 prvé špecializované štatistické monitorovanie objemu potravinového odpadu v Európskej únii, podložené dodatočnými vysvetleniami údajov o objeme potravinového odpadu v EÚ. Opis a interpretáciu údajov, ako aj metodiku možno nájsť na webovej stránke Eurostat Statistics Explained vyhradenej potravinovému odpadu⁶⁴. Údaje boli naposledy aktualizované v marci 2023.

• Posúdenie vplyvu

K tomuto návrhu je priložené posúdenie vplyvu. Posúdenie vplyvu obsahuje dva samostatné oddiely, ktoré sa týkajú osobitne potravinového a textilného odpadu, keďže obe témy majú čo do riešených problémov, stanovených cieľov a identifikovaných možností odlišné špecifiká, na ktoré nemožno použiť rovnaký prístup.

Posúdenie vplyvu získalo 26. mája 2023 kladné stanovisko s výhradami po vyriešení pripomienok výboru pre kontrolu regulácie z jeho negatívneho stanoviska zo 17. marca 2023 a nevyhnutných úpravách a doplneniach.

Podrobné pripomienky výboru pre kontrolu regulácie a spôsob, akým boli zohľadnené, možno nájsť v tabuľke 1 prílohy I k posúdeniu vplyvu, ktoré je priložené k tomuto návrhu.

Posúdenie vplyvu pozostáva zo všetkých možných opatrení, ktoré sa analyzujú na základe informácií získaných od externého konzultanta, zo seminárov so zainteresovanými stranami, verejnej konzultácie online a cielených rozhovorov. Rozmanité, komplexné a často navzájom súvisiace opatrenia sa zoskupili do troch možností politiky, ktoré sa porovnávajú s vývojom za nezmenených okolností.

Tri možnosti politiky pre textílie možno zhrnúť takto:

⁶² De Laurentiis, V, Mancini, L, Casonato, C, Boysen-Urban, K, De Jong, B, M'Barek, R, Sanyé Mengual, E, Sala, S., *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets* (Príprava pôdy pre iniciatívu EÚ týkajúcu sa cieľov znižovania objemu potravinového odpadu), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2023, doi: 10.2760/13859, JRC133967.

⁶³ De Jong B, Boysen-Urban K, De Laurentiis V, Philippidis G, Bartelings H, Mancini L, Biganzoli F, Sanyé Mengual E, Sala S, Lasarte-López J, Rokicki B, M'barek R., *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets* (Posúdenie hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov cieľov znižovania objemu potravinového odpadu). *Analýza na základe modelov*. Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg, 2023, doi:10.2760/77251, JRC133971.

⁶⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Food_waste_and_food_waste_prevention_-_estimates. Databázu možno nájsť pod kódom (env_wasfw) na webovom sídle Eurostatu.

- Možnosť 1 – podpora členských štátov pri vykonávaní a presadzovaní súčasných ustanovení, a to prostredníctvom harmonizovanejšieho uplatňovania vymedzení, prístupov k triedenému zberu a pripísania zodpovednosti za nakladanie s odpadom na základe prijatia nezáväzných usmernení, odporúčaní a výkonu existujúcich mandátov Komisie v oblasti sekundárnych právnych predpisov a zlepšovania súčasných platforiem zainteresovaných strán na účely poskytovania usmernení a výmeny najlepších postupov. Touto možnosťou sa riešia všetky príčiny problému a oba špecifické ciele, hoci pravdepodobne s menším vplyvom v dôsledku charakteru opatrení, ktoré sa obmedzujú na nezáväzné nástroje.

- Možnosť 2 – stanovenie záväzných regulačných požiadaviek na zlepšenie výkonnosti pri nakladaní s odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva prostredníctvom cielenej zmeny rámcovej smernice o odpade. Účelom zmien je zaviesť nové povinnosti členských štátov, výrobcov textílií a prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom pri výkone ich činností. Objasnili a harmonizovali by sa nimi vymedzenia na úrovni EÚ, objasnil by sa rozsah pôsobnosti existujúcich povinností v oblasti vykazovania s cieľom zlepšiť spoľahlivosť údajov, objasnil by sa rozsah pôsobnosti povinností v oblasti triedeného zberu a zaviedli nové povinnosti prevádzkovateľov v oblasti odpadového hospodárstva pri výkone ich činností s cieľom zabezpečiť triedenie na účely opätovného použitia a recyklácie. Hlavným opatrením v rámci tejto možnosti je zavedenie mandátu členských štátov na zriadenie vnútroštátnych systémov rozšírenej povinnosti výrobcov za textílie a harmonizovanie ich rozsahu pôsobnosti, cieľov a kľúčových organizačných a prevádzkových prvkov. Touto možnosťou sa riešia všetky príčiny problému a oba špecifické ciele.

- Možnosť 3 – stanovenie cieľov výkonnosti pri nakladaní s odpadom na úrovni EÚ. Táto možnosť obsahuje zmenu rámcovej smernice o odpade, ktorou sa zavádzajú záväzné ciele výkonnosti pri nakladaní s odpadom pre členské štáty a hospodárske subjekty uvádzajúce do praxe hierarchiu odpadového hospodárstva. Harmonizácia rozsahov pôsobnosti a vymedzenia pojmov by bola neoddeliteľnou súčasťou stanovenia cieľa v rámcovej smernici o odpade a v následných vykonávacích aktoch, v ktorých sa stanovujú podrobnejšie pravidlá metodiky výpočtu pre každý z cieľov. Touto možnosťou sa riešia oba špecifické ciele a všetky príčiny problému, hoci sa ňou nedosiahne úroveň harmonizácie, akú poskytuje možnosť 2, keďže rozhodnutia o prostriedkoch na dosiahnutie úrovni výkonu sa ponechávajú na členské štáty. Keďže súčasné údaje o vzniku textilného odpadu nie sú dostatočne spoľahlivé, čo je čiastočne dôsledkom fragmentovaného chápania toho, či sa vyzbierané textílie považujú za odpad, ako aj rozsahu textílií, na ktoré sa vzťahuje vykonávanie členskými štátmi, v posúdení vplyvu sa vysvetľuje uskutočniteľnosť mechanizmu, na základe ktorého sa môžu ciele v budúcnosti stanovovať, ako aj vplyvy tohto procesu (a nie skutočné úrovne cieľov). V súvislosti so stanovením cieľa zberu sa predkladá podrobnejšie posúdenie vychádzajúce z prechodného cieľa strednej úrovne. Opatrenie 3.6 sa osobitne týka stanovenia 50 % cieľa zberu textílií: Dosiahnutím cieľa by sa zlepšila miera triedeného zberu textílií, a tým by sa zvýšili aj miery opätovného použitia a recyklácie a znížili miery zneškodňovania textílií, zároveň by sa však zvýšilo administratívne zaťaženie, pričom existujúca povinnosť v oblasti triedeného zberu do roku 2025 môže mať na mieru triedeného zberu podobný účinok. V predpokladaných mierach existuje okrem toho v rámci členských štátov veľká heterogenita, v dôsledku čoho môže byť náročné stanoviť cieľ v tejto fáze.

Vplyvy na MSP sa posudzujú v rámci procesu posúdenia vplyvu. V rámci filtra MSP sa táto iniciatíva identifikovala ako iniciatíva s veľkým celkovým vplyvom na MSP. Ako podklady pre proces posúdenia vplyvu sa v textilnom hodnotovom reťazci identifikujú rôzne kategórie MSP.

88 % textilných spoločností tvoria mikropodniky (0 – 9 zamestnancov), 12 % ostatné MSP (10 – 249 zamestnancov) a zostávajúcich 0,3 % tvoria veľké spoločnosti (viac ako 250 zamestnancov). MSP boli veľmi dobre zastúpené vo verejnej konzultácii, ako aj v cieľených konzultačných procesoch. 320 respondentov verejnej konzultácie tvorili MSP a 138 veľké spoločnosti. V rámci kategórií „spoločností/obchodných organizácií“ a „záujmových združení“ bolo prijatých 200 odpovedí od MSP a 99 od veľkých podnikov. Aj veľké podnikateľské združenia, ktoré vyjadrili podrobné názory, sú zväčša zložené z členov, ktorí sú MSP a reprezentujú zloženie textilného sektora vo výrobnnej a maloobchodnej sfére, ako aj v oblasti nakladania s odpadom.

Vo všeobecnosti MSP vo svojich pozičných dokumentoch poukázali na to, že v súčasnosti neexistuje rozsiahle plánovanie spracovania odpadu. Väčšina z nich sa zhodla na tom, že sa musí zmeniť dizajn textilnej výroby a modely spotreby textílií, čo bude viesť k výrobe textílií vyššej kvality, ktoré dlhšie vydržia. Takisto zdôraznili dôležitosť uprednostňovania predchádzania vzniku odpadu a opätovného použitia, ako aj potrebu stanoviť ciele opätovného použitia a prípravy na opätovné použitie a zlepšiť systémy triedeného zberu. Pokiaľ ide o rozšírenú zodpovednosť výrobcov, cieľom hlavných bodov je zabezpečiť, aby sa systémami rozšírenej zodpovednosti výrobcov presadzovala hierarchia odpadového hospodárstva, a to stanovením kvantitatívnych cieľov v oblasti predchádzania vzniku odpadu a prípravy na opätovné použitie, zabezpečil harmonizovaný prístup k ekomodulácii poplatkov vyplývajúcich z rozšírenia zodpovednosti výrobcov, ako aj spravodlivá hospodárska súťaž na trhoch s recykláciou, udelil prevádzkovateľom pripravujúcim odpad na opätovné použitie prístup k toku odpadu a zároveň zabezpečovalo zapojenie sociálnych podnikov ako kľúčových zainteresovaných strán do vývoja, riadenia a fungovania týchto systémov. Takisto obhajovali harmonizáciu kritérií stavu konca odpadu na úrovni EÚ, ktorú podporilo aj odvetvie recyklácie, ako aj zaistenie jednotnosti s ostatnými regulačnými iniciatívami, akými sú napríklad nariadenie o ekodizajne udržateľných výrobkov a nariadenie o preprave odpadu. Ďalej poukázali na potrebu usmernenia na dosahovanie vysokých úrovní triedeného textilného odpadu, zatiaľ čo vyspelé triedenie a predbežné spracovanie vlákien má zásadný význam pre rozšírenie recyklácie spotrebiteľského odpadu. Niektoré z nich uvažovali o potrebe harmonizovaného vymedzenia textilného odpadu.

Okrem získania dôkazov zainteresovaných strán o potenciálnych vplyvoch na dodatočné posúdenie MSP s využitím údajov Eurostatu o zložení sa vypočítal aj obrat a rozpätie MSP s cieľom určiť vplyvy, ktoré by mali významný vplyv na tieto podniky. V štúdiu konzultanta sa posudzovali osobitné vplyvy každého opatrenia na MSP. V tomto zmysle nebudú opatrenia v rámci možnosti 1 pravdepodobne predstavovať pre MSP žiadne významné administratívne zaťaženie, mali by sa nimi však zjednodušiť povinnosti uložené MSP, pokiaľ ide o zosúladenie rozsahu textílií. Usmernenie a platforma podpory predpokladané v rámci tejto možnosti by mali najväčšie vplyvy na MSP vo všeobecnosti. Opatrenia v rámci možností 2 a 3 by mali MSP podľa očakávania priniesť menšie dodatočné náklady. Najzaťažujúcejším opatrením pre MSP je to, ktoré sa týka uplatňovania systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov (opatrenie 2.9), keďže väčšinu výrobcov tvoria MSP. Okrem toho je cieľom revízie povinností v oblasti podávania správ najmä revízia existujúcich povinností, aby boli vhodnejšie na daný účel, ako aj zlepšenie vedomostnej základne pre textilný sektor ako taký.

S cieľom zabrániť zbytočnému administratívne a regulačnému zaťaženiu sa v posúdení vplyvu navrhuje, aby boli mikropodniky a sektor opätovného použitia vyňaté z rozsahu pôsobnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcov, čo sa uvádza aj v právnom texte. Subjekty sektora opätovného použitia, ktoré uvádzajú nové aj použité výrobky na trh, by boli povinné zohľadňovať a oznamovať iba nové výrobky. Sekundárne dôsledky tohto vyňatia by spočívali v menšom zvýšení nákladov pre podniky s viac ako 10 zamestnancami, pričom podniky s viac ako 250 zamestnancami by čelili najvyššiemu dodatočnému zaťaženiu.

Vplyvy na konkurencieschopnosť sa vždy, keď to bolo možné, posudzovali kvantitatívne, pričom sa zohľadňovali vplyvy na rôzne druhy konkurencieschopnosti⁶⁵. Cieľom cenovej konkurencieschopnosti je zohľadniť relatívne vplyvy cien, ktoré spoločnosti alebo skupiny spoločností dokážu stanovovať na trhu. Dynamická konkurencieschopnosť znamená vplyvy na výskum a inováciu, ktoré umožnia zachovať alebo časom zlepšiť konkurenčné postavenie podnikov. Strategická konkurencieschopnosť znamená schopnosť podnikov čiastočne uspokojovať svoj dopyt po surovinách alebo výrobkoch opätovne použitými alebo recyklovanými textíliami v rámci EÚ. Vplyvy na konkurencieschopnosť sú buď pozitívne, alebo neutrálne.

V prípade potravinového odpadu sa možnosti politiky zameriavajú na rôzne druhy, úrovne a rozsahy cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030 a ktoré možno zhrnúť takto:

Možnosť 1 vychádza z minimálnych cieľov preskúmaných v návrhu na revíziu rámcovej smernice o odpade z roku 2014⁶⁶.

- Cieľ pre prvovýrobu – žiadny.
- Cieľ pre spracovanie a výrobu – 10 %.
- Cieľ pre fázy maloobchodu a spotreby – 15 %.

Možnosť 2 je ambicióznejším variantom s maximálnym cieľom preskúmaným v roku 2014 pre fázy maloobchodu a spotreby.

- Cieľ pre prvovýrobu – žiadny.
- Cieľ pre spracovanie a výrobu – 10 %.
- Cieľ pre fázy maloobchodu a spotreby – 30 %.

⁶⁵ Prehľad spôsobov, akými obehové hospodárstvo ovplyvňuje konkurencieschopnosť, pozri v publikácii Flachenecker, F. (2018) *The causal impact of material productivity on macroeconomic competitiveness in the EU* (Kauzálny vplyv výroby materiálov na makroekonomickú konkurencieschopnosť v EÚ), *Environmental Economics and Policy Studies* 20, 17–46. <https://doi.org/10.1007/s10018-016-0180-3> a Flachenecker, F., Kornejew, M. (2019) *The causal impact of material productivity on microeconomic competitiveness and environmental performance in the EU* (Kauzálny vplyv výroby materiálov na mikroekonomickú konkurencieschopnosť a environmentálne správanie v EÚ), *Environmental Economics and Policy Studies* 21, 87–122, <https://doi.org/10.1007/s10018-018-0223-z>.

⁶⁶ COM(2014) 397 final.

V **možnosti 3** sa zohľadňujú ciele stanovené v rámci cieľa udržateľného rozvoja 12.3 a dodatočný záväzok prijatý koalíciou Potraviný nikdy nie sú odpadom na samite OSN o potravinových systémoch v roku 2021.

- Cieľ pre prvovýrobu – 10 %.
- Cieľ pre spracovanie a výrobu – 25 %.
- Cieľ pre fázy maloobchodu a spotreby – 50 %.

Možnosti 1 až 3 pozostávajú z právne záväzných cieľov, t. j. vzťahuje sa na ne každoročné podávanie správ, a ak sa ciele nesplnia, môžu sa vymôcť postupmi v prípade nesplnenia povinnosti.

V **možnosti 4** sa zohľadňuje stanovenie dobrovoľného cieľa na úrovni cieľa udržateľného rozvoja 12.3 pre fázy maloobchodu a spotreby (t. j. 50 % zníženie), pričom v počiatočných fázach sa nepredpokladajú žiadne číselné záväzky. Na túto možnosť by sa okrem každoročného podávania správ o úrovniach potravinového odpadu nevzťahovali žiadne iné mechanizmy presadzovania.

Z analýzy vplyvov vyplynulo, že všetky možnosti majú významné environmentálne prínosy. Rozsah prínosov sa zvyšuje s rozsahom a úrovňou cieľov od možnosti 1 po možnosť 3. Najmenšie prínosy by mala možnosť 4. Najväčší prínos spočíva v znížení emisií skleníkových plynov (hoci sa značne líši v závislosti od metodického prístupu). Z ostatných vplyvov na životné prostredie, ktoré sa zvažovali v rámci tohto posúdenia vplyvov, ako napríklad využívanie pôdy, morská eutrofizácia a spotreba vody, vyplynul podobný vzorec vplyvov, t. j. že rozsah prínosov sa zvyšuje s rozsahom a úrovňou cieľov.

Pokiaľ ide o hospodárske vplyvy, zníženie potravinového odpadu by malo podľa očakávaní viesť k zníženiu dopytu po potravinách, čo by zasa mohlo viesť k okrajovým negatívnym vplyvom na sektor potravinárskej výroby (–3,6 % vo väčšine pesimistických predpokladov) a k pozitívnym vplyvom na iné sektory, celkovo však k mierne pozitívnej bilancii (vo výške 2,3 mld. EUR).

Kvantifikovateľné sociálne vplyvy sú významne previazané s hospodárskymi vplyvmi a vykazujú podobný vzorec. Čím viac sa znižuje potravinový odpad, tým lepšie výsledky dosahujú možnosti, pokiaľ ide o cenovú dostupnosť a úspory domácností. Na druhej strane sa rozsah negatívnych vplyvov na zamestnanosť v agropotravinárskom sektore zvyšuje od možnosti 1 po možnosť 3, tie by sa však mali podľa očakávaní kompenzovať novými profilmi zamestnaní v potravinárskom sektore a ziskami v iných hospodárskych sektoroch.

Vplyv na MSP by mal byť podľa očakávaní obmedzený. Iniciatíva sa zameriava na stanovenie cieľov znižovania objemu potravinového odpadu pre členské štáty a nebude sa uplatňovať na jednotlivé podniky. Hoci budú orgány členských štátov pravdepodobne spolupracovať so všetkými subjektmi potravinového dodávateľského reťazca, opatrenia dosiaľ pozorované v krajinách, ktoré prijali koordinované opatrenia na zníženie potravinového odpadu, sa zameriavajú na väčšie podniky a na dobrovoľné opatrenia stimulujúce zapojenie do predchádzania vzniku potravinového odpadu, ktoré finančne podporujú vlády. V konzultačnom procese MSP neočakávali problémy spôsobené priamo touto iniciatívou, hoci si zachovávali opatrný postoj k potenciálnemu budúcemu vykonávaciemu opatreniu členských štátov.

Uprednostňované možnosti

Na základe posúdenia prínosu jednotlivých možností k dvom hlavným cieľom, čiže k rovnováhe medzi hospodárskymi, environmentálnymi a sociálnymi vplyvmi a k celkovým nákladom a prínosom, ktoré sa dajú vypočítať, Komisia uprednostňuje možnosť 2. Stanovenie cieľa zberu textilného odpadu (opatrenie 3.6) sa však môže považovať za doplnenie opatrení v rámci možnosti 2. Opatrenie 3.6 preto môže zároveň byť súčasťou uprednostňovanej možnosti. Ostatné ciele nakladania s textilným odpadom sa nemôžu stanoviť v tejto fáze v dôsledku nedostatku úplných a spoľahlivých údajov.

V posúdení vplyvu sa dospieva k záveru, že stanovením 50 % cieľa triedeného odpadu textílií by sa uľahčilo koordinované úsilie jednotlivých prevádzkovateľov v textilnom hodnotovom reťazci a v oblasti opätovného použitia a nakladania s odpadom, čím sa zabezpečí spracovanie textílií v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a uprednostňovanie opätovného použitia a recyklácie vlákien textílií. Takisto sa v ňom dospieva k záveru, že takýto cieľ je potrebné dôkladne zvážiť vzhľadom na súčasné veľké rozdiely v mierach triedeného odpadu v EÚ a všeobecnú povinnosť uvedenú v rámcovej smernici o odpade, že takýto odpad sa má vyzbierať oddelene. Vzhľadom na tieto úvahy, ako aj posilnené pravidlá organizácie triedeného odpadu prostredníctvom rozšírenej zodpovednosti výrobcov a cieľa zníženia administratívneho zaťaženia, neobsahuje možnosť uprednostňovaná v legislatívnom návrhu cieľ triedeného zberu.

V oblasti potravinového odpadu sa po porovnaní hospodárskych, environmentálnych a sociálnych vplyvov, ale aj technickej uskutočniteľnosti navrhovaných možností, uprednostňuje možnosť 2. Očakáva sa, že táto možnosť bude účinnejšia pri zabezpečovaní silného politického impulzu na to, aby členské štáty prijali primerané a uskutočniteľné opatrenie na zníženie objemu potravinového odpadu na vnútroštátnej úrovni a dosiahli značné environmentálne prínosy. Stanovenie právne záväzných cieľov znižovania objemu potravinového odpadu by sa preto malo uskutočniť na základe postupných krokov, pričom sa začne od nižšej úrovne, ako je úroveň stanovená v rámci cieľa udržateľného rozvoja, čím sa zabezpečí jednotná reakcia členských štátov a hmatateľný pokrok pri dosahovaní cieľa 12.3. Priebežné skúmanie pokroku dosahovaného členskými štátmi na základe každoročného monitorovania úrovni potravinového odpadu by umožňovalo prípadnú úpravu cieľov, čím sa posilní príspevok Únie a dosiahne lepšie zosúladenie s čiastkovým cieľom udržateľného rozvoja 12.3, ako aj zabezpečí smerovanie ďalšieho pokroku po roku 2030.

• Regulačná vhodnosť a zjednodušenie

Navrhované opatrenia sa vyznačujú rôznymi úrovňami administratívneho zaťaženia, ktoré by pre subjekty verejného sektora aj pre podniky vyplývalo hlavne z monitorovania dodržiavania ustanovení a podávania správ o ňom. Tento návrh zároveň v plnej miere využíva digitalizáciu na zníženie administratívneho zaťaženia.

Navrhované ciele zníženia potravinového odpadu vychádzajú z opatrení, ktoré sú už súčasťou rámcovej smernice o odpade, preto sa nimi nevytvára ďalšie administratívne zaťaženie.

Uprednostňovaná možnosť politiky	Opis vplyvu	Celková bilancia
Možnosť 2 – Dodatočné regulačné	Ekonomické náklady • 913 mil. EUR ročne na povinnosti v oblasti triedenia. • Náklady na vývoj registra vo výške 2 mil. EUR až	Náklady: 975 mil. EUR (tieto

požiadavky + cieľ pre textilie (opatrenie 3.6) A možnosť 2 týkajúca sa cieľov znižovania objemu potravinového odpadu	12,3 mil. EUR vo všetkých členských štátoch a náklady na údržbu vo výške 11 200 EUR až 69 000 EUR na členský štát ročne. • 7,79 mil. EUR ročne pre výrobcov na podávanie správ na účely rozšírenej zodpovednosti výrobcov. • Náklady vo výške 4,04 mil. EUR na prevádzku registrov organizácií zodpovednosti výrobcov a na inšpekcie. • 39,2 mil. EUR ročne na dodatočný zber, triedenie a spracovanie textílií na dosiahnutie 50 % cieľa zberu. • 208 EUR na príslušný orgán a 78 EUR na vývozcu ročne na inšpekciu. • 750 000 EUR ročne pre podniky z EÚ na dodržanie povinností EÚ v oblasti podávania správ. • 26,5 mil. EUR straty členských štátov na dani zo skládok v dôsledku presmerovania textílií zo skládok. • Zníženie dopytu po potravinách o 4,2 % a zmena hodnoty agropotravinárskej výroby o -1,8 % popri poklese trhových cien od 0,1 % do 2,6 %. • Pokles príjmu poľnohospodárskych podnikov o 4,2 mld. EUR ročne. Celkové náklady na prispôsobenie v oblasti znižovania potravinového odpadu, ktoré vzniknú subjektom v potravinovom reťazci, sú na úrovni 2 mld. EUR [41 EUR/t potravinového odpadu, ktorého vzniku sa predíde]. Hospodárske prínosy pre textilný sektor • <u>Rozšírená zodpovednosť výrobcov</u>: 3,5 mld. EUR až 4,5 mld. EUR celkovej ročnej návratnosti investícií do recyklovania (vrátane prínosov uvedených pri iných opatreniach). • <u>Dodatočné triedenie</u>: hodnota opätovného použitia v objeme 534 mil. EUR ročne a hodnota recyklácie v objeme 94 mil. EUR ročne. • <u>Dodatočný zber</u>: hodnota opätovného použitia a recyklácie spolu v objeme 28 mil. EUR ročne. Hospodárske prínosy pre znižovanie potravinového odpadu • Celková pridaná hodnota pre hospodárstvo EÚ vo výške 1,6 mld. EUR (vrátane uvedených nákladov). • Úspory na výdavkoch domácností na potraviny vo výške 439 EUR ročne na domácnosť (4 osoby). Environmentálne prínosy • 16 mil. EUR zo zníženia emisií skleníkových plynov pochádzajúcich z textilného odpadu, ako aj zníženie vypúšťania znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody a pôdy, ktoré by inak vyplývalo z nedostatočného nakladania s odpadom. • Zníženie o 3,9 (v EÚ) a 12,6 (mimo EÚ) mil. ton emisií skleníkových plynov (vrátane spätného účinku) ALEBO zabránenie vzniku 62 mil. ton skleníkových plynov (bez započítania spätného účinku). • Zníženie vypúšťania znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody a pôdy, ktoré by inak vyplývalo z nedostatočného nakladania s odpadom. • Znížený vplyv na využívanie pôdy o 2,2 milióna Pt. • Zníženie morskej eutrofizácie o 532 mil. kg NEQ. • Zníženie nedostatku vody o 80 mld. m³ ročne. • Celkové environmentálne úspory v peňažnom	náklady sa môžu preniesť na spotrebiteľov, výrobcov alebo kombináciu oboch). Celková pridaná hodnota zníženia potravinového odpadu pre hospodárstvo EÚ je 1,6 mld. EUR (0,016 %). Prínosy: Priame prínosy opätovne použiteľných a recyklovateľných textílií vo výške 656 mil. EUR pre trh EÚ s opätovným použitím a recykláciou, ako aj podpora vo výške 3,5 mld. EUR až 4,5 mld. EUR ročne v celkovej návratnosti investícií do rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Úspory na výdavkoch domácností na potraviny vo výške 439 EUR ročne na domácnosť (4 osoby). Dodatočné zníženie emisií skleníkových plynov z textílií rovnajúce sa 16 mil. EUR ročne a dodatočné zníženie emisií skleníkových plynov rovnajúce sa 62 mil. ton ročne (celkové environmentálne úspory v peňažnom vyjadrení tvoria 9 mld. EUR až 23 mld. EUR). Vytvorených 8 740 pracovných miest v oblasti nakladania s odpadom, ale až 135 000 zrušených pracovných miest v agropotravinových sektoroch (očakáva sa ich kompenzácia v iných sektoroch). Celková efektívnosť, účinnosť a súdržnosť: pozitívne.
---	--	--

	vyjadrení tvoria 9 – 23 mld. EUR. Sociálne prínosy • Vytvorených 8 740 pracovných miest v súvislosti s textíliami a zmiernením sociálnych vplyvov odpadu EÚ v tretích krajinách (bez čistého posúdenia vplyvu; podrobnosti a východiskové predpoklady pozri v prílohe 4). • Až 135 000 zrušených pracovných miest v agropotravinových sektoroch (očakáva sa ich kompenzácia v iných sektoroch).	
--	--	--

• **Základné práva**

Návrh nemá žiadne dôsledky z hľadiska ochrany základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Uvedený finančný výkaz obsahuje podrobný vplyv tohto návrhu na rozpočet a v ňom požadované ľudské a administratívne zdroje.

Európska komisia, a konkrétnejšie jej Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie (GR ENV) a Generálne riaditeľstvo pre zdravie a bezpečnosť potravín (GR SANTE), budú zodpovedné za rokovania o smernici v štandardnom spolurozhodovacom postupe, ako aj za jej všeobecné vykonávanie a prijatie všetkých vykonávacích a delegovaných aktov, ktoré sa v nej predpokladajú. Vstupné informácie poskytnú ďalšie generálne riaditeľstvá a agentúry, ako napríklad Generálne riaditeľstvo pre Spoločné výskumné centrum (GR JRC) a Európska environmentálna agentúra (EEA).

V prípade GR pre životné prostredie vychádzajú súčasné finančné simulácie z existujúceho 0,75 ekvivalentu plného pracovného času (AD) pre spolurozhodovací proces a vykonávanie, ako aj z nového 3,0 ekvivalentu plného pracovného času zmluvných zamestnancov na technické vykonávanie vypracúvania predpokladaných vykonávacích aktov.

V prípade GR SANTE vychádzajú finančné simulácie z existujúceho 0,5 ekvivalentu plného pracovného času (AD) pre spolurozhodovací proces a na monitorovanie vykonávania vo všetkých členských štátoch.

Náklady na zamestnancov Komisie predstavujú na základe najnovších verejne dostupných platových tried celkom 2 033 000 EUR.

5. ĎALŠIE PRVKY

• **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Návrh obsahuje viaceré ustanovenia na zlepšenie monitorovania. V prílohe 14 k posúdeniu vplyvu sa uvádzajú podrobnosti o nástrojoch monitorovania a hodnotenia. Vplyv uprednostňovanej možnosti na dosahovanie cieľov v oblasti znižovania objemu textilného a zvyškového textilného odpadu sa monitoruje prostredníctvom ukazovateľov a cieľov stanovených v opatrení 3.6 a na základe zlepšených tokov údajov o textíliách v dôsledku opatrenia 2.14. Uvedené toky údajov umožnia aj stanovenie ďalších cieľov výkonnosti, ktoré sa v súčasnosti považujú v rámci možnosti 3 za neuskutočniteľné. Monitorovanie vychádza

z ročných údajov o textíliách pripravených na opätovné použitie v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov (opatrenie 2.14, podrobnosti pozri v prílohe 10).

V prípade potravinového odpadu bude monitorovanie vychádzať z existujúcich povinností v oblasti vykazovania, t. j. z každoročných správ členských štátov o zvyšujúcom sa objeme potravinového odpadu (článok 37 ods. 3 rámcovej smernice o odpade) a z dvojročného preskúmania pokroku dosiahnutého pri vykonávaní programov predchádzania vzniku potravinového odpadu vykonávaného Európskou environmentálnou agentúrou (článok 30 rámcovej smernice o odpade).

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 sa stanovujú zmeny rámcovej smernice o odpade, konkrétne týchto článkov uvedenej smernice:

V článku 2 ods. 1 písm. a) sa stanovuje revidovaný rozsah pôsobnosti vyňatia plyných odpadov vypúšťaných do ovzdušia a oxidu uhličitého zachytávaného a prepravovaného na účely geologického ukladania a geologicky ukladaného z rozsahu pôsobnosti smernice.

V článku 3 sa stanovuje nové vymedzenie pojmov „výrobca textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedený v prílohe IVc“, „sprístupnenie na trhu“, „organizácia zodpovednosti výrobcov“, „online platforma“ a „spotrebiteľ“.

V článku 9a sa stanovujú požiadavky na opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty na predchádzanie vzniku potravinového odpadu, týkajúce sa podpory zmeny správania a spolupráce dodávateľských reťazcov (odsek 1), ako aj ciele znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré majú dosiahnuť členské štáty do roku 2030 (odsek 4).

V článku 22a sa stanovujú požiadavky na opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty na zavedenie systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, a harmonizované pravidlá ich uplatňovania, a to aj na výrobky v ich rozsahu pôsobnosti a v rozsahu pôsobnosti finančnej zodpovednosti výrobcov.

V článku 22b sa stanovujú požiadavky na opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty na zriadenie registra výrobcov textílií, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, s cieľom vykonávať systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

V článku 22c sa stanovujú požiadavky na opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty na zriadenie organizácií zodpovednosti výrobcov a zavedenie ich zodpovednosti za textílie.

V článku 22d sa stanovujú požiadavky na opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty na nakladanie s textilným odpadom.

V článku 29a sa stanovujú požiadavky na opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty na preskúmanie a prispôsobenie svojich programov predchádzania vzniku potravinového odpadu, s cieľom dosahovať ciele znižovania objemu odpadu (odsek 1) a určiť príslušné orgány zodpovedné za koordináciu opatrení na znižovanie objemu potravinového odpadu (odsek 2).

V článku 37 sa stanovujú požiadavky na podávanie správ týkajúce sa opatrení, ktoré majú prijať členské štáty v oblasti textílií, a zmena požiadaviek na podávanie správ členskými

štátmi týkajúca sa tokov údajov o opätovnom použití výrobkov smerujúcich do Európskej environmentálnej agentúry.

V článku 2 sa stanovuje transpozícia zmien smernice.

V článku 3 sa stanovuje nadobudnutie účinnosti zmien smernice.

V článku 4 sa stanovuje, komu sú zmeny smernice určené.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V Európskej zelenej dohode a akčnom pláne pre obehové hospodárstvo³ sa vyzýva na posilnené a urýchlené opatrení Únie a členských štátov, ktorými sa zabezpečí environmentálna a sociálna udržateľnosť textilného a potravinárskeho sektora, keďže patria medzi sektory s najväčšou náročnosťou na zdroje, ktoré spôsobujú významné negatívne environmentálne externality. Nedostatočné financovanie a technologické rozdiely v týchto sektoroch bránia dosahovaniu pokroku pri prechode na obehové hospodárstvo a dekarbonizáciu. Potravinársky sektor je najnáročnejším a textilný sektor je štvrtým najnáročnejším sektorom na zdroje⁴, pričom ani v jednom z nich sa plne nedodržiavajú základné zásady Únie v oblasti nakladania s odpadom stanovené v hierarchii odpadového hospodárstva, podľa ktorých sa vyžaduje uprednostnenie predchádzania vzniku odpadu, po ktorom nasleduje príprava na opätovné použitie a recykláciu. Uvedené výzvy si vyžadujú systémové riešenia s prístupom, ktorý zohľadňuje celý životný cyklus.

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ COM(2020) 98 final z 11. marca 2020.

⁴ Spôsoby transformácie EÚ (europa.eu).

- (2) Podľa stratégie EÚ v oblasti udržateľných a obehových textílií⁵ sú potrebné významné zmeny, aby bolo možné odchyliť sa od lineárneho spôsobu navrhovania, výroby, používania a zneškodňovania textilných výrobkov, ktorý prevláda v súčasnosti, pričom je najmä potrebné obmedziť rýchlu módu. V uvedenej stratégii sa považuje za dôležité, aby výrobcovia niesli zodpovednosť za odpad, ktorý ich výrobky vytvárajú, a odkazuje sa v nej na zavedenie harmonizovaných pravidiel Únie týkajúcich sa rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie s ekomoduláciou poplatkov. Stanovuje sa v nej hlavný cieľ takýchto pravidiel, ktorým je vytvorenie hospodárstva zameraného na zber, triedenie, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu, ako aj motivácia výrobcov k tomu, aby zaistili, že ich výrobky budú navrhované so zreteľom na zásady obehovosti. Na tento účel sa v nej predpokladá, že významný podiel príspevkov, ktoré výrobcovia odvedú do systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, sa bude musieť venovať na opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu a na prípravu na opätovné použitie. Takisto sa v nej podporuje potreba posilniť a inovovať prístupy k udržateľnému riadeniu biologických zdrojov s cieľom zvýšiť obehovosť a valorizáciu potravinového odpadu a opätovné použitie textílií z biologických materiálov.
- (3) Pokiaľ ide o negatívne vplyvy potravinového odpadu, členské štáty sa zaviazali prijať opatrenia na podporu predchádzania vzniku a znižovania objemu potravinového odpadu v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj prijatou Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov (OSN) 25. septembra 2015, a najmä s jej cieľom znížiť do roku 2030 objem celosvetového potravinového odpadu na obyvateľa na maloobchodnej a spotrebiteľskej úrovni o polovicu a znížiť potravinové straty v celom výrobnom a dodávateľskom reťazci vrátane pozberových strát. Uvedené opatrenia sa zameriavali na predchádzanie vzniku a znižovanie objemu potravinového odpadu v prvovýrobe, pri spracúvaní a výrobe, maloobchodnej a inej distribúcii potravín, v reštauráciách a stravovacích službách, ako aj v domácnostiach.
- (4) V nadväznosti na Konferenciu o budúcnosti Európy sa Komisia zaviazala k tomu, že umožní prerokovať niektoré kľúčové návrhy v panelových diskusiách občanov, kde k nim bude možné predkladať odporúčania. V tejto súvislosti bola od decembra 2022 do februára 2023 zvolaná európska panelová diskusia občanov, v rámci ktorej bol vypracovaný zoznam odporúčaní⁶ pre zintenzívnenie opatrení na znižovanie objemu potravinového odpadu v Únii. Keďže domácnosti zodpovedajú za viac ako polovicu vzniknutého odpadu v Únii, poznatky občanov o predchádzaní vzniku potravinového odpadu sú mimoriadne dôležité. Občania odporučili tri základné smery činnosti vrátane posilnenia spolupráce v potravinovom hodnotovom reťazci, iniciatív potravinárskych podnikov a podpory zmeny správania spotrebiteľov. Odporúčania, ktoré vzišli z panelovej diskusie, budú naďalej slúžiť ako podklad pre celkový pracovný program Komisie týkajúci sa predchádzania vzniku potravinového odpadu a môžu slúžiť ako usmernenie na pomoc členským štátom pri dosahovaní cieľov znižovania objemu potravinového odpadu.
- (5) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES⁷ sa z rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES⁸ vylučuje oxid uhličitý

⁵ COM(2022) 141 final z 30. marca 2022.

⁶ Úplný zoznam odporúčaní pozri v prílohe 16 k správe o posúdení vplyvu.

⁷ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁸ Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 9.

zachytávaný a prepravovaný na účely geologického ukladania a geologicky ukladaný, a to na základe požiadaviek smernice 2006/12/ES. Ustanovenie smernice 2009/31/ES, ktorou sa mení smernica 2006/12/ES, však nebolo začlenené do smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES⁹, ktorou sa zrušuje smernica 2006/12/ES. Na účely zabezpečenia právnej istoty preto táto smernica obsahuje zmeny smernice 2009/31/ES týkajúce sa vyňatia oxidu uhličitého zachytávaného a prepravovaného na účely geologického ukladania a geologicky ukladaného z rozsahu pôsobnosti smernice 2008/98/ES.

- (6) Do smernice 2008/98/ES je potrebné začleniť vymedzenie pojmov výrobcovia textilných výrobkov, online platformy a organizácie zodpovednosti výrobcov v súvislosti s vykonávaním rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie, aby sa objasnil rozsah pôsobnosti týchto pojmov a súvisiacich povinností.
- (7) Členské štáty do istej miery vyvíjajú materiály a vedú kampane zamerané na predchádzanie vzniku potravinového odpadu, ktorými oslovujú spotrebiteľov a prevádzkovateľov potravinárskych podnikov; tieto aktivity sa však sústreďujú viac na zlepšovanie informovanosti ako na podnietenie zmeny správania. S cieľom využiť úplný potenciál znižovania objemu potravinového odpadu a zabezpečiť priebežný pokrok je potrebné rozvíjať intervencie zamerané na zmenu správania, ktoré sú prispôbené konkrétnym situáciám a potrebám v členských štátoch a plne začlenené do programov predchádzania vzniku potravinového odpadu. Dôraz by sa mal klásť aj na regionálne riešenia obehového hospodárstva vrátane verejno-súkromných partnerstiev a občianskej angažovanosti, ako aj na prispôbenie osobitným regionálnym potrebám, napríklad v najvzdialenejších regiónoch alebo na ostrovoch.
- (8) Napriek zlepšujúcej sa informovanosti o negatívnych vplyvoch a dôsledkoch potravinového odpadu, politickým záväzkom prijatým na úrovni EÚ a členských štátov a opatreniam Únie realizovaným od prijatia akčného plánu pre obehové hospodárstvo v roku 2015 sa vznik potravinového odpadu neznižuje dostatočne na to, aby sa zaistil významný pokrok pri plnení čiastkového cieľa 12.3 v rámci cieľa 12 OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Aby sa zabezpečil významný prínos k dosahovaniu cieľa udržateľného rozvoja 12.3, opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty, by sa mali posilniť tak, aby zabezpečovali pokrok pri vykonávaní tejto smernice a ďalších vhodných opatrení na znižovanie miery vzniku potravinového odpadu.
- (9) S cieľom dosiahnuť v krátkom čase výsledky a poskytnúť prevádzkovateľom potravinárskych podnikov, spotrebiteľom a subjektom verejného sektora potrebnú dlhodobú perspektívu by sa mali stanoviť kvantifikované ciele znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré majú členské štáty dosiahnuť do roku 2030.
- (10) Pokiaľ ide o záväzok Únie plniť ambície stanovené v rámci cieľa udržateľného rozvoja 12.3, stanovenie cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré majú členské štáty dosiahnuť do roku 2030, by malo byť silným politickým impulzom na prijatie opatrení a na zabezpečenie významného príspevku k dosiahnutiu globálnych cieľov. Vzhľadom na svoju právne záväznú povahu by však tieto ciele mali byť primerané a uskutočniteľné a mali by zohľadňovať úlohu jednotlivých subjektov v potravinovom dodávateľskom reťazci, ako aj ich kapacity (najmä v prípade

⁹ Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3.

mikropodnikov a malých podnikov). Stanovenie právne záväzných cieľov by preto malo prebiehať postupne, počínajúc úrovňou, ktorá je nižšia, ako úroveň stanovená v rámci cieľa udržateľného rozvoja, aby sa zabezpečila konzistentná reakcia členských štátov a hmatateľný pokrok pri plnení cieľa 12.3.

- (11) Znižovanie objemu potravinového odpadu vo fázach výroby a spotreby si vyžaduje odlišné prístupy a opatrenia a zapájajú sa doň rôzne skupiny zainteresovaných strán. Preto by sa mal navrhnuť jeden cieľ pre fázu spracovania a výroby a ďalší cieľ pre maloobchodnú a inú distribúciu potravín, reštaurácie, stravovacie služby a domácnosti.
- (12) Vzhľadom na vzájomný vzťah medzi fázami distribúcie a spotreby v potravinovom dodávateľskom reťazci, a najmä na vplyv maloobchodných praktík na správanie spotrebiteľov, ako aj vzťah medzi spotrebou potravín doma a mimo domova, sa odporúča stanoviť pre tieto fázy potravinového dodávateľského reťazca jeden spoločný cieľ. Stanovenie samostatných cieľov pre každú z týchto fáz by zbytočne komplikovalo situáciu a obmedzovalo flexibilitu členských štátov pri zameriavaní sa na konkrétne problematické oblasti. Aby spoločný cieľ nevyústil do nadmerného zaťaženia niektorých prevádzkovateľov, členským štátom sa odporúči, aby pri stanovovaní opatrení na dosahovanie spoločného cieľa zohľadnili zásadu proporcionality.
- (13) Veľký vplyv na objem spotrebovaných potravín a vzniknutého potravinového odpadu majú demografické zmeny. Preto by mal byť spoločný cieľ znižovania objemu potravinového odpadu, ktorý sa vzťahuje na maloobchodnú a inú distribúciu potravín, reštaurácie a stravovacie služby, ako aj domácnosti, vyjadrený ako percentuálna zmena množstva potravinového odpadu na obyvateľa, čím sa zohľadnia populačné zmeny.
- (14) Na základe harmonizovanej metodiky stanovenej v delegovanom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2019/1597¹⁰ bol prvým rokom zberu údajov o potravinovom odpade rok 2020. Rok 2020 by sa mal preto použiť ako východiskový rok na stanovenie cieľov znižovania objemu potravinového odpadu. Členským štátom, ktoré môžu preukázať, že vykonávali meranie potravinového odpadu pred rokom 2020 pomocou metód, ktoré sú v súlade s delegovaným rozhodnutím (EÚ) 2019/1597, by sa malo povoliť použitie skoršieho východiskového roka.
- (15) Aby sa zabezpečilo, že prístup k dosiahnutiu globálneho cieľa založený na postupných krokoch bude plniť svoj účel, mali by sa úrovne stanovené pre právne záväzné ciele v oblasti znižovania objemu potravinového odpadu preskúmať a prípadne revidovať, aby sa prihliadalo na pokrok, ktorý už členské štáty dosiahli. Tým by bolo možné uvedené ciele prípadne upravovať z hľadiska posilnenia príspevku Únie a ďalšieho zosúladenia s cieľom udržateľného rozvoja 12.3, ktorý sa má dosiahnuť do roku 2030, aj z hľadiska nasmerovania ďalšieho pokroku po roku 2030.
- (16) S cieľom zabezpečiť lepšie, včasnejšie a jednotnejšie vykonávanie ustanovení týkajúcich sa predchádzania vzniku potravinového odpadu, predvídať všetky slabé miesta vykonávania a umožniť prijímanie opatrení na plnenie cieľov pred uplynutím

¹⁰ Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/1597 z 3. mája 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokiaľ ide o spoločnú metodiku a minimálne požiadavky na kvalitu jednotného merania úrovni potravinového odpadu (Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 77).

termínov by sa mal systém správ včasného varovania zavedený v roku 2018 rozšíriť tak, aby sa týkal aj cieľov znižovania objemu potravinového odpadu.

- (17) V súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ uvedenou v článku 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) je mimoriadne dôležité, aby výrobcovia uvádzajúci na trh Únie určité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky prevzali zodpovednosť za nakladanie s nimi na konci ich životnosti, ako aj za predĺženie ich životnosti tým, že sprístupnia použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky na trhu na opätovné použitie. Na vykonávanie zásady „znečisťovateľ platí“ je vhodné výrobcom textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov stanoviť povinnosti v oblasti nakladania s uvedenými výrobkami. K týmto výrobcom patria všetci výrobcovia, dovozcovia alebo distribútori, ktorí bez ohľadu na použitú metódu predaja, a to aj formou zmlúv uzatváraných na diaľku vymedzených v článku 2 bodu 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ¹¹, prvýkrát sprístupňujú uvedené výrobky na trhu na území členských štátov v rámci svojej činnosti pod vlastným názvom alebo ochrannou známkou. Z rozsahu pôsobnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcov by mali byť vyňaté mikropodniky a samostatne zárobkovo činní krajčírsky vyrábajúci personalizované výrobky, keďže ich úloha na trhu s textíliami je okrajová, ako aj subjekty uvádzajúce na trh v Únii použité textílie, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky alebo výrobky z použitých výrobkov alebo z odpadu z takýchto výrobkov, aby sa podporilo opätovné použitie, a to aj prostredníctvom opráv, repasovania a zhodnocovania, pri ktorých sa zmenia niektoré funkcie pôvodného výrobku.
- (18) Existujú veľké rozdiely v spôsobe, akým je alebo má byť zavedený triedený zber textílií, či už prostredníctvom systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov alebo iných prístupov. Veľké rozdiely sa objavujú aj v prípade systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, napríklad pokiaľ ide o výrobky, ktoré patria do ich rozsahu pôsobnosti, o zodpovednosť výrobcov aj modely riadenia. Na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov by sa preto mali vo všeobecnosti uplatňovať pravidlá rozšírenej zodpovednosti výrobcov stanovené v smernici 2008/98/ES. Mali by sa však doplniť ďalšími osobitnými ustanoveniami, ktoré zohľadňujú typické rysy textilného sektora, najmä vysoký podiel malých a stredných podnikov (MSP) medzi výrobcami, úlohu sociálnych podnikov a dôležitosť opätovného použitia pri zvyšovaní udržateľnosti textilného hodnotového reťazca. Takisto by mali byť podrobnejšie a harmonizovanejšie, aby sa zabránilo fragmentácii trhu, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na sektor, a to najmä na mikropodniky a MSP, ako aj na zber, spracovanie a recykláciu, a mali by jasne motivovať na navrhovanie udržateľných textilných výrobkov a na uplatňovanie udržateľného prístupu a uľahčovať fungovanie trhov s druhotnými surovinami. V tejto súvislosti sa členské štáty vyzývajú, aby zvážili povolenie viacerých organizácií zodpovednosti výrobcov, keďže konkurencia medzi nimi môže prinášať väčšie prínosy spotrebiteľom, zvýšiť inováciu, znížiť náklady, zlepšiť miery zberu a zväčšiť výber pre výrobcov, ktorí chcú uzavrieť zmluvy s takýmito organizáciami.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

- (19) Bytové textilie a odevy tvoria najväčší podiel na spotrebe textílií v Únii a najviac prispievajú k neudržateľným vzorcom nadmernej výroby a spotreby. Na bytové textilie a odevy sa okrem toho zameriavajú všetky existujúce systémy triedeného zberu v členských štátoch spolu s ostatnými odevmi a doplnkami, ako aj obuvou po použití spotrebiteľom, ktoré nie sú prevažne zložené z textílií. Textilné výrobky pre domácnosť (bytové textilie) a ďalšie odevné výrobky, odevné doplnky a obuv by preto mali patriť do rozsahu pôsobnosti zavedeného systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov. S cieľom zabezpečiť právnu istotu výrobcov, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, by sa mali výrobky patriace do jej rozsahu pôsobnosti identifikovať odkazom na číselné znaky kombinovanej nomenklatúry podľa prílohy I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87¹².
- (20) Textilný sektor je náročný na zdroje. Hoci v súvislosti s výrobou surovín aj textílií sa väčšina tlakov a vplyvov súvisiacich so spotrebou odevov, obuvi a bytových textílií v Únii odohráva v tretích krajinách, vzhľadom na ich globálny dosah na klímu a životné prostredie ovplyvňujú aj Úniu. Predchádzanie vzniku textilného odpadu, príprava na jeho opätovné použitie a recyklácia môžu preto prispieť k zníženiu globálnej environmentálnej stopy sektora, a to aj v Únii. Okrem toho súčasné zdrojovo neefektívne nakladanie s textilným odpadom nie je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a vedie k poškodzovaniu životného prostredia v Únii aj v tretích krajinách, a to aj prostredníctvom emisií skleníkových plynov zo spaľovania a skládkovania.
- (21) Účelom rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textilie, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zdravia v Únii, vytvoriť hospodárstvo zamerané na zber, triedenie, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu, a najmä na recykláciu vlákien v uzavretom cykle, ako aj stimuly pre výrobcov s cieľom zaistiť, aby ich výrobky boli navrhované so zreteľom na zásady obehovosti. Výrobcovia textílií a obuvi by mali financovať náklady na zber, triedenie na účely opätovného použitia, prípravu na opätovné použitie a recykláciu, ako aj na ďalšie spracovanie vyzbieraných použitých a odpadových textílií a obuvi vrátane nepredaných spotrebiteľských výrobkov, ktoré sa považujú za odpad a boli dodané na územie členských štátov po nadobudnutí účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice, s cieľom zabezpečiť, aby sa povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcov neuplatňovali retroaktívne a dodržala sa zásada právnej istoty. Títo výrobcovia by mali takisto financovať aj náklady na uskutočňovanie prieskumov zloženia zbieraného zmiešaného komunálneho odpadu, podporu výskumu a vývoja triediacich a recyklačných technológií, podávanie správ o triedenom zbere, opätovnom použití a ďalšom spracovaní a poskytovanie informácií koncovým používateľom o vplyve textílií a udržateľnom nakladaní s nimi.
- (22) Výrobcovia by mali byť zodpovední za zavedenie systémov zberu všetkých použitých a odpadových textílií, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a za zabezpečenie ich následného triedenia na účely opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie s cieľom maximalizovať dostupnosť second-handových odevov a obuvi a znížiť objemy tých druhov spracovania odpadu, ktoré sú nižšie v hierarchii odpadového hospodárstva. Zabezpečiť, aby textilné výrobky mohli byť a boli používané a opätovne používané dlhšie, je najúčinnější spôsob, ako významne

¹²

Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1.

znižiť ich vplyv na klímu a životné prostredie. Môže sa tým zároveň umožniť aj vznik udržateľných a obehových obchodných modelov, akými sú opätovné použitie, prenájom a opravy, služby spätného odberu, ako aj maloobchodný predaj použitého tovaru, a to spôsobom, ktorým sa vytvárajú nové ekologické kvalitné pracovné miesta a pre občanov príležitosti na úspory nákladov. Stanovenie zodpovednosti výrobcov za odpad, ktorý ich výrobky vytvárajú, je zásadné pre to, aby bolo možné oddeliť rast tohto odvetvia od vzniku textilného odpadu. Výrobcovia by preto mali byť zodpovední aj za recykláciu, pričom by najmä mali uprednostňovať vyššiu mieru recyklácie vlákien v uzavretom cykle, a ďalšie spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania odpadu.

- (23) Výrobcovia a organizácie zodpovednosti výrobcov by mali financovať rozširovanie recyklácie textílií, predovšetkým recyklácie vlákien v uzavretom cykle, a tým umožniť recykláciu širšieho spektra materiálov a vytvorenie zdroja surovín na výrobu textílií v Únii. Takisto je dôležité, aby výrobcovia finančne podporovali výskum a inováciu v rámci technologického vývoja riešení automatického triedenia odpadu a triedenia jednotlivých zložiek materiálov, ktoré umožňuje triedenie a recykláciu zmiešaných materiálov a dekontamináciu odpadu s cieľom zabezpečiť vysokokvalitné riešenia recyklácie vlákien v uzavretom cykle a využívať obsah recyklovaných vlákien. Na uľahčenie dodržiavania tejto smernice by mali členské štáty zabezpečiť, aby boli hospodárskym subjektom z textilného sektora, najmä malým a stredným podnikom, k dispozícii informácie a pomoc, ktoré by mali mať podobu poradenstva, finančnej podpory, prístupu k financovaniu, špecializovaných materiálov pre riadenie a školenie zamestnancov alebo organizačnej a technickej pomoci. Ak sa podpora financuje zo štátnych zdrojov, môže predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a to aj vtedy, ak je v plnej miere financovaná z príspevkov uložených subjektmi verejného sektora a vyberaných od príslušných podnikov; v takých prípadoch musia členské štáty zabezpečiť súlad s pravidlami štátnej pomoci. Na mobilizáciu súkromných a verejných investícií do obehovosti a dekarbonizácie textilného sektora sa zameriava aj viacero únijných programov a plánov financovania, akými sú napríklad centrá pre obehovosť a osobitné výzvy v rámci programu Horizont Európa. Takisto je potrebné ďalej posúdiť, či je uskutočniteľné stanoviť ciele Únie v oblasti recyklácie textílií, ktoré by podporili a podnietili technologický vývoj a investície do infraštruktúry recyklácie, ako aj presadzovanie ekodizajnu na účely recyklácie.
- (24) Použité a odpadové textílie, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky by sa mali od 1. januára 2025 zbierať oddelene od ostatných tokov odpadu, ako sú kovy, papier a kartón, sklo, plasty, drevo a biologický odpad, aby sa zachovala ich opätovná použiteľnosť a potenciál na vysokokvalitnú recykláciu. Vzhľadom na vplyv na životné prostredie a straty materiálov v dôsledku neoddeleného zbierania použitých a odpadových textílií a následne ich nespracovania ekologickým spôsobom by mala zberná sieť použitých a odpadových textílií, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov pokrývať celé územie členských štátov vrátane najvzdialenejších regiónov, nachádzať sa v blízkosti koncových používateľov a nezameriavať sa iba na oblasti a výrobky, v rámci ktorých je zber ziskový. Zberná sieť by mala byť organizovaná v spolupráci s ostatnými subjektmi pôsobiacimi v oblasti nakladania s odpadom a sektoroch opätovného použitia, ako napríklad s obcami a so sociálnymi podnikmi. Vzhľadom na významné environmentálne a klimatické prínosy opätovného použitia by mal byť preto prvotným účelom zbernej siete zber opätovne použiteľných textilných a s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a jej druhotným účelom zber recyklovateľných textilných a s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov.

Keďže spotrebiteľ nie je navyknutý rozlišovať medzi opätovne použiteľnými a recyklovateľnými výrobkami, zberné systémy by mali, a to aj na účely logistickej efektívnosti, poskytovať zberné nádoby na spoločný zber použitých a odpadových predmetov. Vysoká miera zberu by podnietila vysokú mieru opätovného použitia a kvalitnú recykláciu v textilných dodávateľských reťazcoch, zvýšila by využívanie kvalitných druhotných surovín a podporila plánovanie investícií do infraštruktúry triedenia a spracovania textílií. V záujme overenia a zlepšenia účinnosti zbernej siete a informačných kampaní by sa mali aspoň na úrovni NUTS 2 vykonávať pravidelné prieskumy zloženia zbieraného zmiešaného komunálneho odpadu, vďaka ktorým by sa určilo množstvo odpadových textílií a obuvi v tomto odpade. Okrem toho by mali organizácie zodpovednosti výrobcov každoročne vypočítavať a zverejňovať údaje o výkonnosti systémov triedeného zberu a dosiahnutej miere triedeného zberu.

- (25) Vzhľadom na kľúčovú úlohu sociálnych podnikov a subjektov sociálneho hospodárstva v existujúcich systémoch zberu textílií a vzhľadom na ich potenciál zakladať miestne, udržateľné, participatívne a inkluzívne obchodné modely a vytvárať kvalitné pracovné miesta v Únii v súlade s cieľmi akčného plánu EÚ pre sociálne hospodárstvo¹³ by sa po zavedení systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov mali zachovať a podporovať činnosti sociálnych podnikov a subjektov sociálneho hospodárstva zapojených do nakladania s použitými textíliami. Uvedené subjekty by sa preto mali v rámci systémov triedeného zberu považovať za partnerov, ktorí podporujú rozširovanie opätovného použitia a opráv a vytvárajú kvalitné pracovné miesta pre všetkých, a najmä pre zraniteľné skupiny.
- (26) Výrobcovia a organizácie zodpovednosti výrobcov by sa mali aktívne podieľať na informovaní koncových používateľov, a najmä spotrebiteľov, o tom, že použité a odpadové textílie a obuv by sa mali zbierať oddelene, že na tento účel existujú systémy zberu a že práve koncoví používatelia zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní predchádzania vzniku odpadu a environmentálne optimálneho nakladania s textilným odpadom. Tieto informácie by mali zahŕňať dostupnosť mechanizmov opätovného použitia textílií a obuvi a environmentálne prínosy udržateľnej spotreby, ako aj vplyvy odvetvia textilných odevov na životné prostredie, zdravie a spoločnosť. Koncoví používatelia by mali byť informovaní aj o svojej dôležitej úlohe pri prijímaní informovaných, zodpovedných a udržateľných rozhodnutí o spotrebe textílií a zabezpečovaní environmentálne optimálneho nakladania s textilným a obuvným odpadom. Tieto požiadavky na informácie platia spoločne s požiadavkami na poskytovanie informácií koncovým používateľom o textilných výrobkoch, ktoré sú uvedené v nariadení o ekodizajne udržateľných výrobkov¹⁴ a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1007/2011¹⁵. Pri poskytovaní informácií všetkým koncovým používateľom by sa mali využívať moderné informačné technológie. Tieto informácie by sa mali poskytovať tak klasickými prostriedkami, napríklad formou kampaní s využitím exteriérových či interiérových plagátov a sociálnych médií, ako aj inovatívnejšími prostriedkami, medzi ktoré patrí elektronický prístup na webové sídla prostredníctvom kódov QR.

¹³ COM(2021) 778 final z 9. decembra 2021.

¹⁴ Ú. v. – po prijatí vložiť referenčné číslo.

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1007/2011 z 27. septembra 2011 o názvoch textilných vlákien a súvisiacom označení vláknového zloženia textilných výrobkov etiketou a iným označením, ktorým sa zrušuje smernica Rady 73/44/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES (Ú. v. EÚ L 272, 18.10.2011, s. 1).

- (27) S cieľom zvýšiť obehovosť a environmentálnu udržateľnosť textílií a znížiť nepriaznivé vplyvy na klímu a životné prostredie budú v nariadení .../... [Úrad pre publikácie, vložte sériové číslo a inštitúcie nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov a dokončíte poznámku pod čiarou]¹⁶ vypracované záväzné požiadavky na ekodizajn textilných výrobkov, ktorými sa bude, v závislosti od toho, čo vyplynie z posúdenia vplyvu ako prínosné pre zlepšenie environmentálnej udržateľnosti textílií, regulovať trvanlivosť, opätovná použiteľnosť, opraviteľnosť a recyklácia vlákien v uzavretom cykle, ako aj povinný obsah recyklovaných vlákien v textíliách. Takisto sa nimi bude regulovať prítomnosť látok vzbudzujúcich obavy, aby bolo možné minimalizovať a sledovať ich výskyt na účely zníženia objemu odpadu a zlepšenia recyklácie, ako aj na účely predchádzania prenikaniu syntetických vlákien do životného prostredia a zníženia objemu syntetických vlákien v životnom prostredí, čím sa významne zníži objem uvoľňovania mikroplastov do prostredia. Účinným hospodárskym nástrojom, ktorým možno motivovať na udržateľnejší dizajn textílií, ktorý zasa povedie k lepšiemu obehovému dizajnu, je modulácia poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov. S cieľom poskytnúť silný stimul pre ekodizajn pri súčasnom zohľadnení cieľov vnútorného trhu a zloženia textilného sektora, ktorý je prevažne tvorený MSP, je potrebné harmonizovať kritériá modulácie poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov na základe najrelevantnejších parametrov ekodizajnu s cieľom umožniť spracovanie textílií v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Modulácia poplatkov na základe kritérií ekodizajnu by mala vychádzať z požiadaviek na ekodizajn a ich metodík merania, ktoré sú pre textilné výrobky prijaté podľa nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov alebo podľa iného právneho predpisu Únie, v ktorom sa stanovujú harmonizované kritériá udržateľnosti a metódy merania pre textilné výrobky, a len vtedy, ak sú uvedené harmonizované kritériá a metódy merania prijaté. Je vhodné splnomocniť Komisiu na prijímanie harmonizovaných pravidiel modulácie poplatkov s cieľom zabezpečiť zosúladenie kritérií modulácie poplatkov s uvedenými požiadavkami na výrobky.
- (28) Na účely monitorovania toho, či si výrobcovia plnia finančné a organizačné povinnosti v oblasti nakladania s použitými a odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami, ktoré prvýkrát sprístupňujú na trhu na území členského štátu, je potrebné zriadiť register výrobcov, ktorý budú spravovať jednotlivé členské štáty a do ktorého by mali byť výrobcovia povinní sa registrovať. Požiadavky na registráciu a formát registrácie by mali byť v celej Únii maximálne harmonizované, aby sa uľahčila registrácia, a to najmä v prípadoch, keď výrobcovia textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky prvýkrát sprístupňujú na trhu v jednotlivých členských štátoch. Informácie v registri by mali byť prístupné subjektom, ktoré sa podieľajú na overovaní dodržiavania povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov a ich presadzovaní.
- (29) Keďže textilný sektor z 99 % tvoria malé a stredné podniky, zavedenie systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie, s textíliami súvisiace a obuvnícke výroby by malo smerovať k čo najväčšiemu zníženiu administratívneho zaťaženia. Plnenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov by preto mali kolektívne vykonávať organizácie zodpovednosti výrobcov, ktoré by za výrobcov túto zodpovednosť prevzali. Organizácie zodpovednosti výrobcov by mali podliehať povoleniu členskými štátmi a mali by dokumentačne doložiť okrem iného to, že disponujú finančnými

¹⁶ Ú. v. – po prijatí vložiť referenčné číslo.

prostriedkami na pokrytie nákladov vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov a že túto povinnosť plnia.

- (30) V článku 30 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065¹⁷ sa niektorým poskytovateľom online platforiem, ktoré umožňujú spotrebiteľom v Únii uzatvárať zmluvy na diaľku s výrobcami ponúkajúcimi textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, ukladá povinnosť predtým, ako výrobcovi umožnia využívať ich služby, získať od daného výrobcu určité identifikačné informácie a samoosvedčenie výrobcu, ktorým sa zaväzuje ponúkať len výrobky alebo služby, ktoré sú v súlade s uplatniteľnými pravidlami práva Únie. V záujme zabezpečenia účinného presadzovania povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov by sa malo spresniť, že poskytovatelia online platforiem patriaci do rozsahu pôsobnosti kapitoly 3 oddielu 4 nariadenia (EÚ) 2022/2065 by mali získať od uvedených výrobcov informácie o registrácii v registri výrobcov textílií, ktorý je členský štát povinný zriaďovať podľa tejto smernice, ako aj číslo (čísla) registrácie výrobcu v uvedenom registri a samoosvedčenie výrobcu, ktorým sa zaväzuje ponúkať len textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, na ktoré sa uplatňujú požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcov stanovené v tejto smernici. V súvislosti s týmito pravidlami výsledovateľnosti sa na poskytovateľov takýchto platforiem vzťahujú pravidlá presadzovania stanovené v kapitole IV nariadenia (EÚ) 2022/2065.
- (31) V záujme zabezpečenia spracovania textílií v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva stanovenou v smernici 2008/98/ES by mali organizácie zodpovednosti výrobcov zabezpečiť, aby sa všetky oddelene zozbierané textílie a obuv triedili tak, aby výsledkom boli výrobky vhodné na opätovné použitie vyhovujúce potrebám prijímajúcich trhov s použitými textíliami a zároveň trhov s recyklačnými surovinami v Únii aj na celom svete. Vzhľadom na to, že z predĺženia životnosti textílií vyplynú väčšie prínosy pre životné prostredie, malo by byť hlavným cieľom triedenia opätovné použitie, až potom triedenie na účely recyklácie, pri ktorom sa výrobky odborne posúdia ako nevhodné na opätovné použitie. Tieto požiadavky na triedenie by mala vypracovať Komisia prioritne v rámci harmonizácie kritérií Únie na stanovenie toho, kedy odpad prestáva byť odpadom, platných pre opätovne použiteľné textílie a recyklované textílie, a to vrátane požiadaviek na počiatočné triedenie, ktoré môže prebiehať na zbernom mieste. Takýmito harmonizovanými kritériami by sa mala zabezpečiť konzistentnosť a vysoká kvalita zbieraných frakcií, ako aj cezhraničných tokov materiálu na účely triedenia, zhodnocovania odpadu a druhotných surovín, čím by sa malo uľahčiť rozširovanie hodnotových reťazcov opätovného použitia a recyklácie. Použité odevy od koncových používateľov, ktoré prevádzkovatelia v oblasti opätovného použitia alebo sociálne podniky a subjekty sociálneho hospodárstva odborne posúdia na zbernom mieste ako vhodné na opätovné použitie, by sa nemali považovať za odpad. Aj vtedy, ak opätovné použitie alebo recyklácia nie sú technicky možné, by sa mala uplatňovať hierarchia odpadového hospodárstva, pokiaľ možno s vylúčením skládkovania, a to najmä biologicky rozložiteľných textílií, ktoré sú zdrojom emisií metánu, a pri spaľovaní by sa malo uplatňovať energetické zhodnocovanie.
- (32) Vývoz použitých a odpadových textílií mimo EÚ sa stabilne zvyšuje, pričom vývoz má najväčší podiel na trhu s opätovným použitím textílií po použití spotrebiteľmi

¹⁷

Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1.

v EÚ. Vzhľadom na značný nárast vyzbieraného textilného odpadu po zavedení triedeného zberu do roku 2025 je dôležité na účely zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia zvýšiť úsilie v boji proti nezákonnej preprave odpadu do tretích krajín, ktorý nie je priznaný ako odpad. Na základe nariadenia .../... [Úrad pre publikácie, vložte inštitúcie a sériové číslo nariadenia o preprave odpadu a dokončite poznámku pod čiarou]¹⁸ a vzhľadom na cieľ zabezpečenia udržateľného nakladania so spotrebiteľskými textíliami a riešenia nezákonnej prepravy odpadu by sa malo stanoviť, že všetky oddelene vyzbierané použité textílie, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky prejdú pred prepravou triedením. Ďalej by sa malo stanoviť, že všetky oddelene vyzbierané použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky sa považujú za odpad a vzťahujú sa na ne právne predpisy Únie o odpade vrátane predpisov o preprave odpadu, kým neprejdú triedením vykonaným vyškoleným prevádzkovateľom triedenia na účely opätovného použitia a recyklácie. Triedenie by sa malo vykonávať v súlade s harmonizovanými požiadavkami na triedenie, ktorými sa zabezpečuje vysokokvalitná opätovne použiteľná frakcia vyhovujúca potrebám prijímajúcich trhov s použitými textíliami v EÚ aj na celom svete, a zároveň by malo prebiehať podľa stanovených kritérií rozlišovania medzi použitým tovarom a odpadom. K zásielkam použitých textílií, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov by sa mali priložiť informácie preukazujúce, že uvedené položky predstavujú výstup triedenia alebo prípravy na opätovné použitie a že sú vhodné na opätovné použitie.

- (33) V záujme dosiahnutia cieľov stanovených v tejto smernici by členské štáty mali zrevidovať svoje programy predchádzania vzniku potravinového odpadu tak, aby obsahovali nové opatrenia, ktoré by zapojili viacerých partnerov z verejného aj zo súkromného sektora a obsahovali by koordinované opatrenia zamerané na riešenie konkrétnych problémových oblastí, ako aj na zmenu postojov a správania, ktoré vedú k vzniku potravinového odpadu. Pri vypracúvaní týchto programov by sa mohli členské štáty inšpirovať odporúčaniami panelovej diskusie občanov o plytvaní potravinami.
- (34) Na zabezpečenie účinnej koordinácie opatrení, ktorými sa podniká zmena a dosiahnu ciele stanovené v tejto smernici, je mimoriadne dôležité, aby sa jednoznačne určila zodpovednosť a riadenie opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu. Vzhľadom na to, že tejto oblasti sa v členských štátoch venuje množstvo orgánov a do boja proti potravinovému odpadu sa zapájajú najrôznejšie zainteresované strany, je potrebné určiť príslušný orgán zodpovedný za celkovú koordináciu opatrení na vnútroštátnej úrovni.
- (35) Mala by sa zlepšiť granularita informácií o nakladaní so spotrebiteľským komunálnym textilným odpadom na úrovni Únie, aby bolo možné účinnejšie monitorovať opätovné použitie výrobkov vrátane opätovného použitia textílií a prípravy textílií na opätovné použitie, a to aj vzhľadom na potenciálne stanovenie výkonnostných cieľov v budúcnosti. Údaje o opätovnom použití a príprave na opätovné použitie predstavujú kľúčové toky údajov potrebné na monitorovanie oddelenia vzniku odpadu od hospodárskeho rastu a na prechod na udržateľné, inkluzívne a obehové hospodárstvo. Preto by tieto toky údajov mala spravovať Európska environmentálna agentúra.

¹⁸

Ú. v. – po prijatí vložiť referenčné číslo.

- (36) Splnomocnenie na prijímanie delegovaných aktov stanovených v článku 9 ods. 8 smernice 2008/98/ES, pokiaľ ide o spoločnú metodiku a minimálne požiadavky na kvalitu na účely jednotného merania úrovni potravinového odpadu, by sa malo s menšími úpravami presunúť do nového článku, ktorý sa zaoberá špeciálne predchádzaním vzniku potravinového odpadu.
- (37) V záujme zosúladenia číselných znakov kombinovanej nomenklatúry uvedených v smernici 2008/98/ES s číselnými znakmi uvedenými v prílohe 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 by sa mala v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty, pokiaľ ide o zmeny prílohy IVc k smernici 2008/98/ES. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (38) V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania smernice 2008/98/ES by sa Komisii mali zveriť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o harmonizovaný formát registrácie v registri na základe požiadaviek na informácie stanovených v článku 22b ods. 4, kritériá modulácie poplatkov na uplatňovanie článku 22c ods. 3 písm. a) a metodiku výpočtu a overovania miery triedeného zberu uvedenú v článku 22c ods. 6 písm. c). Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁹.
- (39) Smernica 2008/98/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (40) Keďže ciele tejto smernice, konkrétne zlepšenie environmentálnej udržateľnosti nakladania s potravinovým a textilným odpadom a zabezpečenie voľného pohybu použitých a odpadových textílií na vnútornom trhu, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z hľadiska ich rozsahu a dôsledkov ich možno dosiahnuť skôr na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku sa touto smernicou neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa subsidiarity,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny

Smernica 2008/98/ES sa mení takto:

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

1. V článku 2 ods. 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) plynne odpady vypúšťané do ovzdušia a oxid uhličitý zachytávaný a prepravovaný na účely geologického ukladania a geologicky ukladaný v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES*;

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114).“

2. V článku 3 sa vkladajú tieto body:

„4b. „výrobca textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc“ je každý výrobca, dovozca alebo distribútor alebo iná fyzická alebo právnická osoba okrem tej, ktorá dodáva použité textilné a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc a textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc získané z takýchto použitých výrobkov alebo odpadových výrobkov alebo z ich častí na trh, podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrát a celková súvaha nepresahuje 2 milióny EUR, a samostatne zárobkovo činný krajčír vyrábajúci personalizované výrobky, ktorý bez ohľadu na použitú techniku predaja vrátane zmlúv uzavretých na diaľku vymedzených v článku 2 bode 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ* buď:

a) je usadený v členskom štáte a vyrába textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc pod svojím vlastným menom alebo ochrannou známkou, alebo ich dáva navrhovať alebo vyrábať a po prvýkrát ich dodáva pod vlastným menom alebo ochrannou známkou na území uvedeného členského štátu;

b) je usadený v členskom štáte a ďalej predáva na území uvedeného členského štátu pod svojím vlastným menom alebo ochrannou známkou textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc vyrobené inými výrobcami uvedenými v písmene a), pričom sa na týchto výrobkoch neuvádza názov, značka alebo ochranná známka výrobcu;

c) je usadený v členskom štáte a po prvýkrát dodáva v uvedenom členskom štáte na profesionálnom základe textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc z iného členského štátu alebo z tretej krajiny, alebo

d) predáva textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc prostredníctvom komunikácie na diaľku priamo koncovým používateľom vrátane súkromných domácností alebo iných používateľov ako súkromné domácnosti v členskom štáte a je usadený v inom členskom štáte alebo v tretej krajine;

4c. „sprístupnenie na trhu“ je každá dodávka výrobku určeného na distribúciu alebo používanie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už odplatne alebo bezodplatne;

4d. „organizácia zodpovednosti výrobcov“ je právnická osoba, ktorá finančne alebo finančne a prevádzkovo organizuje plnenie povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v mene výrobcov;

4e. „online platforma“ je online platforma v zmysle vymedzenia v článku 3 bode i) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065**;

4f. „spotrebiteľ“ je fyzická osoba, ktorá koná s účelom nesúvisiacim s jej obchodnou, podnikateľskou, remeselnou alebo profesijnou činnosťou;

* Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

** Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1).“

3. V článku 9 ods. 1 sa vypúšťajú písmená g) a h) a odseky 5, 6 a 8.

4. Vkladá sa tento článok 9a:

„Článok 9a

Predchádzanie vzniku potravinového odpadu

1. Členské štáty prijímú vhodné opatrenia na predchádzanie vzniku potravinového odpadu v prvovýrobe, pri spracúvaní a výrobe, maloobchodnej a inej distribúcii potravín, v reštauráciách a stravovacích službách, ako aj v domácnostiach. Medzi tieto opatrenia patria:
 - a) vypracovanie a podpora intervencií zameraných na zmenu správania s cieľom znížiť objem potravinového odpadu a informačných kampaní na zvýšenie povedomia o predchádzaní vzniku potravinového odpadu;
 - b) identifikácia a riešenie neefektívnosti vo fungovaní potravinového dodávateľského reťazca a podpora spolupráce medzi všetkými aktérmi pri súčasnom zabezpečení spravodlivého rozdelenia nákladov a prínosov preventívnych opatrení;
 - c) podpora darovania potravín a ich ďalšieho prerozdelenia na ľudskú spotrebu, pričom sa uprednostňuje ľudská spotreba pred použitím potravín ako krmiva pre zvieratá a opätovným spracovaním na nepotravinové výrobky;
 - d) podpora odbornej prípravy a rozvoja zručností, ako aj uľahčenie prístupu k možnostiam financovania, najmä pre malé a stredné podniky a subjekty sociálneho hospodárstva.

Členské štáty zabezpečia, aby boli všetci relevantní účastníci dodávateľského reťazca zapojení úmerne k svojej kapacite a úlohe pri predchádzaní vzniku potravinového odpadu v celom potravinovom dodávateľskom reťazci, s osobitným dôrazom na to, aby sa predišlo neprimeranému vplyvu na malé a stredné podniky.

2. Členské štáty musia monitorovať a posudzovať vykonávanie svojich opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu vrátane dodržiavania cieľov znižovania objemu potravinového odpadu uvedených v odseku 4 meraním úrovni potravinového odpadu na základe metodiky stanovenej v súlade s odsekom 3.
3. V súlade s článkom 38a je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom doplniť túto smernicu, pokiaľ ide o stanovenie spoločnej metodiky a minimálnych požiadaviek na kvalitu jednotného merania úrovni potravinového odpadu.
4. Členské štáty prijímú potrebné a vhodné opatrenia, aby do 31. decembra 2030 dosiahli tieto ciele zníženia objemu potravinového odpadu na vnútroštátnej úrovni:
 - a) znížiť mieru vzniku potravinového odpadu pri spracovaní a výrobe o 10 % v porovnaní s objemom vzniknutým v roku 2020;
 - b) znížiť mieru vzniku potravinového odpadu na obyvateľa, spoločne v maloobchodnej a inej distribúcii potravín, v reštauráciách a stravovacích službách a v domácnostiach, o 30 % v porovnaní s objemom vzniknutým v roku 2020.
5. Ak členský štát môže poskytnúť údaje za referenčný rok pred rokom 2020, ktoré boli zozbierané pomocou metód porovnateľných s metodikou a s minimálnymi požiadavkami na kvalitu jednotného merania úrovni potravinového odpadu, ako sa stanovuje v delegovanom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2019/1597, môže sa použiť skorší referenčný rok. Členský štát oznámi Komisii a ostatným členským štátom svoj zámer použiť skorší referenčný rok do 18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice a poskytne Komisii údaje a metódy merania použité na ich zber.
6. Ak sa Komisia domnieva, že údaje nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 5, do šiestich mesiacov od doručenia oznámenia vykonaného v súlade s odsekom 5 prijme rozhodnutie, v ktorom požiada členský štát, aby ako referenčný rok použil rok 2020 alebo iný rok, než navrhol členský štát.
7. Komisia do 31. decembra 2027 preskúma ciele, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030, stanovené v odseku 4 s cieľom v prípade potreby ich upraviť a/alebo rozšíriť na ostatné články potravinového dodávateľského reťazca a zvážiť stanovenie nových cieľov po roku 2030. Na uvedený účel Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, ku ktorej v prípade potreby pripojí legislatívny návrh.“

5. V článku 11 ods. 1 sa tretia veta nahrádza takto:

„S výhradou článku 10 ods. 2 a 3 členské štáty zavedú triedený zber minimálne pre papier, kov, plast a sklo.“

6. V článku 11b sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Komisia v spolupráci s Európskou environmentálnou agentúrou vypracuje správy o pokroku pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 9a ods. 4, článku 11 ods. 2 písm. c), d) a e) a v článku 11 ods. 3, a to najneskôr tri roky pred uplynutím každej lehoty stanovenej v uvedených ustanoveniach.“

7. Vkladajú sa tieto články 22a až 22d:

„Článok 22a

System rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textil

1. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia mali rozšírenú zodpovednosť za textilné výrobky pre domácnosť, odevné výrobky, odevné doplnky a obuv, odevy a odevné doplnky uvedené v prílohe IVc („textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky“), ktoré prvýkrát sprístupňujú na trhu na území členského štátu v súlade s článkami 8 a 8a.
2. V súlade s článkom 38a je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom zmeniť prílohu IVc k tejto smernici, aby zosúladiła číselné znaky kombinovanej nomenklatúry uvedené v prílohe IVc k tejto smernici s číselnými znakmi uvedenými v prílohe 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87*.
3. Členské štáty jasne vymedzia úlohy a povinnosti relevantných aktérov zapojených do vykonávania, monitorovania a overovania systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov uvedeného v odseku 1.
4. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc pokryli tieto náklady:
 - a) zber použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc a následné nakladanie s odpadom, čo zahŕňa:
 1. zber týchto použitých výrobkov na opätovné použitie a triedený zber odpadových výrobkov na prípravu na opätovné použitie a recykláciu v súlade s článkami 22c a 22d;
 2. preprava zozbieraných nákladov uvedených v bode 1 na následné triedenie na opätovné použitie, na prípravu na opätovné použitie a na recykláciu v súlade s článkom 22d;
 3. triedenie, príprava na opätovné použitie, recyklácia a iné činnosti zhodnocovania a zneškodňovanie zozbieraných nákladov uvedených v bode 1;
 4. zber, preprava a spracovanie odpadu uvedeného v bodoch 1 a 2, ktorého pôvodcami sú sociálne podniky a ďalší prevádzkovatelia mimo oblasti nakladania s odpadom, ktorí sú zapojení so systémom zberu uvedeného v článku 22c ods. 5 a 11;

- b) vykonávanie prieskumu zloženia zozbieraného zmesového komunálneho odpadu v súlade s článkom 22d ods. 6;
 - c) poskytovanie informácií o udržateľnej spotrebe, predchádzaní vzniku odpadu, opätovnom použití, príprave na opätovné použitie, o recyklácii, inom zhodnocovaní a zneškodňovaní textilných a obuvníckych výrobkov v súlade s článkom 22c ods. 13, 14 a 17;
 - d) zhromažďovanie údajov a podávanie správ príslušným orgánom v súlade s článkom 37;
 - e) podpora výskumu a vývoja s cieľom zlepšiť procesy triedenia a recyklácie, najmä so zreteľom na zvýšenie recyklácie vlákien v uzavretom cykle, bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie v oblasti štátnej pomoci.
5. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc kryli náklady uvedené v odseku 4 tohto článku v súvislosti s použitými a odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami uvedenými v prílohe IVc uloženými na zberných miestach zriadených v súlade s článkom 22c ods. 5 a 11, ak boli takéto výrobky prvýkrát sprístupnené na trhu na území členského štátu po [Ú. P. vložte dátum nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice].
6. Náklady, ktoré je potrebné pokryť, uvedené v odseku 4 nesmú presiahnuť náklady potrebné na nákladovo efektívne poskytovanie služieb uvedených v danom odseku a musia sa stanoviť transparentným spôsobom medzi dotknutými subjektmi.
7. V záujme dodržania článku 30 ods. 1 písm. d) a e) nariadenia (EÚ) 2022/2065 členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia online platforiem, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti kapitoly 3 oddielu 4 uvedeného nariadenia a umožňujú spotrebiteľom uzatvárať zmluvy na diaľku s výrobcami, ktorí ponúkajú textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc spotrebiteľom nachádzajúcim sa v Únii, získali od výrobcov tieto informácie:
- a) informácie o registrácii v registri výrobcov podľa článku 22b v členskom štáte, v ktorom sa spotrebiteľ nachádza, a registračné číslo (čísla) výrobcu v uvedenom registri;
 - b) samoosvedčenie výrobcu, ktorým sa zaväzuje ponúkať len textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, v súvislosti s ktorými sú v členskom štáte, v ktorom sa spotrebiteľ nachádza, splnené požiadavky rozšírenej zodpovednosti výrobcov uvedené v odsekoch 1 a 4 tohto článku a v článku 22c ods. 1.
8. Členské štáty zabezpečia, aby sa systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov stanovené v odseku 1 tohto článku zriadili do [P.O. vložte dátum tridsať mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice] v súlade s článkami 8, 8a, 22a až 22d.

Register výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov

1. Členské štáty zriadia register výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc s cieľom monitorovať, či títo výrobcovia dodržiavajú článok 22a a článok 22c ods. 1.

Členské štáty zabezpečia, aby v registri boli odkazy na ostatné národné registre s cieľom uľahčiť registráciu výrobcov vo všetkých členských štátoch.
2. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia boli povinní zaregistrovať sa v registri uvedenom v odseku 1. Na tento účel členské štáty musia požadovať od výrobcov, aby podali žiadosť o registráciu v každom členskom štáte, v ktorom po prvýkrát sprístupňujú na trhu textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc.
3. Členské štáty povolia výrobcovi, aby na ich území po prvýkrát sprístupnili na trhu textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc len vtedy, keď sú títo výrobcovia – alebo v prípade povolenia ich splnomocnení zástupcovia pre rozšírenú zodpovednosť výrobcov – v danom členskom štáte registrovaní.
4. Žiadosť o registráciu musí obsahovať tieto informácie:
 - a) názov, obchodnú známku a obchodnú značku, ak existujú, pod ktorými výrobca pôsobí v členskom štáte, a adresu výrobcu vrátane poštového smerovacieho čísla a mesta/obce, ulice a čísla, krajiny, telefónu, ak existuje, webovej a e-mailovej adresy a názvu jednotného kontaktného miesta;
 - b) národný identifikačný kód výrobcu vrátane jeho čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla a únijného alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla;
 - c) číselné znaky kombinovanej nomenklatúry textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, ktoré má výrobca v úmysle po prvýkrát sprístupniť na trhu na území daného členského štátu;
 - d) názov, poštové smerovacie číslo, mesto/obec, ulicu a číslo, krajinu, telefón, webovú adresu, e-mailovú adresu a vnútroštátny identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, číslo v obchodnom registri alebo rovnocenné úradné registračné číslo, únijné alebo vnútroštátne daňové identifikačné číslo organizácie zodpovednosti výrobcov a mandát zastupovaného výrobcu;
 - e) vyhlásenie výrobcu alebo organizácie zodpovednosti výrobcov, v ktorom sa uvádza, že poskytnuté informácie sú pravdivé.
5. Členské štáty zabezpečia, aby povinnosti vyplývajúce z tohto článku mohla v mene výrobcu plniť organizácia zodpovednosti výrobcov.

Ak výrobca poveril organizáciu zodpovednosti výrobcov, táto organizácia musí primerane plniť povinnosti vyplývajúce z tohto článku, ak členský štát nestanoví inak.

6. Členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán:
 - a) prijímal žiadosti o registráciu výrobcov uvedené v odseku 2 prostredníctvom systému elektronického spracovania údajov, ktorých podrobnosti sa sprístupnia na webových stránkach príslušných orgánov;
 - b) udelil registráciu a poskytol registračné číslo najneskôr do 12 týždňov od predloženia všetkých informácií stanovených v odseku 4;
 - c) mohol stanoviť podrobné podmienky týkajúce sa predmetných požiadaviek a procesu registrácie bez toho, aby požiadavky stanovené v odseku 4 doplnil o ďalšie podstatné požiadavky;
 - d) mohol výrobcovi za spracovanie žiadostí v zmysle odseku 2 účtovať poplatky, ktoré vychádzajú z nákladov a sú primerané.
7. Príslušný orgán môže zamietnuť alebo zrušiť registráciu výrobcu, ak nie sú poskytnuté informácie uvedené v odseku 4 a súvisiace písomné dôkazy alebo ak nie sú dostatočné, alebo ak výrobca už nespĺňa požiadavky stanovené v odseku 4 písm. d).
8. Členské štáty musia vyžadovať, aby výrobca alebo prípadne organizácia zodpovednosti výrobcov bez zbytočného odkladu oznámili príslušnému orgánu akékoľvek zmeny informácií obsiahnutých v registrácii v súlade s odsekom 4 písm. d) a akékoľvek trvalé ukončenie prvého sprístupnenia textilných a obuvníckych výrobkov uvedených v registrácii na trhu na území daného členského štátu. Ak výrobca prestane existovať, z registra výrobcov sa vylúči.
9. Ak informácie v registri výrobcov nie sú verejne prístupné, členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia online platforiem umožňujúci spotrebiteľom uzatvárať s výrobcami zmluvy na diaľku mali k registru bezplatný prístup.
10. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanoví harmonizovaný formát registrácie v registri na základe požiadaviek na informácie stanovených v odseku 4 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2.

Článok 22c

Organizácie zodpovednosti výrobcov za textil

1. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc určili organizáciu zodpovednosti výrobcov, ktorá bude v ich mene plniť ich povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcov stanovené v článku 22a.

2. Členské štáty musia vyžadovať od organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré majú v úmysle plniť povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcov v mene výrobcov v súlade s článkom 8a ods. 3, článkami 22a, 22b, 22d a týmto článkom, aby získali povolenie od príslušného orgánu.
3. Členské štáty musia požadovať od organizácií zodpovednosti výrobcov, aby zabezpečili, že finančné príspevky, ktoré im vyplácajú výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc:
 - a) vychádzajú z hmotnosti príslušných výrobkov a v prípade textilných výrobkov uvedených v časti 1 prílohy IVc sú upravené na základe požiadaviek na ekodizajn prijatých podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady .../... [PO vložte sériové číslo nariadenia o ekodizajne udržiateľných výrobkov po jeho prijatí]**, ktoré sú najrelevantnejšie z hľadiska predchádzania vzniku textilného odpadu, z hľadiska spracovania textílií v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a z hľadiska zodpovedajúcich metodík merania týchto kritérií prijatých podľa uvedeného nariadenia alebo podľa iných právnych predpisov Únie, ktorými sa stanovujú harmonizované kritériá udržiateľnosti a metódy merania pre textilné výrobky a ktoré zabezpečujú zlepšenie environmentálnej udržiateľnosti a obehovosti textílií;
 - b) sú upravené tak, aby zohľadňovali všetky príjmy organizácií zodpovednosti výrobcov z opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie alebo z hodnoty druhotných surovín z recyklovaných odpadových textílií;
 - c) zabezpečujú rovnaké zaobchádzanie s výrobcami bez ohľadu na ich pôvod alebo veľkosť a bez toho, aby neprimerane zaťažovali výrobcov malých množstiev textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc vrátane malých a stredných podnikov.
4. Ak je potrebné, aby sa predišlo narušeniu vnútorného trhu a zabezpečilo sa dodržanie požiadaviek na ekodizajn prijatých podľa článku 4 v spojení s článkom 5 nariadenia .../... [PO po prijatí nariadenia o ekodizajne udržiateľných výrobkov vložte sériové číslo], Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú kritériá modulácie poplatkov na účely uplatňovania odseku 3 písm. a) tohto článku. Uvedený vykonávací akt sa nesmie týkať presného určenia výšky príspevkov a prijme sa v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2 tejto smernice.
5. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zriadili systém triedeného zberu na použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc bez ohľadu na ich povahu, materiálové zloženie, stav, názov, značku, ochrannú známku alebo pôvod na území členského štátu, v ktorom tieto výrobky po prvýkrát sprístupňujú na trhu. Systém triedeného zberu musí:
 - a) subjektom uvedeným v odseku 6 písm. a) ponúkať zber takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a zabezpečiť potrebné praktické opatrenia na zber a prepravu takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov vrátane bezplatného poskytovania vhodných zberných a prepravných kontajnerov do prepojených zberných miest (ďalej len „prepojené zberné miesta“);

- b) zabezpečiť bezplatný zber takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov zozbieraných na prepojených zberných miestach s frekvenciou úmernou pokrytej oblasti a objemu takýchto použitých a odpadových textilných a obuvníckych výrobkov, ktoré sa zvyčajne zbierajú prostredníctvom týchto zberných miest;
- c) zabezpečiť bezplatný zber odpadu vytvoreného sociálnymi podnikmi a inými prevádzkovateľmi mimo oblasti nakladania s odpadom, z takýchto textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov zozbieraných prostredníctvom prepojených zberných miest.

Akákoľvek koordinácia medzi organizáciami zodpovednosti výrobcov naďalej podlieha pravidlám Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

6. Členské štáty musia zabezpečiť, aby systém zberu uvedený v odseku 5:

- a) pozostával zo zberných miest zriadených organizáciami zodpovednosti výrobcov a prevádzkovateľmi v oblasti nakladania s odpadom v ich mene v spolupráci s jedným alebo viacerými z týchto subjektov: sociálne podniky a subjekty sociálneho hospodárstva, distribútori, verejné orgány alebo tretie strany, ktoré v ich mene vykonávajú zber použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, a z ďalších zberných miest;
- b) pokrýval celé územie členského štátu s prihliadnutím na veľkosť a hustotu obyvateľstva, očakávaný objem použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, dostupnosť a blízkosť ku koncovým používateľom, pričom by sa nemal obmedzovať na oblasti, v ktorých je zber a následné nakladanie s týmito výrobkami ziskové;
- c) trvale navyšoval mieru triedeného zberu s cieľom dosiahnuť technicky uskutočniteľné úrovne pri zohľadnení osvedčených postupov.

7. Členské štáty zabezpečia, aby sa miera zberu uvedená v odseku 6 písm. c) vypočítala v súlade s odsekmi 8 a 9.

8. Miera triedeného zberu uvedená v odseku 6 písm. c) sa vypočíta ako percentuálny podiel získaný vydelením hmotnosti odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc zozbieraných v súlade s odsekom 5 v danom kalendárnom roku v členskom štáte hmotnosťou takýchto odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, ktoré vznikajú a zbierajú sa ako zmesový komunálny odpad.

9. Komisia prijme vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overovania miery triedeného zberu podľa odseku 6 písm. c) tohto článku. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2.

10. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov nemohli odmietnuť účasť sociálnych podnikov a iných prevádzkovateľov v oblasti opätovného použitia na systéme triedeného zberu zriadenom podľa odseku 5.

11. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 5 písm. a) a b) a odsek 6 písm. a), členské štáty zabezpečia, aby sa sociálnym podnikom umožnilo udržiavať a prevádzkovať ich vlastné zberné miesta určené na triedený zber a aby sa s nimi v lokalite zberných miest určených na triedený zber zaobchádzalo rovnako alebo prednostne. Členské štáty zabezpečia, aby sa od sociálnych podnikov a subjektov sociálneho hospodárstva, ktoré sú zapojené do prepojených zberných miest v súlade s odsekom 6 písm. a), nepožadovalo odovzdávanie zozbieraných použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc organizácii zodpovednosti výrobcov.
12. Členské štáty zabezpečia, aby sa na zberné miesta zriadené v súlade s odsekmi 5, 6 a 11 nevzťahovali požiadavky tejto smernice týkajúce sa registrácie alebo povolenia.
13. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov okrem informácií uvedených v článku 8a ods. 2 poskytovali koncovým používateľom, najmä spotrebiteľom, tieto informácie týkajúce sa udržateľnej spotreby, opätovného použitia textílií a obuvi a nakladania s nimi po skončení životnosti, pokiaľ ide o textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, ktoré výrobcovia sprístupňujú na území členského štátu:
 - a) úloha spotrebiteľov pri prispievaní k predchádzaniu vzniku odpadu vrátane akýchkoľvek najlepších postupov, najmä podporou udržateľných modelov spotreby a podporou dobrej starostlivosti o výrobky počas ich používania;
 - b) opatrenia týkajúce sa opätovného použitia a opravy, ktoré sú k dispozícii pre textílie a obuv;
 - c) úloha spotrebiteľov pri prispievaní k triedenému zberu použitých a odpadových textílií a obuvi;
 - d) vplyv textilnej výroby na životné prostredie, ľudské zdravie, ako aj na sociálne a ľudské práva, najmä postupy a spotreba „rýchlej módy“, recyklácia a iné zhodnocovanie a zneškodňovanie a nevhodné vyhadzovanie textilného odpadu a odpadu z obuvi, ako je znečisťovanie odpadom alebo odhadzovanie do zmiešaného komunálneho odpadu.
14. Členské štáty zabezpečia, aby organizácia zodpovednosti výrobcov pravidelne poskytovala informácie uvedené v odseku 13, aby tieto informácie boli aktuálne a poskytované prostredníctvom:
 - a) webového sídla alebo iných prostriedkov elektronickej komunikácie;
 - b) informácií vo verejných priestoroch;
 - c) vzdelávacích programov a kampaní;
 - d) informačných tabúl v jazyku alebo jazykoch, ktoré sú pre používateľov a spotrebiteľov ľahko zrozumiteľné.
15. Ak sú v členskom štáte viaceré organizácie zodpovednosti výrobcov oprávnené v mene výrobcov plniť povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcov, členské štáty zabezpečia, aby pokrývali celé územie členského štátu, v ktorom sa

system triedeného zberu použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc nachádza. Členské štáty poveria príslušný orgán alebo nezávislú tretiu stranu dohľadom nad tým, aby si organizácie zodpovednosti výrobcov plnili svoje povinnosti koordinovane a v súlade s pravidlami Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

16. Členské štáty musia vyžadovať, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zabezpečovali dôvernosť údajov, ktorými disponujú, pokiaľ ide o informácie chránené vlastníckymi právami alebo informácie priamo priraditeľné k jednotlivým výrobcom alebo ich splnomocneným zástupcom.
17. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov okrem informácií uvedených v článku 8a ods. 3 písm. e) na svojich webových sídlach uverejňovali:
 - a) minimálne každý rok, s výhradou obchodného a priemyselného tajomstva, informácie o množstve výrobkov uvedených na trh, o miere triedeného zberu použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc vrátane takýchto nepredaných výrobkov, informácie o miere opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie, pričom sa osobitne uvedie miera recyklácie vlákien, ktorú dosiahla organizácia zodpovednosti výrobcov, a informácie o mierach iného zhodnocovania, zneškodňovania a vývozu;
 - b) informácie o postupe výberu prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom vybraných v súlade s odsekom 18.
18. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zaistili nediskriminačný postup výberu založený na transparentných kritériách na vyhodnotenie ponúk bez toho, aby sa neúmerne zaťažili malé a stredné podniky pri obstarávaní služieb nakladania s odpadom od prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom uvedených v odseku 6 písm. a) a od prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom s cieľom vykonávať následné spracovanie odpadu.
19. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov požadovali od výrobcov každoročne nahlasovanie údajov o textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkoch uvedených v prílohe IVc, ktoré sú sprístupnené na trhu.

Článok 22d

Nakladanie s textilným odpadom

1. Členské štáty do 1. januára 2025 a s výhradou článku 10 ods. 2 a 3 zabezpečia triedený zber textílií na opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu.
2. Členské štáty zabezpečia, aby infraštruktúra na zber, nakladanie a vykládanie, prepravu a skladovanie a s nimi súvisiace činnosti a iné nakladanie s textilným odpadom vrátane následných činností triedenia a spracovania bola chránená pred poveternostnými podmienkami a inými zdrojmi kontaminácie s cieľom zabrániť poškodeniu a krížovej kontaminácii vyzbieraných textílií. Oddelene vyzbierané

použité a odpadové textilie prejdú na mieste triedeného zberu skríninom, aby sa identifikovali a odstránili necieľové položky alebo materiály alebo látky, ktoré sú zdrojom kontaminácie.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, ktoré sa v súlade s článkom 22c ods. 5 zbierajú oddelene, považovali pri zbere za odpad.

Pokiaľ ide o textílie iné ako výrobky uvedené v prílohe IVc, ako aj o nepredané textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, členské štáty zabezpečia, aby sa rôzne frakcie textilných materiálov a textilných položiek uchovávali v mieste vzniku odpadu oddelene, ak takéto oddelenie uľahčuje následné opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie alebo recykláciu vrátane recyklácie vlákien, ak to technologický pokrok umožňuje.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, ktoré sa v súlade s článkom 22c ods. 5 zbierajú oddelene, triedili, aby sa zabezpečilo spracovanie v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva stanovenou v článku 4 ods. 1.

5. Členské štáty zabezpečia, aby triedenie použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, ktoré sa v súlade s článkom 22c ods. 5 zbierajú oddelene, splňalo tieto požiadavky:

- a) triedením majú vzniknúť textílie na opätovné použitie a prípravu na opätovné použitie;
- b) pri triedení na účely opätovného použitia sa triedia textilné položky na vhodnej úrovni granularity, pričom sa oddeľujú frakcie, ktoré sú vhodné na priame opätovné použitie, od frakcií, ktoré sa majú podrobiť ďalšej príprave na opätovné použitie, so zameraním na konkrétny trh opätovného použitia s použitím aktuálnych kritérií triedenia relevantných pre prijímajúci trh;
- c) položky, ktoré sa vyhodnotia ako nevhodné na opätovné použitie, sa triedia na recykláciu, a ak to technologický pokrok umožňuje, špecificky na recykláciu vlákien;
- d) výstup z triedenia a následných činností zhodnocovania určený na opätovné použitie splňa kritériá na to, aby sa prestal považovať za odpad, ako sa uvádza v článku 6.

6. Členské štáty do 31. decembra 2025 a potom každých päť rokov vykonajú prieskum zloženia zozbieraného zmesového komunálneho odpadu s cieľom určiť podiel textilného odpadu z neho. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány mohli na základe získaných informácií požadovať od organizácií zodpovednosti výrobcov, aby prijali nápravné opatrenia na rozšírenie svojej siete zberných miest a uskutočnili informačné kampane v súlade s článkom 22c ods. 13 a 14.

7. Členské štáty zabezpečia, aby v záujme rozlišovania medzi použitými textíliami a odpadovými textíliami mohli príslušné orgány členských štátov kontrolovať prepravu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, pri ktorých existuje podozrenie, že ide o odpad, z hľadiska dodržiavania minimálnych

požiadaviek stanovených v odsekoch 8 a 9 pre prepravu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc a zodpovedajúcim spôsobom ju monitorovať.

8. Členské štáty zabezpečia, aby na profesionálnom základe zabezpečovaná preprava použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov spĺňala minimálne požiadavky na vedenie záznamov stanovené v odseku 9 a aby boli k zásielkam priložené aspoň tieto informácie:
 - a) kópia faktúry a zmluvy týkajúcich sa predaja alebo prevodu vlastníctva textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, kde sa uvádza, že sú určené na priame opätovné použitie a že sú vhodné na priame opätovné použitie;
 - b) dôkaz o predchádzajúcom triedení vykonanom v súlade s týmto článkom a, ak sú k dispozícii, s kritériami prijatými podľa článku 6 ods. 2, vo forme kópie záznamov o každom bale v zásielke a protokolu obsahujúceho všetky zaznamenané informácie podľa odseku 9;
 - c) vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má v držbe použité textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky a ktorá na profesionálnom základe zabezpečuje prepravu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, že žiadny z materiálov v zásielke nie je odpadom v zmysle článku 3 ods. 1;
 - d) vhodná ochrana pred poškodením počas prepravy, nakladania a vykladania, najmä prostredníctvom dostatočného obalu a riadneho uloženia nákladu.
9. Členské štáty zabezpečia, aby preprava použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov spĺňala tieto minimálne požiadavky na vedenie záznamov:
 - a) na obale sa bezpečne, ale nie natrvalo, pripevní záznam o činnostiach triedenia alebo prípravy na opätovné použitie;
 - b) záznam musí obsahovať tieto informácie:
 1. opis položky alebo položiek, ktoré sú obsahom balu, s uvedením najpodrobnejšej granularity triedenia, ktorou textilné položky prešli počas triedenia alebo prípravy na opätovné použitie, ako je druh odevu, veľkosť, farba, pre ktoré pohlavie je určený, materiálové zloženie,
 2. názov a adresu spoločnosti zodpovednej za konečné triedenie alebo prípravu na opätovné použitie.
10. Členské štáty zabezpečia, aby tam, kde príslušné orgány v členskom štáte zistia, že zamýšľaná zásielka použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov pozostáva z odpadu, mohli byť náklady na vhodné analýzy, inšpekcie a skladovanie použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, u ktorých existuje podozrenie, že ide o odpad, účtované výrobcom textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, tretím stranám konajúcim v ich mene alebo iným osobám, ktoré zabezpečujú prepravu.

* Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1).

** Nariadenie .../... (Ú. v. EÚ s.) [PO vložte údaje o uverejnení nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov]“.

8. V článku 29 sa vypúšťa odsek 2a.

9. Vkladá sa tento článok 29a:

„Článok 29a

Programy predchádzania vzniku potravinového odpadu

1. Členské štáty do [PO vložte dátum dva roky od nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice] preskúmajú a upravujú svoje programy predchádzania vzniku potravinového odpadu s cieľom dosiahnuť ciele stanovené v článku 9a ods. 4. Tieto programy musia obsahovať aspoň opatrenia stanovené v článku 9 ods. 1 a článku 9a ods. 1 a v relevantných prípadoch opatrenia uvedené v prílohách IV a IVa.
2. Každý členský štát určí príslušné orgány zodpovedné za koordináciu opatrení na zníženie objemu potravinového odpadu vykonávaných v záujme splnenia cieľa stanoveného v článku 9a ods. 4 a informuje o tom Komisiu do [P.O. vložiť dátum do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice]. Komisia následne uverejní tieto informácie na príslušnom webovom sídle EÚ.“

10. Článok 37 sa mení takto:

a) V odseku 3 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Členské štáty každoročne nahlasujú Európskej environmentálnej agentúre údaje týkajúce sa vykonávania článku 9 ods. 4 a údaje uvedené v článku 22c ods. 17 písm. a). Od členských štátov sa nevyžaduje, aby nahlasovali kvantitatívne údaje o opätovnom použití textílií podľa článku 9 ods. 4. Členské štáty každoročne nahlasujú Komisii údaje o vykonávaní článku 9a ods. 2.“;

b) Odsek 7 sa nahrádza takto:

„7. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanoví formát nahlasovania údajov uvedených v odsekoch 1, 3, 4 a 5 tohto článku. Na účely podávania správ o vykonávaní článku 11 ods. 2 písm. a) a b) členské štáty použijú formát stanovený vo vykonávacom rozhodnutí Komisie z 18. apríla 2012, ktorým sa vydáva dotazník na podávanie správ členských štátov o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade. Na účely podávania správ o potravinovom odpade sa pri vypracúvaní formátu podávania správ zohľadní metodika vypracovaná podľa článku 9a ods. 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2 tejto smernice.“

11. Článok 38 sa mení takto:

a) Odseky 2 a 3 sa nahrádzajú takto:

„2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 7 ods. 1, článku 9a ods. 3, článku 11a ods. 10, článku 27 ods. 1, článku 27 ods. 4, článku 38 ods. 2 a článku 38 ods. 3 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 4. júla 2018. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 22a ods. 2 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [PO vložiť dátum osemnásť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice]. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevzniesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 7 ods. 1, článku 9a ods. 3, článku 11a ods. 10, článku 22a ods. 2, článku 27 ods. 1, článku 27 ods. 4, článku 38 ods. 2 a článku 38 ods. 3 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.“;

b) Odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 7 ods. 1, článku 9a ods. 3, článku 11a ods. 10, článku 22a ods. 2, článku 27 ods. 1, článku 27 ods. 4, článku 38 ods. 2 a článku 38 ods. 3 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

12. Vkladá sa príloha IVc v znení stanovenom v prílohe k tejto smernici.

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr [PO vložiť dátum osemnásť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice]. Znenie týchto opatrení bezodkladne oznámia Komisii.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*za Radu
predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznanky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

- 2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*
- 2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

- 3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky*
- 3.2.2. *Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov*
- 3.2.3. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.3.1. *Odhadovaná potreba ľudských zdrojov*
- 3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*
- 3.2.5. *Príspevky od tretích strán*

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade

1.2. Príslušné oblasti politiky

09 – Životné prostredie a zmena klímy

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ **novej akcie**

☐ **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁸⁶**

☒ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Všeobecné ciele zmeny rámcovej smernice o odpade sú v prípade textílií a potravín tieto:

– znížiť environmentálne a klimatické vplyvy, zvýšiť kvalitu životného prostredia a zlepšiť verejné zdravie v súvislosti s nakladaním s textilným odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva,

– znížiť environmentálne a klimatické vplyv potravinových systémov v súvislosti s vznikom potravinového odpadu. Predchádzanie vzniku potravinového odpadu by prispelo aj k potravinovej bezpečnosti.

1.4.2. Špecifické ciele

V prípade textilného odpadu sa tento návrh zameriava na zlepšenie nakladania s textilným odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva zakotvenou v rámcovej smernici o odpade, pričom sa uprednostňuje predchádzanie vzniku odpadu, príprava na opätovné použitie textílií a ich recykláciu pred inými možnosťami zhodnocovania a zneškodňovaním, ako aj na vykonávanie zásady „znečisťovateľ platí“.

V prípade potravinového odpadu sú špecifickými cieľmi jednoznačné stanovenie zodpovednosti členských štátov za zaistenie rýchlejšieho znižovania objemu

⁸⁶

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

potravínového odpadu v súlade s cieľom udržateľného rozvoja 12.3 a zaistenie dostatočnej a jednotnej reakcie všetkých členských štátov.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Očakávajú sa tieto výsledky:

- zníženie textilného odpadu, zvýšenie objemu opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie textílií, stimuly na navrhovanie textílií s cieľom uľahčiť opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu (prostredníctvom rozšírenej zodpovednosti výrobcu), ako aj zabezpečenie finančných možností na rozšírenie infraštruktúry opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie požadovanej v EÚ,
- dodatočné prínosy opätovne použiteľných a recyklovateľných textílií vo výške 656 mil. EUR pre trh EÚ s opätovným použitím a recykláciou, ako aj podpora vo výške 3,5 mld. EUR až 4,5 mld. EUR ročne v celkovej návratnosti investícií do rozšírenej zodpovednosti výrobcov,
- dodatočné zníženie emisií skleníkových plynov z textílií rovnajúce sa 16 mil. EUR ročne,
- vytvorených 8 740 pracovných miest v oblasti nakladania s odpadom,
- zníženie miery vzniku potravinového odpadu o 10 % pri spracovaní a výrobe potravín a o 30 % v maloobchode, stravovacích službách a domácnostiach (do roku 2030),
- celková pridaná hodnota pre hospodárstvo EÚ vo výške 1,6 mld. EUR (vrátane uvedených nákladov),
- úspory na výdavkoch domácností na potraviny vo výške 439 EUR ročne na domácnosť (4 osoby),
- zníženie množstva environmentálnych vplyvov potravín, napríklad emisií skleníkových plynov, morskej eutrofizácie, využívania pôdy alebo nedostatku vody – v celkovej odhadovanej hodnote 9 mld. EUR až 23 mld. EUR vrátane odhadovaného zníženia emisií skleníkových plynov v objeme 16,5 mil. ton až 62 mil. ton.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uved'te ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Ukazovateľmi pokroku a dosahovania cieľov budú:

- prieskumy zloženia zbieraného zmiešaného komunálneho odpadu na určenie množstva odpadových textílií v tomto odpade,
- údaje o príprave na opätovné použitie použitých a odpadových textílií,

- informácie o miere triedeného zberu použitých a odpadových textilných a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, miere opätovného použitia a prípravy na opätovné použitie a recyklácie dosiahnutej organizáciou zodpovednosti výrobcov,
- zníženie miery vzniku potravinového odpadu do roku 2030 o 10 % pri spracovaní a výrobe potravín a o 30 % v maloobchode, stravovacích službách a domácnostiach,

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. *Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy*

V časovom horizonte troch rokov bude potrebné stanoviť podrobné požiadavky prostredníctvom vykonávacích aktov. Pôjde o tieto akty:

- vykonávacie akty, v ktorých sa stanoví harmonizovaný formát registrácie v registri,
- možné delegované akty na zmenu číselných znakov kombinovanej nomenklatúry uvedených v prílohe IVc tak, aby sa zosúladiť s číselnými znakmi uvedenými v prílohe 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 a aby sa zabezpečila právna istota, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- možný vykonávací akt, v ktorom sa stanovujú kritériá pre organizácie zodpovednosti výrobcov týkajúce sa finančných príspevkov, ktoré im vypláca výrobca,
- vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overovania miery triedeného zberu,
- vykonávacie akty prijaté podľa odseku 37 tohto článku, v ktorých sa stanoví formát vykazovania údajov uvedených v odseku 1 na ich prispôbenie požiadavkám stanoveným v odseku 3 uvedeného článku,
- v oblasti potravinového odpadu nie je potrebné splňať žiadne požiadavky (keďže potrebné predpoklady už boli prijaté v revízii rámcovej smernice o odpade z roku 2018 a v následných sekundárnych právnych predpisoch).

1.5.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Vzhľadom na to, že hodnotový reťazec textílií má z hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho hľadiska cezhraničný charakter, sú predaj textílií, ich spotreba a nakladanie s nimi po skončení ich životnosti neoddeliteľne spojené s fungovaním jednotného trhu a celosvetovými hodnotovými reťazcami. Vysoká závislosť od surovín zdôrazňuje význam posilnenia obehových obchodných modelov, ktoré by znížili spotrebu prvotných surovín a pomohli zmierniť sprievodné negatívne environmentálne externality.

Systémy zberu, triedenia a recyklácie je potrebné rozšíriť, aby boli pripravené na plnenie nadchádzajúcej povinnosti triedeného zberu a zabezpečenie jej úplného vykonávania, keďže viaceré regulačné a trhové zlyhania, ktoré ovplyvňujú všetky členské štáty a subjekty v celom textilnom hodnotovom reťazci, v súčasnosti bránia dostatočnému zabezpečeniu zbernej, triediacej a recyklačnej kapacity. Neexistencia spoločného prístupu EÚ k nakladaniu s textíliami prináša riziko vytvorenia alebo ďalšieho prehĺbenia regulačnej fragmentácie a narušenia tokov odpadu a materiálov, čím brzdí cezhraničný pohyb textílií (textilných výrobkov, použitých a odpadových textílií), ako aj koordinovanú činnosť a rýchle investície v celej EÚ. Existujú značné riziká, že v dôsledku nejednotného uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ vo vnútroštátnych systémoch rozšírenej zodpovednosti výrobcov za textílie sa ešte viac zvýši regulačná fragmentácia a administratívne zaťaženie zainteresovaných strán z odvetvia, najmä MSP. Riešenie cezhraničných environmentálnych externalít vrátane emisií skleníkových plynov a vývozu textílií (a nepriznaného odpadu) do tretích krajín je efektívnejšie prostredníctvom opatrenia na úrovni EÚ, a to najmä preto, že kľúčové príčiny problému súvisia s regulačnými zlyhaniami vyplývajúcimi z nedostatočne harmonizovaných vymedzení pojmov a regulačnej fragmentácie, ako aj z nedostatočného financovania, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty.

Všetky členské štáty vytvárajú potravinový odpad, čím vznikajú závažné cezhraničné environmentálne externality. Výroba, uskladňovanie, preprava a spracovanie potravín a zneškodňovanie potravinového odpadu ovplyvňujú životné prostredie a klímu (napríklad v podobe emisií skleníkových plynov, vplyvov na využívanie pôdy, biodiverzitu, spotrebu vody a eutrofizácie) v celej EÚ. Okrem toho môže výroba potravín dovážaných do EÚ viesť k významným celosvetovým vplyvom na životné prostredie a klímu.

Konzistentné znižovanie objemu potravinového odpadu v celej EÚ je potrebné na to, aby sa v každom členskom štáte zabezpečilo rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov, zníženie negatívnych vplyvov na klímu, biodiverzitu a využívanie prírodných zdrojov, čo bude mať prínosy presahujúce štátne hranice. Dôležité je, že zefektívnením potravinového systému sa zabezpečí aj prínos znižovania objemu potravinového odpadu k potravinovej bezpečnosti v celej EÚ.

S potravinami sa na trhu EÚ obchoduje vo veľkom rozsahu a potravinárske podniky, ktoré pôsobia cezhranične, potrebujú súdržnosť a jednoznačnosť, pokiaľ ide o úroveň očakávaných ambícií, aby mohli plánovať investície a opatrenia v oblasti predchádzania vzniku potravinového odpadu. Koordinovaný prístup na úrovni EÚ dokáže zabezpečiť spoľahlivosť a kontinuitu, a tým podporiť prijatie nových obchodných modelov prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov s cieľom zrýchliť znižovanie objemu potravinového odpadu v celom potravinovom hodnotovom reťazci.

Stanovenie cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré majú členské štáty dosiahnuť do roku 2030, by malo podľa očakávaní posilniť úsilie zamerané na identifikovanie a rozšírenie účinných stratégií a iniciatív v jednotlivých členských štátoch: zefektívnením príspevku prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, a to najmä v rámci cezhraničných dodávateľských reťazcov; podporou pri zabezpečovaní jednotného a súbežného riešenia faktorov vzniku potravinového odpadu (trhových aj behaviorálnych) vo všetkých členských štátoch v súlade s opatreniami prijatými (dosiaľ iba niektorými) priekopníkmi štátmi, a zrýchlením vypracovania účinných

vnútroštátnych stratégií na predchádzanie vzniku potravinového odpadu prostredníctvom šírenia osvedčených postupov a ďalšieho využívania vedomostnej základne EÚ týkajúcej sa predchádzania vzniku potravinového odpadu.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Rámcovou smernicou o odpade sa stanovujú horizontálne uplatniteľné koncepcie týkajúce sa vzniku odpadu a odpadového hospodárstva vrátane spracovania odpadu, recyklácie a zhodnocovania. Vytvára sa ňou hierarchia odpadového hospodárstva, pričom sa uprednostňuje predchádzanie vzniku odpadu pred opätovným použitím a/alebo recykláciou, následne recyklácia pred inými možnosťami zhodnocovania a konečným zneškodňovaním prostredníctvom skládkovania. Členským štátom sa v nej okrem toho ukladá povinnosť mať zavedené systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu, ktorými sa zabezpečuje, že výrobcovia sú zodpovední za riadenie štádia odpadu svojich výrobkov. V akčnom pláne pre obehové hospodárstvo sa Komisia zaviazala preskúmať rámcovú smernicu o odpade v súvislosti s textilným odpadom.

Hoci je v prípade potravín prvotným cieľom zníženie miery vzniku potravinového odpadu, ostatné ciele stanovené v právnych predpisoch o odpade zamerané na zvýšenie recyklácie odpadu alebo zníženie skládkovania odpadu sa vo všeobecnosti považujú za úspešné, keďže predstavujú jednoznačné ciele a právnu istotu pre všetkých aktérov a spoločnosť vo všeobecnosti a pritom umožňujú členským štátom úplnú flexibilitu pri výbere požadovaných opatrení. Zo skúseností vyplýva, že je potrebné monitorovať pokrok dosiahnutý pri plnení cieľov a poskytnúť podporu členským štátom prostredníctvom výmeny najlepších postupov týkajúcich sa mechanizmov a nástrojov použiteľných na vnútroštátnej úrovni na dosahovanie cieľov, ako aj objasnenie prostredníctvom usmernenia a/alebo zmeny príslušných opatrení v súvisiacich právnych predpisoch na uľahčenie predchádzania vzniku odpadu (napr. odstránením vzniknutých prekážok).

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergie s inými vhodnými nástrojmi

Iniciatíva je zastrešená Európskou zelenou dohodou, ktorá tvorí základ stratégie EÚ v oblasti zhodnocovania. V Zelennej dohode sa uznávajú výhody investovania do našej konkurencieschopnej udržateľnosti budovaním spravodlivejšej, zelenej a digitalizovanejšej Európy. To zahŕňa obehové hospodárstvo, ktoré je hlavným stimulom zvyšovania miery materiálového zhodnocovania a zlepšovania kvality druhotných surovín, ako aj stratégiu Z farmy na stôl.

Podpora a záväzok Európskej komisie v oblasti výskumu obehového hospodárstva, a najmä pokiaľ ide o textílie, sa prejavujú v projektoch financovaných z programu H2020 a finančných príspevkoch na ich realizáciu. Výsledky týchto projektov prispievajú k obehovosti a recyklovateľnosti textílií a podporia ich. Sieť európskych centier digitálnych inovácií financovaná z programu Digitálna Európa pomáha MSP pri realizácii digitálnych nástrojov na podporu obehovosti a recyklovateľnosti textílií, ako aj pri znižovaní objemu potravinového odpadu v agropotravinárskom odvetví a odvetví ubytovacích a pohostinských služieb. V oblasti potravinového odpadu sa podpora výskumných projektov financuje z programu H2020, ale aj z programu Horizont Európa.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

V prípade textílií by mohli byť teoreticky v členských štátoch zavedené vnútroštátne právne predpisy. Možno však pozorovať, že zavedené (a plánované) právne predpisy by nezaručili požadovanú úroveň harmonizácie v celej EÚ, ktorou by sa zabránilo prehĺbeniu fragmentácie vnútorného trhu.

V prípade textílií by mohli byť teoreticky v členských štátoch zavedené vnútroštátne právne predpisy. Možno však pozorovať, že zavedené (a plánované) právne predpisy by nezaručili požadovanú úroveň harmonizácie v celej EÚ, ktorou by sa zabránilo prehĺbeniu fragmentácie vnútorného trhu.

Na zber a overovanie údajov bola určená Európska environmentálna agentúra, keďže už riadi toky údajov o opätovnom použití výrobkov, má výbornú povesť a kapacity na riadenie tokov údajov. Odkazy na dátové priestory pre priemyselnú výrobu môžu prispieť k zníženiu nákladov na vykonávanie a transakčných nákladov.

Úlohy spojené s vypracovaním vykonávacích aktov na úrovni EÚ nemožno externalizovať.

Charakter návrhu, ktorým sú právne záväzné ciele uložené členským štátom, znamená, že súvisiace opatrenia budú financované zväčša na vnútroštátnej úrovni.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ obmedzené trvanie

- ☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

☒ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2024 do roku 2028
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu⁸⁷

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

⁸⁷

Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Poznámky:

Žiadny.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uved'te frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Tento legislatívny finančný výkaz obsahuje výdavky na zamestnancov Komisie. Možná potreba navýšenia prostriedkov pre Európsku environmentálnu agentúru bude zoskupená v legislatívnom finančnom výkaze nadchádzajúceho právneho návrhu pri prihliadnutí na synergie. Na tento druh výdavkov sa uplatňujú štandardné pravidlá.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Neuvádza sa – pozri vyššie

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Neuvádza sa – pozri vyššie

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Neuvádza sa – pozri vyššie

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Neuvádza sa – pozri vyššie

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ⁸⁸	krajín EZVO ⁸⁹	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov ⁹⁰	tretích krajín	iné pripísané príjmy
7	20 02 02 01 – Ústredia a zastúpenia	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
7	20 02 01 01 – Zmluvní zamestnanci	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky

neuplatňuje sa

⁸⁸ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁸⁹ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁹⁰ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	---	---------------------------

Tento oddiel treba vyplniť s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré sa najprv uvedú v prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu (príloha 5 k rozhodnutiu Komisie o interných pravidlách plnenia oddielu všeobecného rozpočtu Európskej únie týkajúceho sa Komisie), ktorá sa na účely medziútvarevej konzultácie nahrá do aplikácie DECIDE.

GR pre životné prostredie		2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
☐ Ľudské zdroje		0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603
☐ Ostatné administratívne výdavky							
GR pre životné prostredie SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603

Náklady GR ENV vyplývajú zo spolurozhodovacieho procesu a vykonávania, ako aj z rôznych vykonávacích aktov navrhovaných v rámci navrhovaných zmien.

Existujúci zamestnanci (0,75 ekvivalentu plného pracovného času, AD) budú v plnej miere pridelení na rokovania o zmenenej smernici a jej všeobecné vykonávanie, ako aj na rôzne prípravné práce a návrh vykonávacích aktov podľa termínov navrhnutých v zmene. Návrh vykonávacích aktov si bude vyžadovať 0,33 ekvivalentu plného pracovného času (AD).

Troja ďalší zmluvní zamestnanci (3 ZZ) sú potrební na vykonávanie technickej práce vrátane:

- vykonávacích aktov, v ktorých sa stanoví harmonizovaný formát registrácie v registri,

- možných delegovaných aktov na zmenu číselných znakov kombinovanej nomenklatúry uvedených v prílohe IVc tak, aby sa zosúladiť s číselnými znakmi uvedenými v prílohe 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 a aby sa zabezpečila právna istota, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
- možného vykonávacieho aktu, v ktorom sa stanovujú kritériá pre organizácie zodpovednosti výrobcov týkajúce sa finančných príspevkov, ktoré im vyplácajú výrobcovia,
- vykonávacieho aktu, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overovania miery triedeného zberu,
- vykonávacích aktov prijatých podľa odseku 37 tohto článku, v ktorých sa stanoví formát vykazovania údajov uvedených v odseku 1 na ich prispôbenie požiadavkám stanoveným v odseku 3 uvedeného článku.

GR SANTE		2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
○ Ľudské zdroje		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,427
○ Ostatné administratívne výdavky							
GR SANTE SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,430

Náklady GR SANTE vyplývajú zo spolurozhodovacieho procesu a monitorovania výkonnosti vo všetkých členských štátoch. Zohľadňujú sa v nich existujúci zamestnanci (AD).

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
--	--------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
	Platby	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			Rok N		Rok N + 1		Rok N + 2		Rok N + 3		Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						SPOLU	
	VÝSTUPY																	
	↕	Druh ⁹¹	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁹² ...																		
–																		
–																		
–																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
–																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
SPOLU																		

⁹¹ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁹² Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na ľudské zdroje a administratívne rozpočtové prostriedky

Odhadované potreby administratívnych rozpočtových prostriedkov v Komisii

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
--	------	------	------	------	------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca						
Ľudské zdroje	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
Ostatné administratívne výdavky						
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

Mimo OKRUHU 7⁹³ viacročného finančného rámca	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa
Ľudské zdroje						
Ostatné administratívne výdavky						
Medzisúčet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa

SPOLU	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

⁹³ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.3. Odhadované potreby ľudských zdrojov v Komisii

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

	2023	2024	2025	2026	2027
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	1,5	1	1	1	1
20 01 02 03 (delegácie)					
01 01 01 01 (nepriamy výskum)					
01 01 01 11 (priamy výskum)					
Iné rozpočtové riadky (uved'te)					
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)		3	3	3	3
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)					
XX 01 xx yy zz ⁹⁴	– ústredie				
	– delegácie				
01 01 01 02 (ZZ, DAZ, VNE – nepriamy výskum)					
01 01 01 12 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)					
Iné rozpočtové riadky (uved'te)					
SPOLU	1,5	4	4	4	4

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreba ľudských zdrojov bude pokrytá úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	GR ENV: Existujúci zamestnanci v 0,75 ekvivalentu plného pracovného času (AD) na spolurozhodovanie a existujúci zamestnanci v 0,33 ekvivalentu plného pracovného času (AD) na vykonávanie. GR SANTE: Existujúci zamestnanci v 0,5 ekvivalentu plného pracovného času (AD) na spolurozhodovanie a monitorovanie členských štátov.
Externí zamestnanci	GR ENV: Traja ďalší zmluvní zamestnanci (3 ZZ) sú potrební na vykonávanie technickej práce vrátane: – vykonávacích aktov, v ktorých sa stanoví harmonizovaný formát registrácie v registri, – možných delegovaných aktov na zmenu číselných znakov kombinovanej nomenklatúry uvedených v prílohe IVc tak, aby sa zosúladiť s číselnými znakmi uvedenými v prílohe 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 a aby sa zabezpečila právna istota, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, – možného vykonávacieho aktu, v ktorom sa stanovujú kritériá pre organizácie zodpovednosti výrobcov týkajúce sa finančných príspevkov, ktoré im vyplácajú výrobcovia,

⁹⁴ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

	– vykonávacieho aktu, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overovania miery triedeného zberu, – vykonávacích aktov prijatých podľa odseku 37 tohto článku, v ktorých sa stanoví formát vykazovania údajov uvedených v odseku 1 na ich prispôsobenie požiadavkám stanoveným v odseku 3 uvedeného článku.
--	--

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- ☒ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).
- ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.

Vysvetlite, čo sa požaduje, a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky, zodpovedajúce sumy a nástroje, ktorých použitie sa navrhuje.

- ☐ si vyžaduje revíziu VFR.

Vysvetlite, čo sa požaduje, a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

	Rok N ⁹⁵	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

⁹⁵

Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahraďte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:

☐ vplyv na vlastné zdroje

☐ vplyv na iné príjmy

uved'te, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

,v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁹⁶						
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok									

V prípade pripísaných príjmov uved'te príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

--

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

--

⁹⁶ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.